OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU

WYNIKI SPRAWDZIANU SZKOŁY PODSTAWOWEJ

RAPORT

WOJEWÓDZTWA

LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE

2010

Opracowanie: Marta Jakś, Elżbieta Klima, Małgorzata Lembicz
Redakcja: Zofia Hryhorowicz, Lidia Skibińska

Nr ISBN 978-83-61106-11-1

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Druk i oprawa
DRUKARNIA „Beyga” Glinno 126
64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax (61) 44 26 033

Owoc trudu ludzkiego
nie zawsze jest oczekiwaną miarą rzeczy,
zawsze porusza emocje,
jeśli wzbudza refleksję –
znak, że jest trafnym owocem.

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu zobowiązana jest prawem do opracowania i przekazania sprawozdań z przeprowadzonych sprawdzianów i egzaminów dyrektorom szkół, organom prowadzącym, kuratorom oświaty i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Każdego roku w maju, a następnie w sierpniu przekazujemy wyniki egzaminacyjne nie tylko podmiotom określonym w ustawie o systemie oświaty, ale wszystkim zainteresowanym. Obok formy papierowej, znacznie więcej informacji o wynikach uczniów/słuchaczy, szkół, gmin, powiatów, województw przekazujemy poprzez Internet, w tym zastrzeżonych tylko dla zainteresowanych (piszących i szkół).

Niniejszy raport jest jedną z form komunikowania, bardzo syntetyczną. Treści w nim zawarte można podzielić na dwa obszary informacji. Pierwszą stanowi charakterystyka populacji przystępującej w trzech województwach, na terenie których poznańska OKE pracuje oraz krótki opis organizacji procesu egzaminacyjnego w sesji letniej 2010 r.

Drugi obszar treści w raporcie wypełniają analizy, głównie ilościowe wyników opracowanych w wielu aspektach dla każdego z województw, tj. lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

Przedstawione wyniki egzaminacyjne są rzetelną i obiektywną diagnozą osiągnięć, zarówno w ujęciu indywidualnym uczniów/słuchaczy, jak i zbiorowym – od szkoły poprzez gminę, powiat, województwo, Okręg do wyników w kraju.

Mam świadomość, że diagnoza, którą przekazujemy społeczeństwu od 2002 r. jest wykorzystywana w bardzo różnym zakresie, w tym bywa, że pomijana w budowanym obrazie edukacji w środowisku.

Jestem jednak przekonana, że każdy, kto pochyli się nad statystyczną analizą osiągnięć uczniów, analizą jakościową, w tym przedmiotową, które znajdują się na stronach internetowych OKE w Poznaniu, skorzysta z obrazu tendencji rozwojowej szkół czy ujęcia staninowego wyników ucznia, szkoły, gminy, województwa na tle kraju, będzie mógł wyciągnąć właściwe wnioski, które staną się inspiracją do indywidualnego rozwoju, ale także do budowania lokalnej polityki oświatowej.

Wszystkim zaangażowanym w proces egzaminacyjny w sesji 2010 r. składam serdeczne podziękowania. Gratulując tym, którzy osiągnęli sukces na miarę własnych możliwości i adekwatny do wkładu pracy życzę, aby owoce trudu Państwa za rok szkolny 2010/2011 przyniosły wiele zadowolenia i radości.

Poznań, sierpień 2010 r.

Dyrektor
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Zofia Hryhorowicz

Spis treści

I.	Opis zestawów zadań ……	7
II.	Organizacja i przebieg sprawdzania …….	16
	Województwo lubuskie ……...	18
III.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach ……...	18
IV.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy ……...	20
IV.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1 ……..	21
IV.1a	Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową ……	23
IV.1b	Wyniki dziewcząt i chłopców ……...	24
IV.1c	Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości …….	25
IV.1d	Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych ……...	27
IV.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6 ……...	28
IV.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7 …….	28
IV.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8 …….	29
V.	Wyniki szkół …….	29
VI.	Wyniki gmin …….	31
VII.	Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8..	31
VII.1.	Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1) ……..	33
VII.1a	Czytanie ……	33
VII.1b	Pisanie ……...	34
VII.1c	Rozumowanie ……	34
VII.1d	Korzystanie z informacji ……...	35
VII.1e	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce ……..	35
VII.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6 ……..	36
VII.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7 ……..	37
VII.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8 ……..	39
VIII.	Wnioski …….	40

	Województwo wielkopolskie ……..	42
III.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach ……...	42
IV.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy ……...	44
IV.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1 ……..	46
IV.1a	Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową ……	48
IV.1b	Wyniki dziewcząt i chłopców ……...	49
IV.1c	Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości …….	50
IV.1d	Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych ……...	52
IV.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6 ……...	53
IV.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7 …….	53
IV.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8 …….	54
V.	Wyniki szkół …….	54
VI.	Wyniki gmin …….	56
VII.	Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8..	56
VII.1.	Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1) ……..	59
VII.1a	Czytanie ……	59
VII.1b	Pisanie ……...	60
VII.1c	Rozumowanie ……	60
VII.1d	Korzystanie z informacji ……...	61
VII.1e	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce ……..	62
VII.2.	Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6 ……..	62
VII.3.	Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7 ……..	64
VII.4.	Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8 ……..	66
VIII.	Wnioski …….	67
	Województwo zachodniopomorskie ……..	69
III.	Charakterystyka populacji – dane o uczniach ……...	69
IV.	Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy ……...	71
IV.1.	Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1 ……..	72

IV.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową …… 74
IV.1b Wyniki dziewcząt i chłopców ……... 75
IV.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości ……. 76
IV.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych ……... 78
IV.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – arkusz S-4, 5, 6 ……... 79
IV.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – arkusz S-7 ……. 79
IV.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – arkusz S-8 ……. 80
V. Wyniki szkół ……. 80
VI. Wyniki gmin ……. 82
VII. Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów – arkusz S-1, 4, 5, 6, 7 i 8.. 82
VII.1. Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym (S-1) …….. 85
VII.1a Czytanie …… 85
VII.1b Pisanie ……... 86
VII.1c Rozumowanie …… 86
VII.1d Korzystanie z informacji ……... 87
VII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce …….. 88
VII.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6 …….. 88
VII.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – arkusz S-7 …….. 90
VII.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – arkusz S-8 …….. 92
VIII. Wnioski ……. 93

I. Opis zestawów zadań

W dniu 8 kwietnia 2010 roku uczniowie bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową, uczęszczający do szóstych klas, rozwiązywali zadania zamieszczone w arkuszu standardowym (S-1-102)[1]. Zestaw o tematyce sportowej składał się z 25 zadań, w tym pięciu otwartych, do których uczeń samodzielnie musiał zaplanować i zredagować odpowiedzi. Zadania zamknięte (wielokrotnego wyboru) od 1. do 20. zostały przygotowane w dwóch wariantach (A i B). Uczniowie słabo widzący (arkusz S-4-102 i S-5-102) i niewidomi (S-6-102) oraz uczniowie słabo słyszący i niesłyszący (S-7-102) rozwiązywali zadania w wersji dostosowanej. Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu lekkim rozwiązywali inne zadania (arkusz S-8-102), treściowo dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, w arkuszu zatytułowanym „Wycieczki".

Na rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu sprawdzianu (bez względu na typ arkusza) przeznaczono 60 minut.

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł uzyskać 40 punktów. Liczbę punktów możliwych do uzyskania za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności w poszczególnych obszarach, ich wagę procentową oraz numery zadań, za pomocą których sprawdzano poziom opanowania umiejętności z poszczególnych obszarów, zaprezentowano w tabeli 1.

Tabela 1. Plan arkusza S-1-102 (S-4-102, S-5-102, S-6-102, S-7-102)

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-1 (4, 5, 6, 7) -102
czytanie	10	25%	1, 2, 3, 4, 6, 7, 10*, 11, 12, 13
pisanie	10	25%	25.I – V **
rozumowanie	8	20%	9, 14*, 16, 17, 24.I, 24.II
korzystanie z informacji	4	10%	5, 18, 19, 20
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	8	20%	8, 15, 21, 22.I, 22.II, 23

* W zestawach S-4 (5, 6, 7) – 102 w zadaniu nr 10 sprawdzano opanowanie umiejętności z zakresu *rozumowania*, a w zadaniu nr 14 – z *czytania*.

** W zestawie S-7 opanowanie umiejętności *pisania* oceniano w zadaniach nr 25.II, 26 i 27.

Opanowanie umiejętności ***czytania*** oceniano poprzez 10 zadań zamkniętych (jednopunktowych), sformułowanych do dwóch tekstów literackich (prozatorskiego „Wspomnienia Kazimierza Górskiego" i poetyckiego – „Łyżwiarka" T. Kubiaka). Sprawdzano także opanowanie umiejętności posługiwania się terminami: *narrator, porównanie i rytm/rytmiczność.*

Opanowanie umiejętności ***pisania*** sprawdzano w jednym zadaniu otwartym rozszerzonej odpowiedzi – szóstoklasiści mieli napisać dłuższą wypowiedź na podany temat, w formie opisu, poprawnego pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

Cztery zadania zamknięte i jedno otwarte rozszerzonej odpowiedzi posłużyły do zbadania stopnia opanowania umiejętności ***rozumowania.*** Uczniowie mieli wykazać się

[1] Wszystkie arkusze znajdują się na stronie: www.oke.poznan.pl oraz www.cke.edu.pl

umiejętnościami: rozpoznawania charakterystycznych cech figur i własności liczb, wnioskowania o przebiegu zjawiska mającego charakter prawidłowości oraz ustalania sposobu rozwiązania zadania i prezentacji tego rozwiązania.

W tym roku opanowanie umiejętności ***korzystania z informacji*** sprawdzano, proponując uczniom rozwiązanie czterech zadań zamkniętych. Badano poziom opanowania umiejętności posługiwania się źródłami informacji (wykorzystanie informacji zamieszczonych w przypisie do tekstu oraz w tabeli).

W celu sprawdzenia poziomu opanowania umiejętności ***wykorzystywania wiedzy w praktyce*** w arkuszu sprawdzianu zamieszczono dwa zadania zamknięte i trzy otwarte krótkiej odpowiedzi. Badano poziom opanowania umiejętności wykonywania obliczeń dotyczących długości i powierzchni oraz wykorzystywania w sytuacji praktycznej własności liczb.

Umiejętności i czynności odpowiadające określonym obszarom standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzanych za pomocą kolejnych zadań w arkuszu standardowym, przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-1-102

Nr zad.	**Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych**	**Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu)** **Uczeń:**	**Sprawdzana czynność ucznia** **Uczeń:**	**Liczba punktów**	**Typ zadania**
1.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa czas wydarzeń	1	WW[2]
2.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	wskazuje cechę wyróżniającą bohatera	1	WW
3.	*1. Czytanie*	czynnie posługuje się terminami (*1.2*)	rozpoznaje narrację pierwszoosobową	1	WW
4.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi (zwrotu przenośnego)	1	WW
5.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w przypisie do tekstu	1	WW
6.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
7.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wybiera tytuł odpowiedni dla całego tekstu	1	WW
8.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	zamienia długość wyrażoną w kilometrach na metry	1	WW
9.	*3. Rozumowanie*	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	wyznacza liczbę spełniającą warunki zadania	1	WW
10.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
11.	*1. Czytanie*	czynnie posługuje się terminami (1.2)	rozpoznaje funkcję porównania	1	WW
12.	*1. Czytanie*	czynnie posługuje się terminami (1.2)	rozpoznaje rytm jako charakterystyczną cechę fragmentu tekstu	1	WW

[2] WW - zadanie zamknięte wielokrotnego wyboru

13.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (1.1)	rozpoznaje uczucia osoby mówiącej w wierszu	1	WW
14.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy figur (3.6)	rozpoznaje trójkąt prostokątny równoramienny	1	WW
15.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące powierzchni (5.3)	oblicza pole prostokąta	1	WW
16.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	wskazuje, jaką część całości stanowi wyróżniony fragment obiektu	1	WW
17.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	wskazuje informacje potrzebne do rozwiązania zadania	1	WW
18.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje, o ile tygodni później w jednym regionie niż w drugim rozpoczęło się dane wydarzenie	1	WW
19.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje liczbę regionów, w których dane wydarzenie miało miejsce w tym samym przedziale czasowym	1	WW
20.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wyznacza przedział czasowy spełniający warunki zadania	1	WW
21.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	I. oblicza długość przedmiotu, stosując podany algorytm II. wyraża w centymetrach poprawnie obliczoną długość	2	KO[3]
22.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	I. stosuje porównanie ilorazowe	1	KO
		wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	II. stosuje porównanie różnicowe	1	
23.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	I. oblicza długość rzeczywistą, stosując podaną skalę II. wyraża w kilometrach poprawnie obliczoną długość trasy	2	KO
24.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania i prezentacji tego rozwiązania (3.8)	oblicza cenę towaru kupionego na raty	2	RO[4]
		ustala sposób rozwiązania zadania i prezentacji tego rozwiązania (3.8)	oblicza cenę towaru kupionego za gotówkę	2	
25.	*2. Pisanie*	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	pisze tekst o czyimś sukcesie i drodze do sukcesu	3	RO
		celowo stosuje środki językowe (2.3)	pisze tekst, stosując funkcjonalny styl oraz bogate słownictwo, służące np. wyrażaniu ocen lub emocji	1	

[3] KO - zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi
[4] RO - zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi

25.	*2.Pisanie*	przestrzega norm gramatycznych (2.3)	pisze tekst poprawny pod względem językowym	2	
		przestrzega norm ortograficznych (*2.3*) *	pisze poprawnie pod względem ortograficznym*	2	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (*2.3*) *	pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym *	2	
* **Uczniowie z dysleksją:**					
25.	*2. Pisanie*	buduje tekst poprawny kompozycyjnie, przestrzegając norm gramatycznych i ortograficznych (*2.3*)	I. rozpoczyna zdania wielką literą II. tworzy spójny i komunikatywny tekst	2	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (*2.3*)	kończy zdania kropką lub poprawnie innym znakiem	2	

Dostosowanie arkuszy S-4 (5, 6, 7) do arkusza standardowego nie oznacza wprowadzenia radykalnych zmian w treści tekstów i zadań. Jednakże, uwzględniając specyfikę badanej grupy uczniów, treści podane w tabeli w arkuszu standardowym i S-4, przydatne do sprawdzenia umiejętności *korzystania z informacji,* w arkuszach dla uczniów słabo widzących (arkusz S-5) i niewidomych (S-6) zostały zapisane tekstem ciągłym.
Różnice najłatwiej zauważyć, porównując kartoteki badanych umiejętności.
W tabeli 3. zaprezentowano kartotekę umiejętności badanych w arkuszach dla uczniów słabo widzących i niewidomych.

Tabela 3. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-4, 5, 6 -102

Nr zad.	**Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych**	**Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:**	**Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:**	**Liczba punktów**	**Typ zadania**
1.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa czas wydarzeń	1	WW
2.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	wskazuje cechę wyróżniającą bohatera	1	WW
3.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.2*)	rozpoznaje narrację pierwszoosobową	1	WW
4.	*I. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi (zwrotu przenośnego)	1	WW
5.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	korzysta z informacji zawartej w przypisie do tekstu	1	WW
6.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy *(1.1)*	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
7.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy *(1.1)*	wybiera tytuł odpowiedni dla całego tekstu	1	WW
8.	*5.Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości *(5.3)*	zamienia długość wyrażoną w kilometrach na metry	1	WW

* kryterium dostosowane dla uczniów z dysleksją rozwojową

9.	*3. Rozumowanie*	na podstawie opisu zjawiska mającego charakter prawidłowości wnioskuje o jego przebiegu *(3.7)*	wyznacza liczbę spełniającą warunki zadania	1	WW
10.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy figur (*3.6*)	rozpoznaje figurę pokazaną na rysunku	1	WW
11.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki *(1.1)*	wnioskuje na podstawie informacji z tekstu	1	WW
12.	*1. Czytanie*	posługuje się czynnie terminami (*1.2)*	rozpoznaje funkcję porównania	1	WW
13.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst poetycki (*1.2*)	rozpoznaje rytm jako charakterystyczną cechę fragmentu tekstu	1	WW
14.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst poetycki (*1.1)*	rozpoznaje uczucia osoby mówiącej w wierszu	1	WW
15.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące powierzchni (*5.3*)	oblicza pole prostokąta	1	WW
16.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb *(3.6)*	wskazuje, jaką część całości stanowi wyróżniony fragment obiektu	1	WW
17.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania *(3.8)*	wskazuje informacje potrzebne do rozwiązania zadania	1	WW
18.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wskazanie, o ile tygodni później w jednym regionie niż w drugim rozpoczęło się dane wydarzenie	1	WW
19.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wskazuje liczbę regionów, w których dane wydarzenie miało miejsce w tym samym przedziale czasowym	1	WW
20.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wyznacza przedział czasowy spełniający warunki zadania	1	WW
21.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	S-4: wykonuje obliczenia dotyczące długości S-5, S-6: wykonuje obliczenia dotyczące czasu (5.3)	I. oblicza długość, stosując podany algorytm I. oblicza czas	1	KO
		S-4: wykonuje obliczenia dotyczące długości S-5, S-6: wykonuje obliczenia dotyczące czasu (5.3)	II. wyraża w centymetrach poprawnie obliczoną długość II. wyraża w sekundach poprawnie obliczony czas trwania zdarzenia	1	
22.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	I. stosuje porównanie ilorazowe	1	KO
			II. stosuje porównanie różnicowe	1	
23.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	I. oblicza odległość rzeczywistą z zastosowaniem danej skali	1	KO
		wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	II. wyraża w kilometrach poprawnie obliczoną długość trasy	1	
24.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	I. oblicza cenę towaru kupionego na raty	2	RO
		ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	II. oblicza cenę towaru kupionego za gotówkę	2	

25.	*2. Pisanie*	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze tekst o czyimś sukcesie i drodze do tego sukcesu	3	RO
		celowo dobiera środki językowe (2.3)	II. stosuje styl funkcjonalny; bogate słownictwo służące np. wyrażeniu ocen lub emocji	1	
		przestrzega norm gramatycznych (2.3)	III. pisze tekst poprawny pod względem językowym	2	
		przestrzega norm ortograficznych (2.3)*	IV. pisze tekst poprawny pod względem ortograficznym*	2	
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)*	V. pisze tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym*	2	

***Uczniowie z dysleksją:**

25.	*2. Pisanie*	przestrzega norm gramatycznych (*2.3*)	**IV.** zamyka myśli w obrębie zdań	1	RO
	2. Pisanie	przestrzega norm ortograficznych i interpunkcyjnych (*2.3*)	**V.** rozpoczyna zdania wielką literą i kończy kropką	2	

W arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących (S-7), dla sprawdzenia umiejętności *czytania*, wprowadzono inny tekst poetycki („Zawody lekkoatletyczne" D. Gellnerowej), a w celu ocenienia umiejętności *pisania*, oprócz opisu, umieszczono dwa zadania krótkiej odpowiedzi, sprawdzające opanowanie umiejętności formułowania wypowiedzi ze świadomością celu oraz umiejętności rozumienia potrzeby stosowania zasad zdrowego trybu życia.
W tabeli 4. zamieszczono kartotekę umiejętności badanych w arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących.

Tabela 4. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-7-102

Nr zad.	**Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych**	**Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:**	**Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:**	**Liczba punktów**	**Typ zadania**
1.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
2.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa czas wydarzeń	1	WW
3.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
4.	*I. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	określa uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi (przenośnego zwrotu)	1	WW
5.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	korzysta z informacji zawartych w przypisie do tekstu	1	WW
6.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy *(1.1)*	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
7.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy *(1.1)*	wybiera tytuł odpowiedni dla całego tekstu	1	WW
8.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości *(5.3)*	zamienia na centymetry długość wyrażoną w metrach	1	WW

9.	*3. Rozumowanie*	na podstawie opisu zjawiska mającego charakter prawidłowości wnioskuje o jego przebiegu *(3.7)*	wyznacza liczbę spełniającą warunki zadania	1	WW
10.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy figur (*3.6*)	rozpoznaje trójkąt	1	WW
11.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki *(1.1)*	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
12.	*1. Czytanie*	posługuje się czynnie terminami (*1.2)*	rozpoznaje porównanie	1	WW
13.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1*)	wnioskuje na podstawie informacji	1	WW
14.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst literacki (*1.1)*	rozpoznaje uczucia osoby mówiącej w wierszu	1	WW
15.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (*5.3*)	oblicza rzeczywiste wymiary prostokąta, korzystając ze skali i wymiarów podanych w skali	1	WW
16.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb *(3.6)*	wskazuje, jaką część całości stanowi wyróżniony fragment	1	WW
17.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania *(3.8)*	wskazuje informacje potrzebne do rozwiązania zadania	1	WW
18.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wskazuje datę początku wydarzenia	1	WW
19.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wskazuje liczbę regionów, w których dane wydarzenie miało miejsce w tym samym przedziale czasowym	1	WW
20.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (*4.1*)	wyznacza przedział czasowy spełniający warunki zadania	1	WW
21.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności liczb (5.5)	oblicza, ile razy jedna liczba jest większa od drugiej	1	KO
22.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	stosuje porównanie różnicowe	1	KO
23.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	I. oblicza obwód prostokąta	2	KO
	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	II. oblicza, ile razy jedna wielkość jest większa od drugiej	1	
24.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	I. oblicza cenę towaru kupionego na raty	2	RO
	3. Rozumowanie	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	II. oblicza cenę towaru kupionego za gotówkę	2	
25.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	rozumie potrzebę stosowania zasad zdrowego trybu życia (5.8)	I. uzasadnia korzystny wpływ ruchu na świeżym powietrzu	1	KO
	2. Pisanie	formułuje wypowiedź ze świadomością celu (2.2)	II. odpowiada na pytanie w sposób poprawny językowo	1	

26.	*2. Pisanie*	formułuje wypowiedź ze świadomością celu (2.2)	udziela odpowiedzi na pytanie	3	KO
27.	*2. Pisanie*	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze tekst na podany temat	3	RO
	2. Pisanie	buduje tekst poprawny kompozycyjnie (2.3)	II. tworzy komunikatywny, poprawny tekst	3	

Arkusz dla uczniów z trudnościami w uczeniu się S-8-102, pod tytułem „Wycieczki", zawierał 27 zadań skupionych wokół tematu przewodniego. Uczniowie rozwiązywali różnego typu zadania, zarówno zamknięte, jak i otwarte. Udzielenie odpowiedzi i wykonanie obliczeń było możliwe po zapoznaniu się z tekstami: ofertą biura podróży „Globus", kartką z kalendarza, fragmentem rozkładu jazdy pociągów, opisem szlaku turystycznego, wiodącego przez Dolinę Chochołowską oraz planem turystycznym części Tatrzańskiego Parku Narodowego. Poza tym szóstoklasiści mieli zredagować opis osoby, z którą chcieliby pojechać na wycieczkę.

Plan arkusza dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim przedstawiono w tabeli nr 5, a kartotekę badanych umiejętności – w tabeli nr 6.

Tabela 5. Plan arkusza S- 8- 102

Obszar umiejętności	Liczba punktów	Waga	Numery zadań w arkuszu S-8-102
czytanie	9	22,5%	1.I, 2, 12, 14, 20, 21, 23, 27
pisanie	8	20,0%	11.I – V
rozumowanie	9	22,5%	1.II, 3, 4.I, 6, 7, 13, 15, 18.I, 19
korzystanie z informacji	2	5,0%	17, 22
wykorzystywanie wiedzy w praktyce	12	30,0%	4.II, 5, 8, 9, 10, 16, 18.II, 24, 25, 26

Tabela 6. Kartoteka zestawu egzaminacyjnego – S-8-102

Nr zad.	Obszar standardów wymagań	Sprawdzana umiejętność Uczeń:	Sprawdzana czynność Uczeń:	Forma zadania	Liczba punktów
1.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst użytkowy (1.1)	I. odczytuje informacje	L	1
	3. Rozumowanie	posługuje się kategoriami czasu w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	II. określa miejsce wydarzenia odbywającego się w określonym czasie		1
2.	*1. Czytanie*	odczytuje dane z tabeli (1.4)	odczytuje informacje z tabeli	WW	1
3.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	porównuje liczby	PF	1

4.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	I. ustala sposób obliczenia, o ile cena jednego towaru jest większa od ceny drugiego towaru	KO	1
	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	II. oblicza różnicę cen		1
5.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykonuje obliczenia dotyczące czasu (5.3)	oblicza czas trwania zdarzenia	WW	1
6.	*3. Rozumowanie*	posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	zaznacza w kalendarzu datę spełniającą warunki zadania	KO	1
7.	*3. Rozumowanie*	dostrzega prawidłowości w występowaniu zjawiska (3.7)	wnioskuje o powtarzalności zjawiska	WW	1
8.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wybiera przyrządy służące do obserwacji i pomiaru (5.2)	wskazuje przyrządy do obserwacji i do wyznaczania kierunku	D	2
9.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	rozumie potrzebę stosowania zasad zdrowego trybu życia (5.8)	określa wpływ podanego sposobu postępowania na zdrowie człowieka	PF	1
10.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	posługuje się poznanymi terminami do opisywania sytuacji spotykanych w środowisku (5.1)	nazywa opady atmosferyczne	D	2
11.	*2. Pisanie*	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	I. pisze na temat	RO	2
		pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	II. redaguje bogaty treściowo opis		1
		przestrzega norm językowych (2.3)	III. pisze tekst poprawny pod względem językowym		2
		przestrzega norm ortograficznych (2.3)	IV. pisze tekst poprawny pod względem ortograficznym		2
		przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)	V. pisze tekst poprawny pod względem interpunkcyjnym		1
12.	*1. Czytanie*	odczytuje dane z tabeli (1.4)	odczytuje informacje z tabeli	WW	1
13.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	porównuje liczby określające czas trwania zdarzenia	WW	1
14.	*1. Czytanie*	odczytuje dane z tabeli (1.4)	odczytuje informacje z tabeli	L	1
15.	*3. Rozumowanie*	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą rysunku (3.5)	zaznacza na tarczy zegara określoną godzinę	KO	1
16.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	rozumie potrzebę stosowania zasad bezpieczeństwa (5.8)	zapisuje przykład bezpiecznego zachowania się w podanej sytuacji	KO	1
17.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje źródło informacji	WW	1

18.	*3. Rozumowanie*	ustala sposób rozwiązania zadania (3.8)	I. ustala sposób obliczenia liczby elementów	KO	1
	5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności liczb (5.5)	II. oblicza liczbę elementów		1
19.	*3. Rozumowanie*	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności liczb (3.6)	porównuje liczby	KO	1
20.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie informacji z tekstu	WW	1
21.	*1. Czytanie*	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje informacje	PF	2
22.	*4. Korzystanie z informacji*	posługuje się źródłem informacji (4.1)	wskazuje źródło informacji	WW	1
23.	*1. Czytanie*	posługuje się czynnie terminami (1.2)	rozpoznaje epitet	WW	1
24.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności liczb (5.5)	długość podaną w kilometrach wyraża w metrach	WW	1
25.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	rozumie potrzebę stosowania zasad bezpieczeństwa (5.8)	określa sposób bezpiecznego zachowania się w danej sytuacji	PF	1
26.	*5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce*	wykorzystuje w sytuacjach praktycznych własności elementów środowiska (5.5)	określa kierunek geograficzny	WW	1
27.	*1. Czytanie*	odczytuje znaczenie podstawowych symboli występujących na planie (1.4)	odczytuje objaśnienie znaku na planie	L	1

Porównanie danych zamieszczonych w tabelach 1. i 5. oraz 2. i 6. pozwala dostrzec różnice dotyczące liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań w poszczególnych obszarach i ich wagi procentowej w arkuszach dla uczniów w normie intelektualnej oraz uczniów upośledzonych w stopniu lekkim. W przypadku drugiej z wymienionych grup uczniów jako bardziej przydatne w życiu codziennym uznaje się opanowanie umiejętności *czytania, rozumowania* oraz *wykorzystywania wiedzy w praktyce.*

II. Organizacja i przebieg sprawdzania

Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu, działając na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (DzU z 2007 r., Nr 83, poz. 562 ze zmianami) oraz *Procedur sprawdzania przez egzaminatorów prac sprawdzianu i egzaminów w 2010 roku,* powołała 43 zespoły egzaminatorów (w tym jeden zespół do oceniania osiągnięć uczniów z dysfunkcjami). Zespoły egzaminatorów oceniały arkusze uczniowskie w dwunastu ośrodkach sprawdzania (w rejonie poznańskim przygotowano

cztery ośrodki, a w pozostałych rejonach – po jednym). W sumie pracowało 43 przewodniczących zespołów egzaminatorów, 86 egzaminatorów powtórnego sprawdzania oraz 894 egzaminatorów, średnio 21 osób w zespole. W pierwszym terminie oceniono 64 357 prac, a w drugim – 162, czyli razem oceniono 64 519 prac.

Wśród wielu zadań wyznaczonych przez Dyrektora OKE przewodniczącym zespołów egzaminatorów, najważniejszym było zorganizowanie pracy zespołu w celu sprawdzenia i oceny prac uczniowskich oraz ocena poprawności sprawdzania. Przewodniczący zweryfikowali poprawność sprawdzania i oceniania 1907 arkuszy uczniowskich, tj. 3% prac napisanych przez uczniów.

W każdym zespole pracowało dwóch egzaminatorów powtórnego sprawdzania (polonista i matematyk), którzy po raz drugi sprawdzili i jednocześnie potwierdzili poprawność sprawdzania i oceniania 6554 prac (10%). Podczas sczytywania wyników uczniów w OKE w Poznaniu rzetelność oceniania prac była losowo weryfikowana przez koordynatorów sprawdzianu, którzy zweryfikowali 2036 arkuszy, tj. 3% prac uczniowskich. W sumie przewodniczący zespołów egzaminatorów, egzaminatorzy powtórnego sprawdzania oraz koordynatorzy sprawdzili poprawność oceniania w 10 555 pracach (16%).

Poniżej w tabeli zaprezentowano dane informujące o liczbach zespołów egzaminatorów w poszczególnych województwach/rejonach oraz liczbach egzaminatorów przygotowanych do oceny prac uczniów w województwach/rejonach.

Tabela 7. Liczba zespołów i egzaminatorów w województwach i rejonach sprawdzania

Województwo	**Rejon sprawdzania**	**Liczba zespołów**	**Liczba egzaminatorów w 2010 r.**	**Ogółem liczba przeszkolonych egzaminatorów**
lubuskie	Gorzów Wlkp.	3	63	492
	Zielona Góra	4	85	655
wielkopolskie	Kalisz	4	85	538
	Konin	3	59	330
	Leszno	3	67	289
	Piła	3	62	241
	Poznań	11	236	1078
	Poznań*	1 zespół specjalny	S-7: 2, S-8: 15	S-7: 15, S-8: 79
zachodniopomorskie	Koszalin	4	79	482
	Szczecin	7	141	609

* Zespół pracuje w poznańskim ośrodku sprawdzania, ale w jego skład wchodzą egzaminatorzy z całego Okręgu, przygotowani do oceniania prac uczniów słabo słyszących i niesłyszących oraz upośledzonych w stopniu lekkim.

Liczba egzaminatorów powołanych do współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną podczas letniej sesji egzaminacyjnej zależy od liczby uczniów przystępujących do sprawdzianu w danym roku.

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

III. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W dniu 8 kwietnia 2010 r. w szkołach znajdujących się na terenie województwa lubuskiego do sprawdzianu przystąpiło 10 409 uczniów klas szóstych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań (omówiono je w rozdziale I.).

W zamieszczonych poniżej tabelach 8a. i 8b. podano informacje dotyczące populacji z uwzględnieniem następujących zmiennych: płeć ucznia, specyficzne trudności w uczeniu (dysleksja rozwojowa), status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 8a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	**10 409**	**100,00**	**5 381**	**51,70**	**5 028**	**48,30**	**9 355**	**91,88**	**827**	**8,12**
S-1	**10 158**	**97,59**	5 231	50,30	4 927	47,30	9 337	91,70	821	8,06
S-4, 5, 6	**24**	**0,23**	15	0,10	9	0,09	18	0,18	6	0,06
S-7	**16**	**0,15**	10	0,10	6	0,06	—	—	—	—
S-8	**211**	**2,03**	125	1,20	86	0,85	—	—	—	—

Na podstawie danych zamieszczonych w tabeli 8a. można stwierdzić, że 97,97% szóstoklasistów w województwie lubuskim rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący, niewidzący, słabo słyszący i niesłyszący). Wśród przystępujących było o 353 chłopców więcej niż dziewcząt. Uczniowie z dysleksją, podobnie jak w latach ubiegłych, stanowili ok. 8% piszących. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w Gorzowie Wielkopolskim, a najniższy – w powiecie świebodzińskim.

Tabela 8b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 tys. do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	**10 129**	**97,31**	**280**	**2,69**	**3 372**	**32,40**	**3 572**	**34,32**	**1 386**	**13,32**	**2 079**	**19,97**
S-1	9 883	94,95	275	2,64	3 307	31,77	3 465	33,29	1 344	12,91	2 042	19,62
S-4, 5, 6	24	0,23	—	—	8	0,08	7	0,07	4	0,04	5	0,05
S-7	16	0,15	—	—	4	0,04	6	0,06	4	0,04	2	0,02
S-8	206	1,98	5	0,05	53	0,51	94	0,90	34	0,33	30	0,29

Prawie 67% uczniów to piszący ze szkół wiejskich i z małych miast (poniżej 20 tys. mieszkańców). Uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,69% piszących.

W tabeli 9. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent), rozwiązując zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów. W województwie lubuskim nie było uczniów, którzy uzyskali maksymalny wynik za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych.

Tabela 9. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	**w %**
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	17	22,1
Laureaci konkursów przedmiotowych	60	77,9
Razem	**77**	**100,0**

Laureaci byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim.

W tabeli 10. zestawiono dane dla powiatów województwa lubuskiego – liczby przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku (różne typy arkuszy) i liczby laureatów.

Tabela 10. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów w powiatach województwa lubuskiego

Powiat	**L***	**S-1**	**S-4,5,6**	**S-7**	**S-8**	**Powiat**	**L***	**S-1**	**S-4,5,6**	**S-7**	**S-8**
gorzowski	2	712	1	1	7	**świebodziński**	2	592	1	2	19
krośnieński	4	627	1	1	9	**zielonogórski**	3	980	2	—	18
międzyrzecki	2	539	1	—	19	**żagański**	5	847	6	1	23
nowosolski	3	915	2	1	6	**żarski**	4	1049	4	4	17
słubicki	4	492	—	—	13	**wschowski**	—	413	—	2	23
strzelecko-drezdenecki	1	535	1	1	25	**Gorzów Wlkp.**	14	1077	1	1	16
sulęciński	2	415	—	1	2	**Zielona Góra**	14	965	4	1	14

*L-liczba laureatów

W 2010 r., w porównaniu z rokiem 2009, do szkół w województwie lubuskim uczęszczało o 380 mniej uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym oraz mniej o 11 uczniów słabo widzących i niewidomych. Liczba uczniów słabo słyszących i niesłyszących zmniejszyła się o jednego ucznia, a upośledzonych w stopniu lekkim – o 31. Natomiast liczba laureatów w województwie zwiększyła się o 34: największy wzrost odnotowano w Gorzowie Wlkp. (z 6 do 14) i Zielonej Górze (z 10 do 14) oraz w powiecie żagańskim (z 1 do 5). W powiatach: nowosolskim, słubickim i sulęcińskim, w których

w ubiegłym roku nie było laureatów, w 2010 r. widać efekty pracy z uczniem zdolnym. W powiecie wschowskim sytuacja nie uległa zmianie – nie było i nie ma laureatów.

IV. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

W tabeli 11. zamieszczono dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy.

Tabela 11. Wyniki sprawdzianu 2010 – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Okręg/Województwo	Minimum	Maksimum	Mediana	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	Okręg	0	40	24,0	23,79	7,94
	lubuskie	3	40	25,0	24,06	7,85
S-4, 5, 6	Okręg	4	37	18,0	18,84	8,03
	lubuskie	6	32	15,0	16,13	6,58
S-7	Okręg	2	40	21,5	21,55	9,13
	lubuskie	16	36	23,0	25,19	6,49
S-8	Okręg	1	40	26,0	25,41	7,19
	lubuskie	1	39	26,0	25,76	6,88

Na 40 punktów możliwych do uzyskania najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim, a najniższy uczniowie słabo widzący. Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie lubuskim uzyskali wynik wyższy o 3,7 punktu niż uczniowie w Okręgu. W województwie, bez względu na typ arkusza, nie było uczniów, którzy uzyskaliby 0 punktów.

Tabela 12. Wyniki sprawdzianu w powiatach województwa lubuskiego

Powiaty województwa lubuskiego	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8	Powiaty województwa lubuskiego	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
gorzowski	23,12	16,00	22,00	25,00	**świebodziński**	23,86	6,00	21,00	20,74
krośnieński	23,22	12,00	21,00	29,00	**zielonogórski**	23,63	16,50	—	23,78
międzyrzecki	24,13	19,00	—	26,32	**żagański**	23,54	15,33	20,00	25,13
nowosolski	23,19	12,00	31,00	25,50	**żarski**	23,93	20,00	31,00	27,65
słubicki	22,81	—	—	25,69	**wschowski**	24,47	—	25,50	27,96
strzelecko-drezdenecki	23,09	17,00	19,00	25,28	**Gorzów Wielkopolski**	25,42	25,00	36,00	24,69
sulęciński	23,75	—	16,00	23,00	**Zielona Góra**	26,85	15,75	21,00	30,43

Nie należy porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązywanie zadań w arkuszach różnego typu. Znaczne ich zróżnicowanie jest

spowodowane przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do rozwiązania zadań w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach (rozdział III. - dane o uczniach). Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego lub średnim wynikiem kilkorga uczniów.

IV.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – *arkusz S-1*

Poniżej omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i zaznaczono trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 17 punktów (1. - 3. stanin – 23% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 18 do 31 punktów (4. - 6. stanin – 54% wyników w kraju), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali od 32 punktów (7. - 9. stanin – 23% wyników w kraju), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

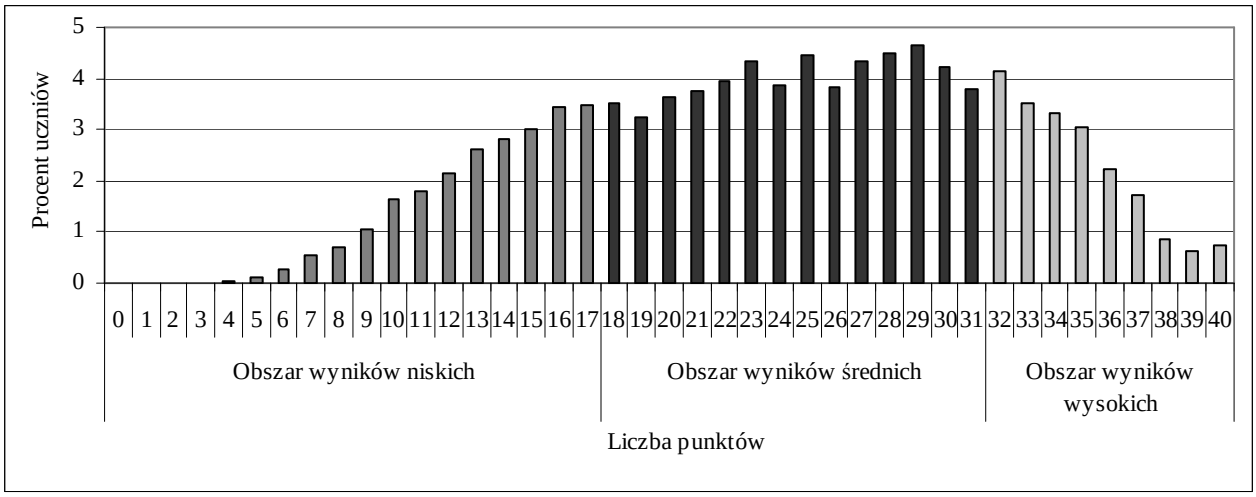

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie lubuskim

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, co w porównaniu z rozkładem z roku ubiegłego, gdy wykres miał kształt rozkładu normalnego, świadczy o tym, że sprawdzian w 2010 roku był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2009 r.
W obszarze wyników niskich w województwie lubuskim znajduje się 23,7% uczniów, czyli jest to odsetek zbliżony do krajowego. W obszarze wyników średnich jest 56,1% uczniów, czyli w porównaniu z krajem o 2 punkty procentowe więcej, natomiast wyników wysokich jest 20,23%, czyli mniej o 3 punkty procentowe.

Podobnie jak w latach poprzednich, przedstawiamy średnie wyniki uczniów w powiatach województwa lubuskiego w porównaniu z wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym (kolorem czerwonym zapisano procent dysleksji w 2010 roku)

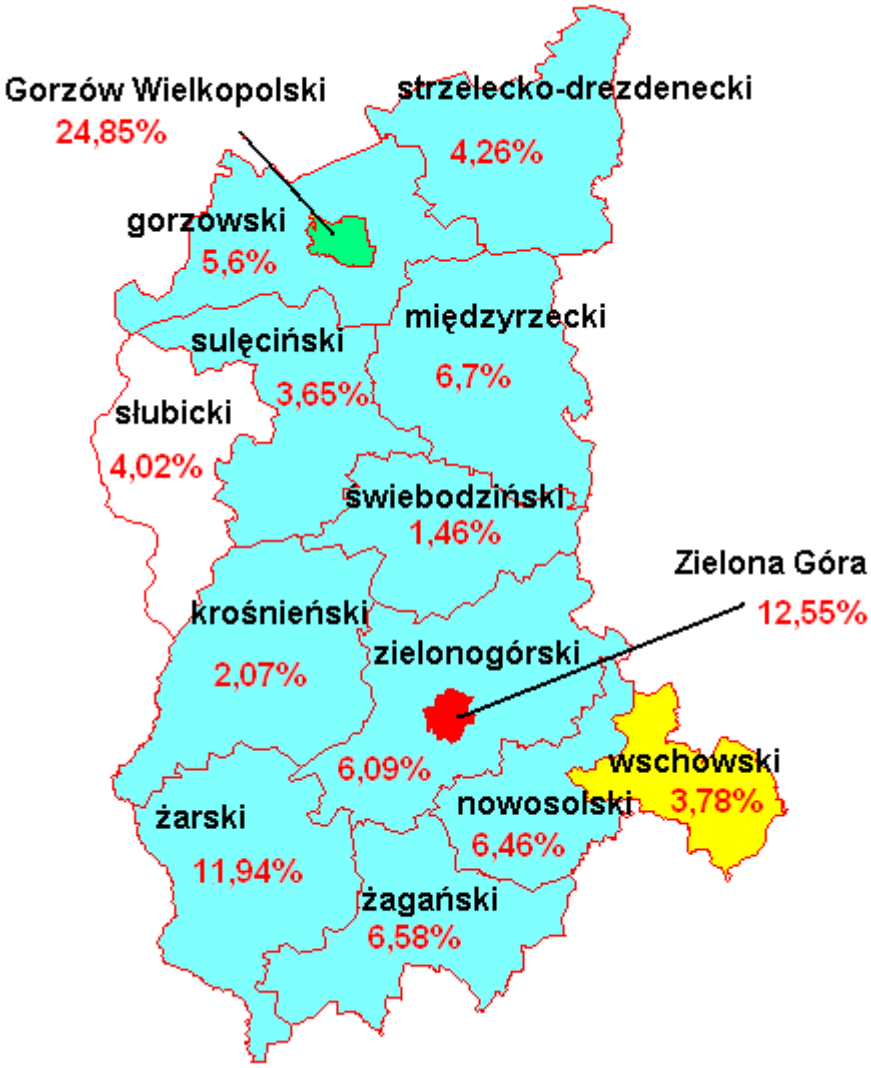

Średni wynik-

Arkusz S-1(4, 5, 6)

kraj : 24,56

woj. lubuskie: 24,06

Procent dysleksji:
woj. lubuskie: 8,12%

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego (± 0,4 punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

W województwie lubuskim w 2010 r., w porównaniu z rokiem 2009, zmniejszyła się liczba powiatów, w których uzyskano wyniki niższe od krajowego o więcej niż 1,6 punktu. Tak niski wynik uzyskano tylko w powiecie słubickim. W 10 powiatach uzyskano wynik niższy od krajowego o 0,41 - 1,6 punktu. Wyniki wyższe o ponad 1 punkt od średniego

wyniku krajowego uzyskano w Gorzowie Wielkopolskim, a o ponad 2 punkty – w Zielonej Górze. W powiecie wschowskim odnotowano wynik zbliżony do średniego wyniku krajowego (w ubiegłym roku był niższy).

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi w kraju i w województwie lubuskim.

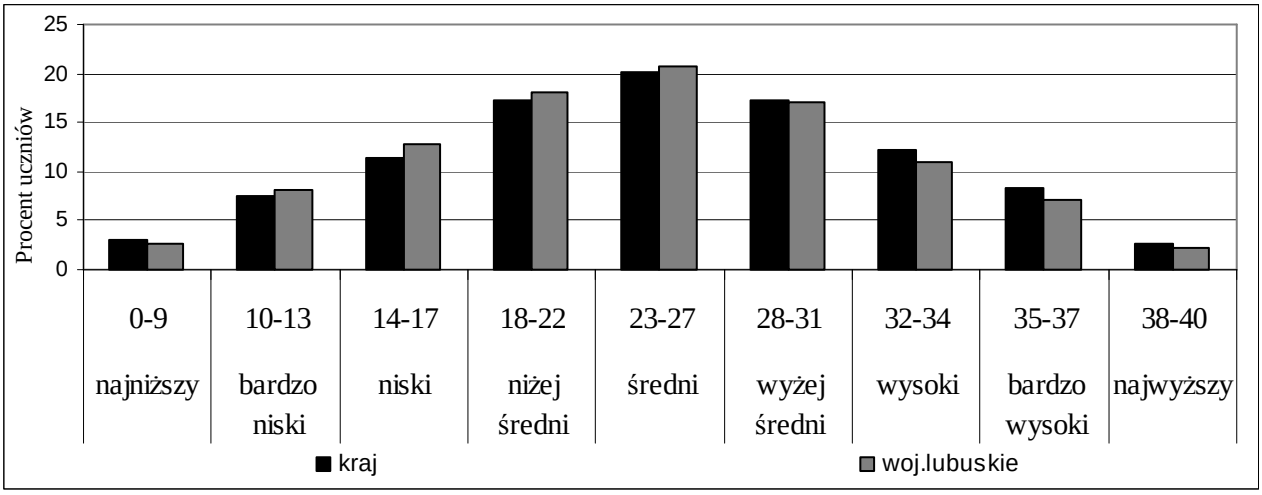

Wykres 2. Rozkład w skali staninowej wyników uczniów w kraju i województwie lubuskim

W kraju był wyższy odsetek uczniów, którzy uzyskali wynik najniższy (1. stanin), natomiast w województwie lubuskim - wyższy procent szóstoklasistów, uzyskujących wyniki od bardzo niskich do średnich (stanin 2. – 5.). Wyniki najwyższe (stanin 7.- 9.) w województwie lubuskim uzyskiwano rzadziej niż w kraju (różnica 0,5 punktu procentowego).

W rozdziałach od IV.1a do IV.1.d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć dziecka, typ miejscowości oraz status szkoły.

IV.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową

W tabeli 13. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów bez dysleksji i z dysleksją.

Tabela 13. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	**Średni wynik**
Uczniowie z dysleksją	821	24,9
Uczniowie bez dysleksji	9 337	24,0

Uczniowie z dysleksją stanowią 8 procent przystępujących do sprawdzianu w województwie lubuskim. Podobnie jak w latach ubiegłych, średni wynik uczniów bez dysleksji jest prawie o 1 punkt niższy od średniego wyniku uczniów z dysleksją.

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników sprawdzianu obu grup uczniów.

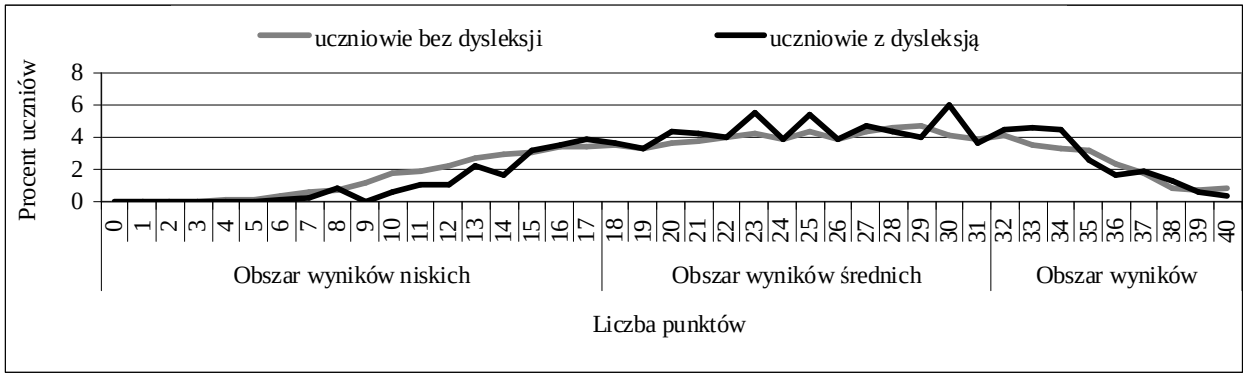

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

Z wykresu można odczytać, że uczniowie z dysleksją w województwie lubuskim rzadziej uzyskiwali wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 18 punktów), częściej natomiast z obszaru wyników średnich (w przedziale od 18 do 31 punktów) oraz z obszaru wyników wysokich (od 32 do 34 punktów).

W tabeli 14. przedstawiono, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich czy wysokich.

Tabela 14. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		% uczniów	Uczniowie z dysleksją		% uczniów
Obszar wyników	niskich	24,15	Obszar wyników	niskich	18,03
	średnich	55,72		średnich	60,54
	wysokich	20,13		wysokich	21,44

Uczniowie korzystający z opinii o dysleksji częściej uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica 5 punktów procentowych) i wysokich (1,3 punktu procentowego), rzadziej natomiast w obszarze wyników niskich (różnica pomiędzy porównywanymi grupami wynosi 6 punktów procentowych).
Podsumowując, wysoki odsetek dyslektyków w klasie, szkole czy gminie, ma wpływ na podwyższenie średniego wyniku tej grupy przystępującej do sprawdzianu.

IV.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

W tabeli 15. zestawiono liczebność dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2010 roku oraz średni wynik każdej z tych grup.

Tabela 15. Liczebność oraz wyniki dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik
Dziewczęta	4 926	24,79
Chłopcy	5 232	23,36

Tak jak w latach ubiegłych, wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili oni 52 % piszących). Za rozwiązanie zadań

w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie lubuskim otrzymał 1,5 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka. Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

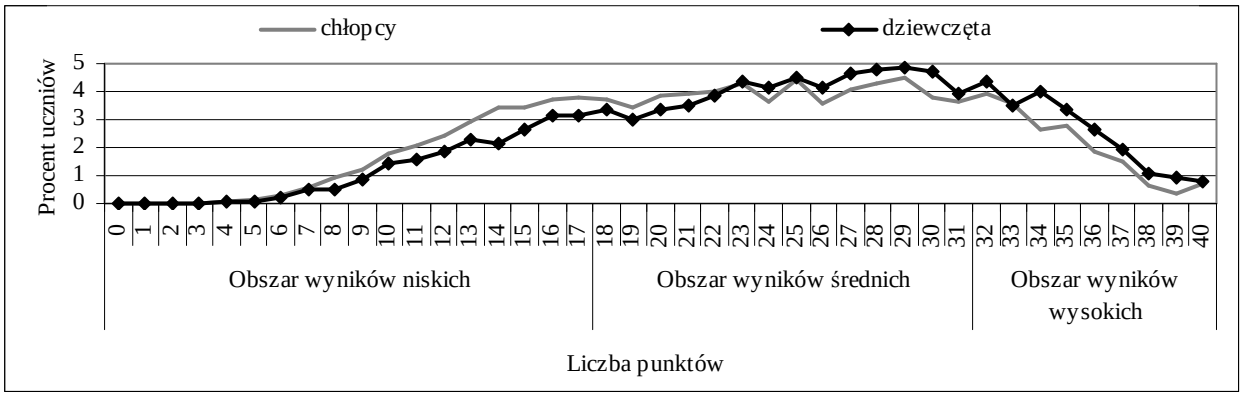

Wykres 4. Rozkład wyników punktowych dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 25 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 16. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 16. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		**% uczniów**	**Chłopcy**		**% uczniów**
Obszar wyników	niskich	20,36	Obszar wyników	niskich	26,74
	średnich	57,17		średnich	55,08
	wysokich	22,47		wysokich	18,18

Dziewcząt z wynikiem wysokim jest więcej niż z wynikiem niskim (o 74). Wśród chłopców jest odwrotnie. Wynik niski uzyskało o 448 chłopców więcej niż wynik wysoki.

IV.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

W tabeli 17. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 17. Liczebność i średnie wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości

	Wieś	**Miasto**		
		do 20 tys.	**od 20 do 100 tys.**	**powyżej 100 tys.**
Liczba uczniów	3 307	3 465	1 344	2 042
Średni wynik	23,08	23,51	24,79	26,10

W województwie lubuskim w szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) do sprawdzianu przystąpiło 67% szóstoklasistów. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich i małych miastach jest zbliżony co do wartości (o 0,43 niższy w szkołach wiejskich), ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach (o prawie 3 punkty na jednego ucznia).

Wykres 5. ilustruje, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie lubuskim.

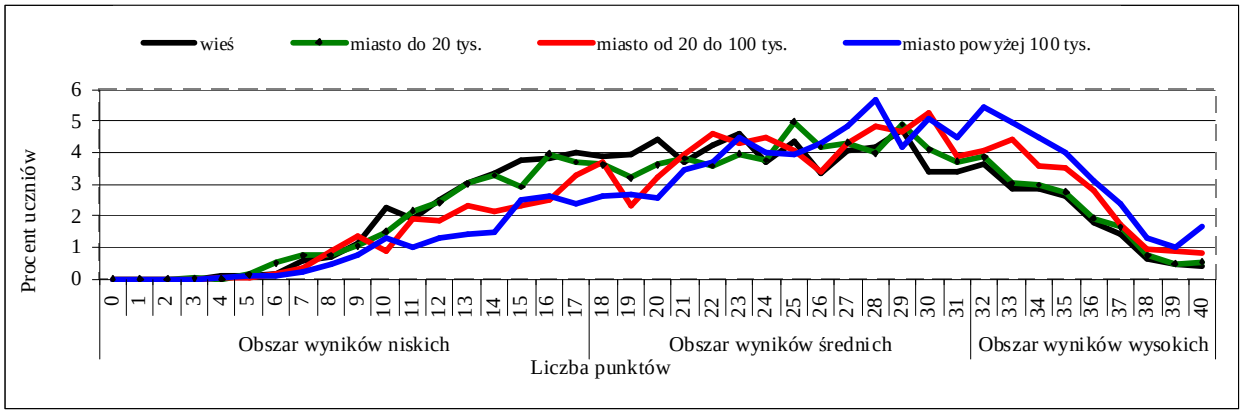

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zawartymi w tabeli 18.

Tabela 18. Odsetek uczniów uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców			**% uczniów**	**Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców**			**% uczniów**
Wieś	Obszar wyników	niskich	27,28	**Miasto do 20 tys.**	Obszar wyników	niskich	26,20
		średnich	56,06			średnich	55,79
		wysokich	16,66			wysokich	18,01
Miasto od 20 do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	20,16	**Miasto od 100 tys.**	Obszar wyników	niskich	15,72
		średnich	57,07			średnich	56,02
		wysokich	22,77			wysokich	28,26

Rozkład procentowy wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców pokazuje wyraźnie, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągane przez uczniów. W miejscowościach wiejskich i w małych miastach odsetek wyników jest zbliżony we wszystkich obszarach. Jeżeli natomiast porównamy rozkład wyników we wszystkich typach miejscowości, zauważymy, że odsetek uczniów w obszarze wyników średnich jest podobny, natomiast znaczące różnice występują w obszarach wyników niskich i wysokich, np. w szkole wiejskiej w obszarze wyników niskich jest prawie co trzeci uczeń, a w szkole wielkomiejskiej - co szósty. W obszarze wyników wysokich te relacje ulegają odwróceniu.

IV.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

W tabeli 19. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

Tabela 19. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół:	Liczba uczniów	Średni wynik
publicznych	9 883	24,0
niepublicznych	275	26,7

W województwie lubuskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,7% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu. Uzyskali średnio o 2,7 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych.
Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie lubuskim.

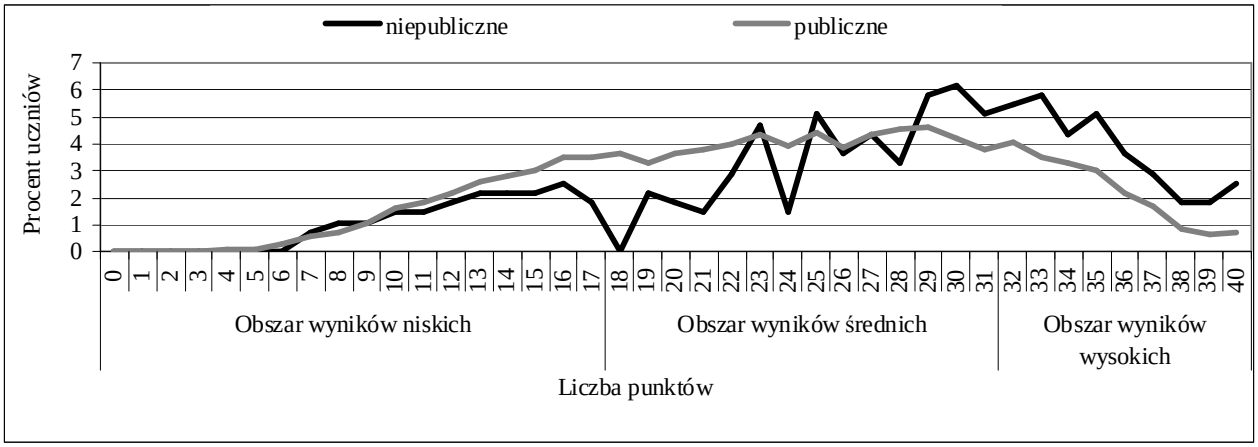

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny, natomiast wykres przedstawiający rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest wyraźnie lewoskośny (przeważają wyniki wyżej średnie i wysokie).

W tabeli 20. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 20. Odsetek uczniów szkół publicznych i niepublicznych uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie z wynikami	% uczniów w szkołach	
	publicznych	niepublicznych
niskimi	23,8	18,6
średnimi	56,3	48,0
wysokimi	19,9	33,4

W szkołach publicznych co piąty uczeń miał wysoki wynik, w szkołach niepublicznych co trzeci piszący sprawdzian miał taki wynik.

IV. 2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – *arkusz S - 4, 5, 6*

Do tegorocznego sprawdzianu przystąpiło w województwie lubuskim 24 uczniów słabo widzących, dla których przygotowano zestawy dostosowane S-4 i S-5. Uczniowie uczęszczali do 21 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 16,13, czyli piszący uzyskali 40% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy uczniów.

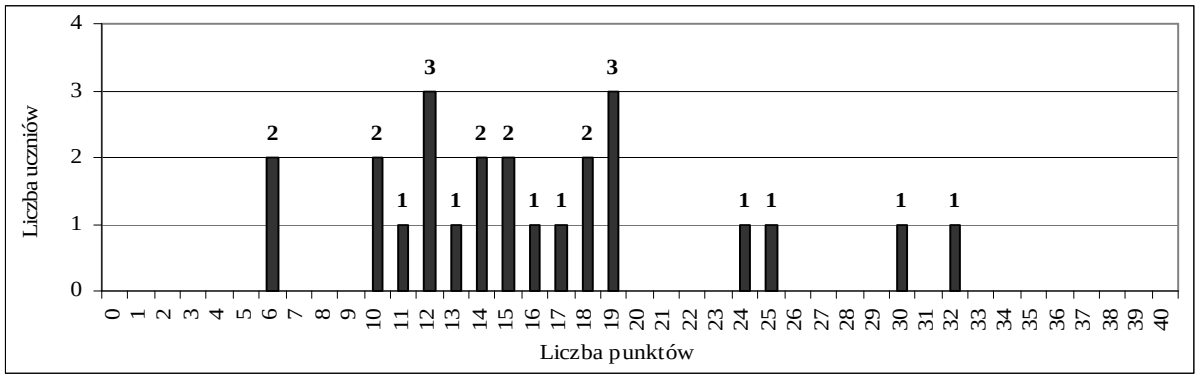

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących i niewidomych

Ponad 80% uczniów otrzymało za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania). Najniższy wynik to 6 punktów, a najwyższy - 32 punkty.

IV. 3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – *arkusz S-7*

W województwie lubuskim do sprawdzianu przystąpiło 16 uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Uczęszczali do 14 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 23,0 punktu, czyli średnio 58% punktów możliwych do uzyskania. Rozkład wyników uzyskanych przez uczniów zaprezentowano na wykresie 8.

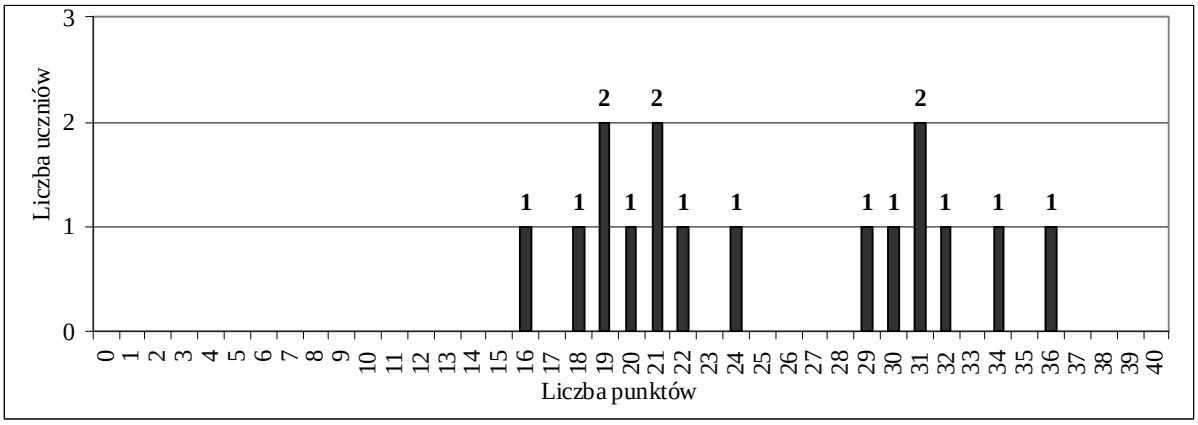

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Czterech uczniów (25%) zdobyło mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik to 16 punktów, najwyższy – 36 punktów.
Najczęściej występującym wynikiem (dominantą rozkładu) jest: 19, 21 i 31 punktów - takie wyniki uzyskało po dwóch uczniów.

IV. 4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – *arkusz S-8*

Zadania w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie lubuskim rozwiązywało 211 uczniów w 89 szkołach. Średni wynik punktowy to 25,8 punktu, czyli 65% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy szóstoklasistów.

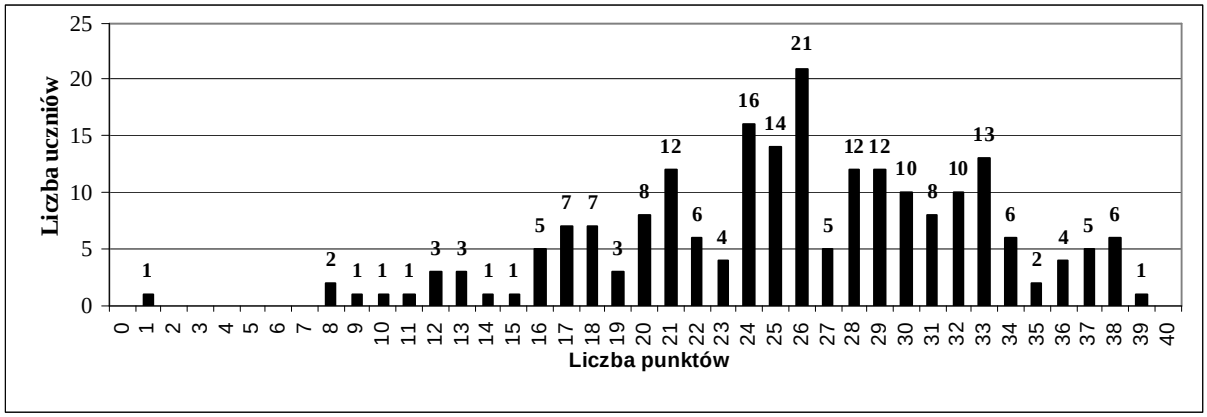

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Najczęściej występującym wynikiem jest 26 punktów – uzyskało go 21 uczniów, czyli 10% piszących sprawdzian. Wyniki poniżej połowy punktów możliwych do zdobycia uzyskało 17% szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-8.

V. Wyniki szkół

W województwie lubuskim uczniowie uczęszczali do 297 szkół. Ponad 77% (230 szkół) to placówki z jednym lub dwoma oddziałami na poziomie klas szóstych. W 55 szkołach były 3 lub 4 klasy szóste, a w 12 szkołach od 5 do 7 klas.
W tabeli 21. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 21. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	179	51	22	30
Niepublicznych	5	2	3	5

W miejscowościach wiejskich znajduje się 62% szkół, a w dużych miastach 12% szkół. Szkoły niepubliczne są we wszystkich typach miejscowości. Średni wynik szkół publicznych wynosi 23,48, a niepublicznych 25,94 punktu.

Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie lubuskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie lubuskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

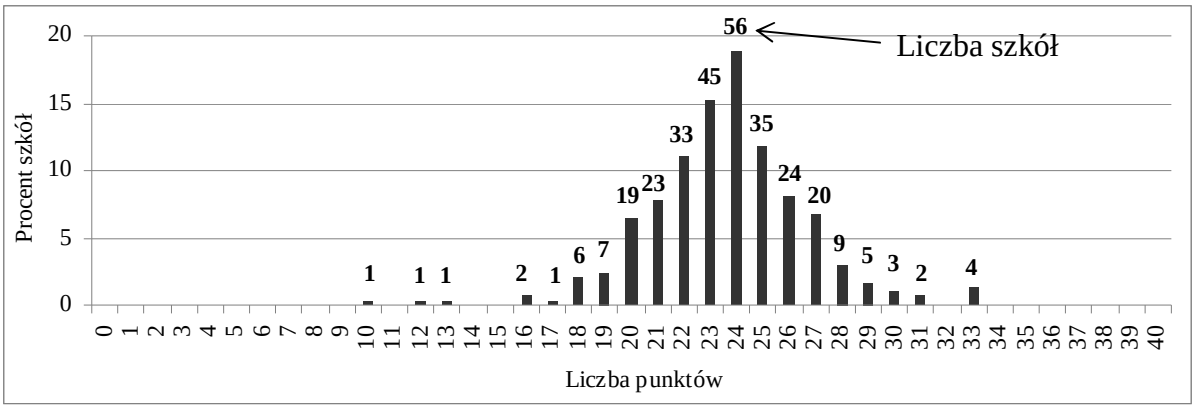

Wykres 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa lubuskiego

Dominanta rozkładu to wynik 24 punkty - uzyskano go w 54 szkołach. Najniższy średni wynik to 10 punktów (jedna szkoła), a najwyższy 33 punkty (cztery szkoły).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu, dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie lubuskim z wynikami krajowymi.

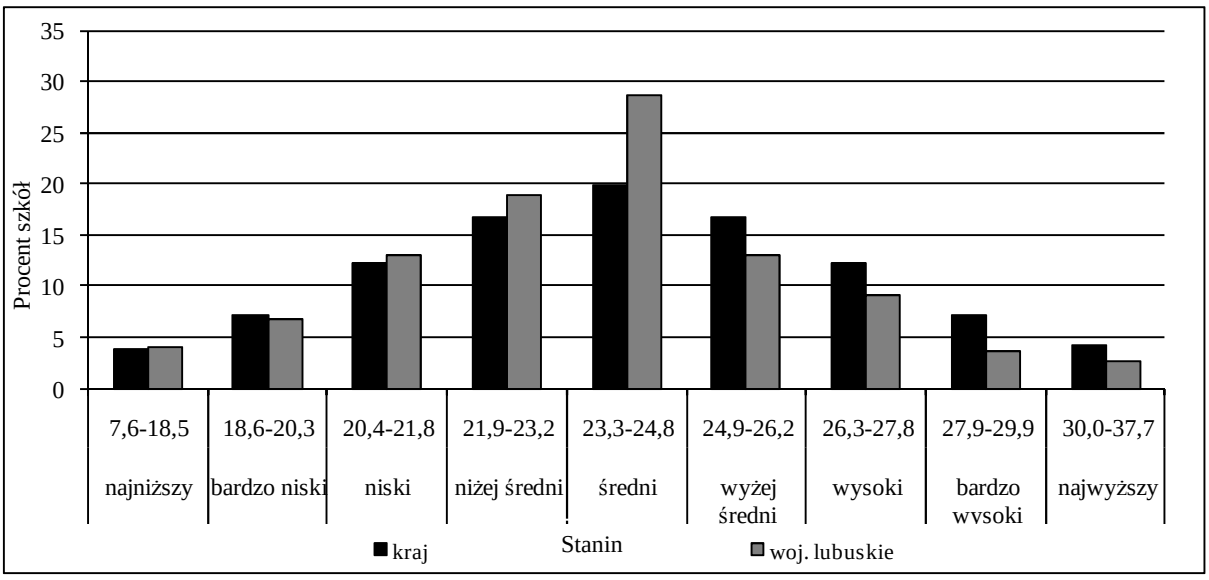

Wykres 11. Rozkład staninowy średnich wyników szkół w kraju i w województwie lubuskim

W trzech niskich staninach znajduje się 23,8% szkół województwa lubuskiego, czyli podobnie jak w kraju (23,3%). W województwie lubuskim odsetek szkół z wynikami wysokimi (trzy najwyższe staniny) jest o 7,5 punktu procentowego niższy niż w kraju i wynosi 15,5%. Wynik najwyższy w skali staninowej w kraju uzyskało 4,2% szóstoklasistów, a w województwie lubuskim 1,5 punktu procentowego mniej. Wyraźnie wyższy od krajowego – o 8 punktów procentowych - jest odsetek szkół z wynikiem średnim.

VI. Wyniki gmin

Średni wynik 83 gmin w województwie lubuskim wynosi 23,23 punktu.

Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach w województwie lubuskim.

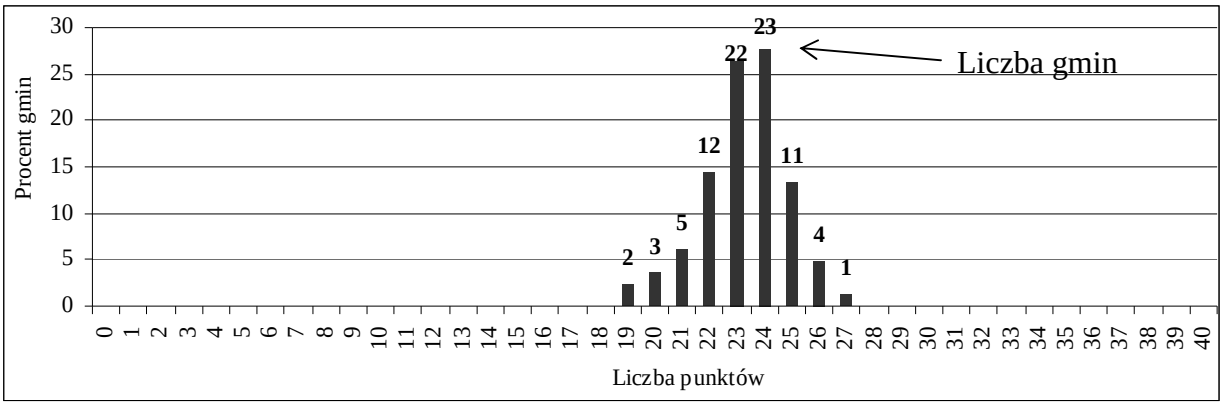

Wykres 12. Rozkład średnich wyników uzyskanych w gminach

Najniższy wynik – 19 punktów – uzyskano w dwóch gminach: Dobiegniew i Zabór. Najwyższy wynik – 27 punktów – w jednej gminie (miasto Zielona Góra), natomiast 26 punktów – w 4 gminach: Świdnica, Żary (miasto), Brody, Przewóz. W 16 gminach (19%) wyniki mieściły się w przedziale od 25 do 27 punktów (*www.oke.poznan.pl*).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu, dla wszystkich gmin w Okręgu opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie lubuskim z wynikami gmin w Okręgu.

Tabela 22. Procentowy rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i województwie lubuskim

Przedział	**17,18-19,73**	**19,74-20,78**	**20,79-21,68**	**21,69-22,50**	**22,51-23,35**	**23.36-24,06**	**24,07-24,92**	**24,93-25,83**	**25,84-30,15**
Wynik	**najniższy**	**bardzo niski**	**niski**	**niżej średni**	**średni**	**wyżej średni**	**wysoki**	**bardzo wysoki**	**najwyższy**
Gmin w Okręgu	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
Gmin w województwie lubuskim	2%	5%	8%	12%	24%	20%	16%	11%	2%

VII. Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów

W tabeli 23. przedstawiono w procentach wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań z pięciu obszarów umiejętności dla różnych typów arkuszy. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności, w arkuszu określonego typu w woj. lubuskim i w powiatach.

Tabela 23. Procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności w powiatach województwa lubuskiego

	Procent uzyskanych punktów za																							
	cały arkusz				czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
Symbol arkusza	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8
województwo lubuskie	**60**	**40**	**63**	**64**	**73**	**56**	**71**	**74**	**50**	**35**	**69**	**53**	**65**	**34**	**54**	**65**	**57**	**37**	**75**	**77**	**54**	**34**	**49**	**63**
gorzowski	58	40	55	63	72	40	70	75	48	60	70	55	63	25	38	54	54	50	75	93	50	25	25	60
krośnieński	58	30	53	73	72	30	70	91	47	30	60	40	62	25	25	75	54	25	100	78	52	38	25	77
międzyrzecki	60	48	—	66	72	50	—	68	49	60	—	53	65	38	—	71	57	50	—	82	58	38	—	66
nowosolski	58	30	78	64	72	50	90	65	47	35	90	54	62	19	88	63	55	25	50	75	52	13	50	68
słubicki	57	—	—	64	71	—	—	77	46	—	—	53	62	—	—	59	52	—	—	85	51	—	—	63
strzelecko-drezdenecki	58	43	48	63	71	80	60	73	47	40	30	54	62	38	50	64	54	0	50	70	52	25	50	61
sulęciński	59	—	40	58	74	—	50	56	50	—	60	56	63	—	13	56	55	—	75	100	52	—	13	54
świebodziński	60	15	53	52	72	30	60	64	52	0	80	43	64	13	31	51	54	0	63	61	52	25	25	48
zielonogórski	59	41	—	59	73	65	—	70	48	20	—	42	64	38	—	62	57	38	—	69	52	44	—	59
żagański	59	38	50	63	72	53	70	74	49	35	50	53	63	25	25	62	56	38	75	80	51	38	38	58
żarski	60	50	78	69	73	75	83	79	49	35	65	56	63	50	78	73	58	38	88	79	54	44	81	66
wschowski	61	—	64	70	72	—	60	75	50	—	80	60	66	—	50	70	60	—	75	87	59	—	56	70
Gorzów Wlkp.	64	63	90	62	76	80	90	72	52	20	90	45	70	88	100	59	61	75	75	75	58	63	88	65
Zielona Góra	67	39	53	76	78	48	60	86	59	45	70	72	74	34	50	79	63	44	75	75	60	25	13	69

W kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VII zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy. Po raz pierwszy oddzielnie zostały przedstawione wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych. Omówienie zadań zostało połączone z odwołaniem do charakterystyki współczynników łatwości, których wartości zostały zapisane na wykresach. Jak pokazano w rozdziale III, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, stanowią prawie 98% populacji, zatem w prezentacji osiągnięć tych uczniów pokazano rozkłady wyników punktowych w każdym z obszarów oraz współczynniki łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności. W odniesieniu do arkuszy dostosowanych ograniczono się do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności.

VII.1. Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym S-1

W województwie lubuskim do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym przystąpiło 10 158 uczniów. Otrzymali oni średnio 24,04 punktów, czyli 60% punktów możliwych do uzyskania.

VII.1a Czytanie

Na 10 punktów możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie (Wykres 13.)* 2480 uczniów, czyli 25% populacji piszących uzyskało 8 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało ponad 5% przystępujących do sprawdzianu (565 uczniów). Jeden uczeń nie uzyskał żadnego punktu. Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 73% punktów możliwych do uzyskania. Współczynnik łatwości 0,73 świadczy o tym, że dla piszących zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności były łatwe. Najłatwiejsze (*Wykres 14.)* dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym było zadanie 13., w którym należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu oraz 10. – wnioskowanie na podstawie informacji odczytanych z tekstu poetyckiego. Łatwe były również zadania od 1. do 4. i zadanie 6.: wszystkie odnosiły się do tekstu literackiego i wymagały, aby uczeń określił czas wydarzeń, wskazał cechę wyróżniającą bohatera, rozpoznał narrację pierwszoosobową, na podstawie zwrotu przenośnego określił uczucia bohatera, a w ostatnim z wymienionych zadań - wnioskował na podstawie informacji zamieszczonej w tekście popularnonaukowym. Dwa zadania były umiarkowanie trudne: w zadaniu 7. należało wybrać tytuł odpowiedni dla całego tekstu popularnonaukowego, natomiast w zadaniu 12. – rozpoznać rytm jako charakterystyczną cechę fragmentu wiersza „Łyżwiarka”. Najtrudniejsze dla tej samej grupy uczniów okazało się zadanie nr 11, czyli rozpoznanie funkcji porównania.

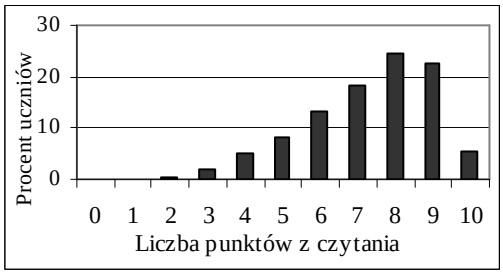

Wykres 13.

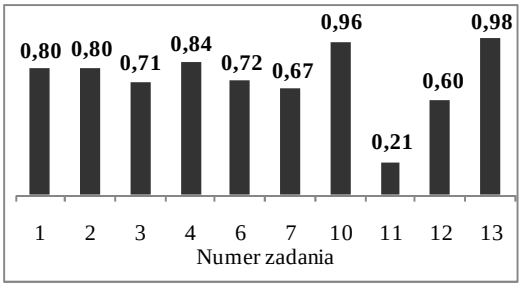

Wykres 14.

VII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25. W województwie lubuskim (*Wykres 15.*) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 6 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 1386 uczniów. Porównywalnie – prawie 4% uczniów (366 osób) – uzyskało minimalną (0 punktów) i 369 osób - maksymalną liczbę (10) punktów. Jeden punkt za opanowanie umiejętności z tego obszaru otrzymało 610 uczniów. Współczynnik łatwości 0,50 dla całego obszaru *pisanie* informuje, że jest to dla uczniów umiejętność umiarkowanie trudna. Uczniowie (*Wykres 16.*) za pisanie na temat uzyskali 74% punktów możliwych do uzyskania. Jedynie jedna trzecia populacji napisała swoje wypracowanie poprawnie pod względem językowym (zad. 25.III), stosując funkcjonalny styl i bogate słownictwo (zad. 25.II). W bieżącym roku w województwie lubuskim uczniowie piszący wypracowanie uzyskali wynik wyższy o 5 punktów procentowych w zakresie poprawności ortograficznej i o 9 punktów procentowych wyższy - w zakresie poprawności interpunkcyjnej niż w roku ubiegłym, jednak nadal obie umiejętności są dla uczniów trudne.

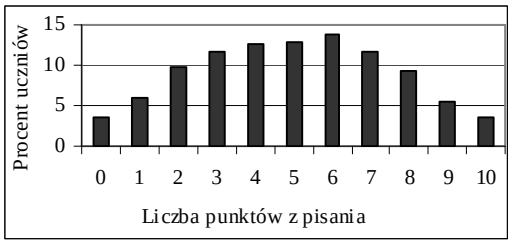

Wykres 15.

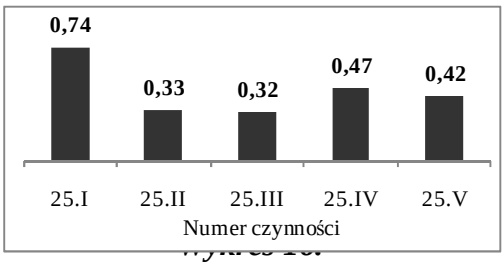

VII.1c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie (Wykres 17.)*, na 8 punktów możliwych do uzyskania, 24% populacji piszących sprawdzian w województwie lubuskim, czyli 2286 uczniów, uzyskało maksymalny wynik. W sumie prawie 40 % uczniów uzyskało również wysokie wyniki od 5 do 7 punktów. 2% (165) uczniów nie uzyskało żadnego punktu. Jeden punkt przyznano 548 uczniom, a 1119 uczniów uzyskało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów (*Wykres 18.*) okazało się zadanie 16., w którym należało wskazać, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 24.II – obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę. Łatwe było także określenie informacji brakujących do rozwiązania zadania (zad. 17.) o liczbie butelek wody mineralnej. Wykonanie trzech zadań okazało się czynnością umiarkowanie trudną: w zadaniu 9. należało wyznaczyć liczbę spełniającą warunki zadania , w zadaniu 14. rozpoznać trójkąt prostokątny równoramienny, a w zadaniu 24.I – obliczyć cenę towaru kupionego na raty.

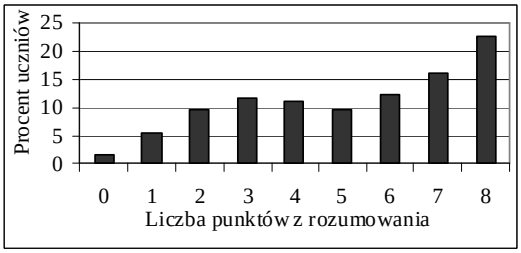

Wykres 17.

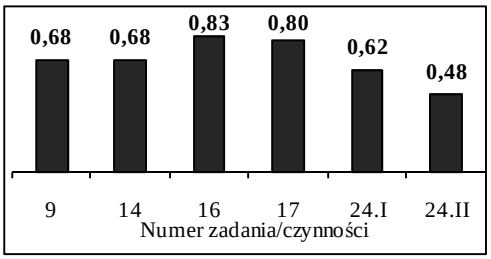

Wykres 18.

VII.1d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania z obszaru *korzystanie z informacji (Wykres 19.)* prawie 30% populacji szóstoklasistów w województwie lubuskim (2952 uczniów) uzyskało 3 punkty. Niewiele mniejszy odsetek uczniów (2841) otrzymał 2 punkty. Zastanawiające jest to, że aż 8% uczniów, czyli 772, nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z obszaru umiejętności, którego opanowanie jest bardzo ważne dla młodego człowieka, chcącego prawidłowo funkcjonować we współczesnym świecie. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 1674 uczniów.

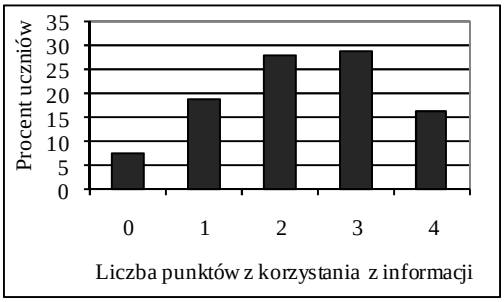

Wykres 19.

Spośród czterech zadań (*Wykres 20.)* najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 5. – uczniowie uzyskali 75% punktów możliwych do uzyskania za to, że potrafili skorzystać z informacji zawartych w przypisie do tekstu. Łatwe było zadanie 20., w którym, na podstawie informacji zamieszczonej w tabeli, należało wyznaczyć przedział czasowy spełniający warunki zadania, tzn. określić, kiedy odbyła się wycieczka. W zadaniu 18., umiarkowanie trudnym, na podstawie tego samego źródła uczniowie mieli wskazać, o ile tygodni później w jednym regionie niż w drugim rozpoczęły się ferie. Jedynie 33% punktów możliwych uzyskali szóstoklasiści za rozwiązanie zadania 19. - należało w nim odczytać z tabeli i wskazać liczbę regionów, w których dane wydarzenie (ferie) miało miejsce w tym samym czasie.

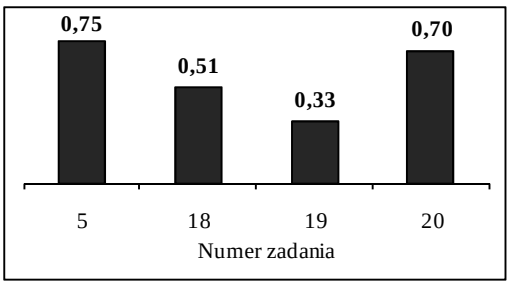

Wykres 20.

VII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Podobnie jak w latach ubiegłych z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce (Wykres 21.)* największa liczba uczniów - w sumie 2986 - (ok. 30%) uzyskała 3 i 4 punkty na 8 możliwych do uzyskania. Najwyższy wynik w tym obszarze umiejętności uzyskało 13% szóstoklasistów (1338), a najniższy – 0 punktów – 316 uczniów (3%). Jeden punkt otrzymało 921 uczniów.

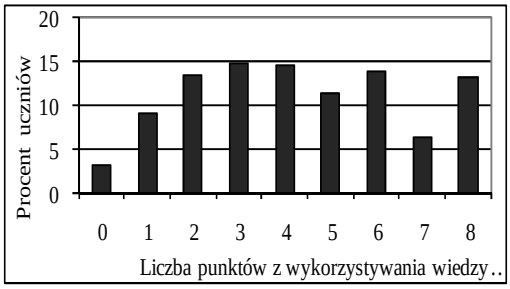

Wykres 21.

Spośród umiejętności szczegółowych z tego obszaru (*Wykres 22.)* najłatwiejsze okazało się stosowanie porównania ilorazowego (zad. 22.I – uczniowie uzyskali 89% punktów), a trudne zadanie zad. 23.II (26% punktów), w którym oceniano umiejętność wyrażania w kilometrach poprawnie obliczonej długości trasy. Poza tym jeszcze trzy zadania okazały się trudne (21.I, 21.II, 23.I) i również trzy - umiarkowanie trudne (8., 15., 22.II). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom wykazanie się umiejętnością zamiany długości wyrażonej w kilometrach na metry (zad. 8.), obliczenie pola prostokąta (zad.15.)

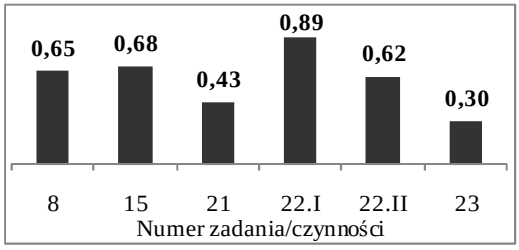

Wykres 22.

oraz zastosowanie porównania różnicowego (zad. 22.II). Trudne były czynności badane w zadaniach otwartych: obliczenie długości nart z zastosowaniem podanego algorytmu (zad. 21.I) i wyrażenie w centymetrach obliczonej długości (21.II) oraz obliczenie, z zastosowaniem podanej skali, rzeczywistej długości trasy (zad. 23.I).

VII.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – *arkusz S - 4, 5*

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie lubuskim przystąpiło 24 uczniów słabo widzących. W tej populacji nie było uczniów niewidomych, którzy rozwiązują zadania zamieszczone zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący otrzymali 16,13, czyli 40% punktów możliwych do uzyskania. Żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *czytanie*, *pisanie* i *korzystanie z informacji* okazały się umiarkowanie trudne, a *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – trudne.

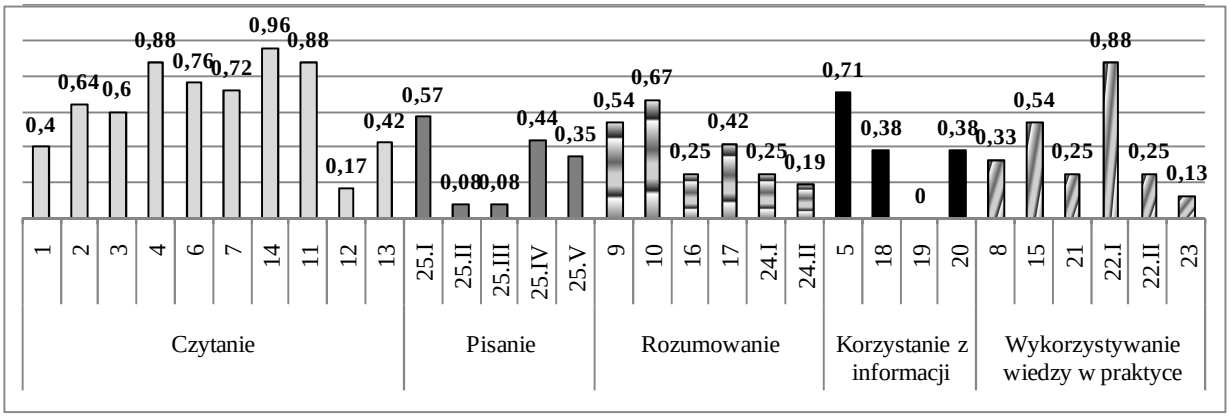

Wykres 23. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla słabo widzących i niewidomych

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie uzyskali 56% punktów możliwych do uzyskania. Bardzo łatwe dla uczniów okazało się zadanie 14. – rozpoznanie uczuć osoby mówiącej w wierszu „Łyżwiarka". Uczniowie nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 4., w którym należało określić uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi. Łatwe było wnioskowanie na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego (zad. 6.) i literackiego (zad. 11.) oraz zadanie 7., w którym należało wybrać tytuł dla całego tekstu popularnonaukowego. Wskazanie cechy wyróżniającej bohatera (zad. 2.) to umiejętność umiarkowanie trudna, podobnie jak rozpoznanie narracji w tekście literackim (zad. 3.). Trudne było rozpoznanie rytmu jako charakterystycznej cechy wiersza (zad. 13.) oraz określenie czasu wydarzeń (zad. 1.), a bardzo trudne – rozpoznanie funkcji porównania (zad. 12.).

Za opanowanie umiejętności *pisania*, uczniowie słabo widzący w województwie lubuskim otrzymali tylko 35% punktów możliwych do uzyskania. Za napisanie tekstu na podany temat (zad. 25.I) uczniowie uzyskali nieco ponad połowę punktów możliwych do zdobycia (57%), ale zaledwie 8% punktów za stosowanie bogatego słownictwa (zad. 25.II) i pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 25.III). Opanowanie zasad poprawności ortograficznej (zad. 25.IV) i interpunkcyjnej (zad. 25.V) są dla tej grupy uczniów umiejętnościami trudnymi.

W obszarze *rozumowanie* uczniowie otrzymali 34% punktów możliwych do uzyskania. Dwie umiejętności były umiarkowanie trudne: wyznaczenie liczby spełniającej warunki zadania (zad. 9.) oraz rozpoznanie figury pokazanej na rysunku (trapez – zad. 10.). Trudne dla uczniów było wskazanie, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment

(zad. 16.), określenie, jakie informacje są potrzebne do rozwiązania zadania o liczbie butelek wody mineralnej (zad. 17.) oraz obliczenie ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I). Bardzo trudne okazało się obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę (zad. 24.II).

Za wykonanie zadań z zakresu *korzystania z informacji* uczniowie słabo widzący uzyskali 36% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe do wykonania było zadanie 5. – wykorzystanie informacji zamieszczonej w przypisie. Trudne okazało się zadanie 18. i 20., a bardzo trudne zadanie 19. – nie rozwiązał go żaden uczeń. We wszystkich tych zadaniach należało odczytać informacje podane w tabeli w arkuszu S-4 i zapisane tekstem ciągłym w arkuszu S-5, dotyczące terminów ferii w różnych województwach, np. o ile tygodni później rozpoczęły się ferie w jednym regionie niż w drugim (zad. 18.), w ilu regionach trwały w tym samym czasie (zad. 19.) i kiedy odbyła się wspólna wycieczka (zad. 20.).

Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*, podobnie jak za *rozumowanie*, uczniowie otrzymali 34% punktów możliwych do uzyskania. Tylko jedno zadanie było łatwe (22.I) – stosowanie porównania ilorazowego. Zadanie 15., w którym oceniano umiejętność obliczania pola prostokąta, okazało się umiarkowanie trudne. Trzy zadania były trudne: w zad. 8. uczniowie mieli zamienić długość wyrażoną kilometrach na metry, w zad. 21. – w arkuszu S-4 obliczyć długość nart, a w arkuszu S-5 obliczyć czas trwania biegu, w zad. 22.II – zastosować porównanie różnicowe. Dla tej grupy uczniów bardzo trudne było obliczenie, z zastosowaniem podanej skali, długości trasy wyścigu i wyrażenie tej długości w kilometrach (zad. 23).

Uczniowie słabo widzący, w porównaniu z uczniami rozwiązującymi zadania zamieszczone w pozostałych typach arkuszy, uzyskali najniższe wyniki, wobec tego w szkołach masowych, do których uczęszczają ci uczniowie, należy zaplanować działania umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

VII.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – *arkusz S-7*

Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie lubuskim za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymywali 63% (czyli 25,2 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się umiarkowanie trudne.

Na wykresie 24. pokazano wszystkie zadania/czynności z podziałem na obszary umiejętności.

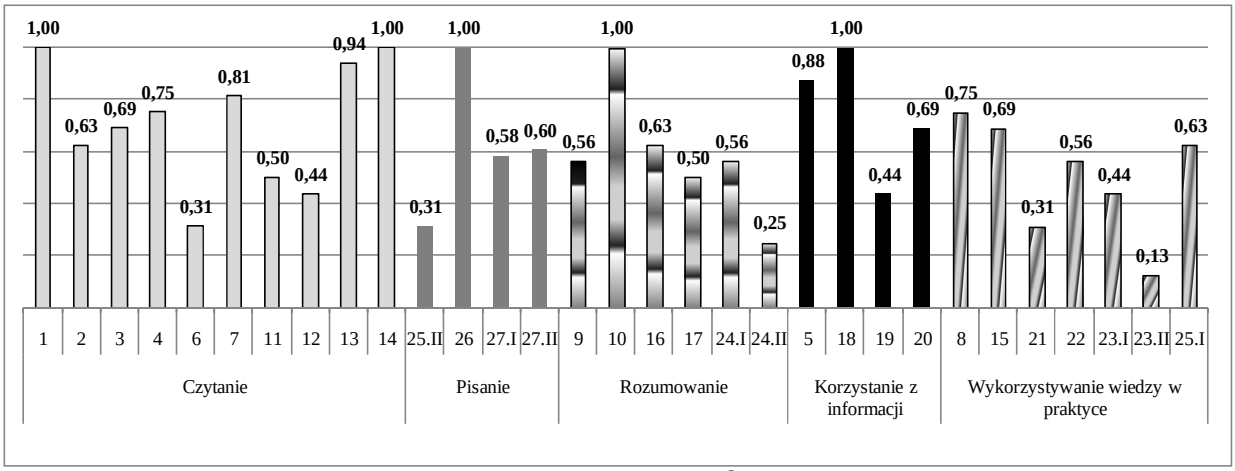

Wykres 24. Łatwość zadań/czynności w arkuszu uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszący otrzymali 71% punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się łatwe.

Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 1. i 14., za które uczniowie uzyskali 100% punktów. W zadaniu 1. wymagano, aby uczniowie wykazali się umiejętnością wnioskowania na podstawie informacji zamieszczonej w tekście prozatorskim o Kazimierzu Górskim, natomiast w zadaniu 14. należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu D. Gellnerowej „Zawody atletyczne". Bardzo łatwe okazało się również zadanie 13. (współczynnik łatwości 0,94), w którym, na podstawie informacji z tekstu poetyckiego, należało wnioskować o stanie pogody. Trudność sprawiło uczniom rozwiązanie dwóch zadań: 6. i 12. W zadaniu 6. badano także opanowanie umiejętności wnioskowania, ale na podstawie tekstu popularnonaukowego – wartość współczynnika łatwości tego zadania po raz kolejny potwierdza, że uczniowie mają problemy z odczytywaniem i rozumieniem tekstów popularnonaukowych. Na podstawie współczynnika łatwości zadania 12. można sądzić, że 56% populacji nie potrafiło rozpoznać porównania i wskazać zwrotki, w której ono się znajdowało.

W arkuszu dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w trzech zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 69% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 26., w którym należało, podając trzy propozycje, odpowiedzieć na pytanie, co można robić na świeżym powietrzu. Umiarkowanie trudne było zadanie 27. – uczeń miał stworzyć komunikatywny, poprawny tekst (zad. 27.II) o dziecku, które wygrało konkurs lub zawody (zad. 27.I). Napisanie, w sposób poprawny językowo uzasadnienia, dlaczego ruch na świeżym powietrzu jest potrzebny, było trudne (zad. 15.II).

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 54% punktów możliwych do uzyskania. Wszyscy uczniowie wykonali zadanie 10., w którym należało wskazać proporczyk mający kształt trójkąta. Cztery zadania (9., 16., 17. i 24.I) były umiarkowanie trudne, a jedno trudne: zadanie 24.II, w którym uczniowie mieli obliczyć cenę towaru kupionego za gotówkę. W zadaniach mających współczynniki łatwości typowe dla zadań charakteryzowanych jako umiarkowanie trudne badano umiejętności: wyznaczania liczby spełniającej warunki zadania (zad. 9.), określania, jaką część całości stanowi pomalowana część prostokąta (zad. 16.), wskazania informacji potrzebnych do rozwiązania zadania (zad. 17.) oraz obliczania ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I).

Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za które uczniowie otrzymali 75% punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność łatwa. Jednak patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. Zadanie 18. było bardzo łatwe – polegało ono na odczytaniu informacji podanej w tabeli i wskazaniu początku ferii zimowych. Trudne okazało się zadanie 19. - korzystając z tego samego tekstu, co w zadaniu 18., należało wskazać liczbę województw, w których ferie wypadały w tym samym czasie.

Mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania (49%) otrzymali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce.* Spośród siedmiu zadań/czynności łatwe było tylko zadanie 8., czyli zamiana na centymetry długości podanej w metrach. Dwa zadania okazały się umiarkowanie trudne (15., 25.I) i również dwa trudne (zad. 21. i 23.I). W zadaniu 15., korzystając ze skali, należało obliczyć rzeczywiste wymiary proporczyka, natomiast w zadaniu 25.I – sensownie uzasadnić korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu. Z kolei w zadaniu 21. uczniowie mieli obliczyć, ile razy jedna liczba jest większa od drugiej (dotyczyło turnusów kolonijnych), a w zadaniu 23.I – obliczyć obwód boiska. Bardzo trudna dla uczniów była umiejętność sprawdzana w zadaniu 23.II - 87% uczniów nie potrafiło obliczyć, ile rolek siatki należy kupić, aby ogrodzić prostokątne boisko.

VII.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – *arkusz S-8*

Uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim w województwie lubuskim na 40 punktów otrzymywali średnio 25,8 punktu, czyli 65% punktów możliwych do uzyskania. O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych. Poniżej, na wykresie 25. zaprezentowano wartości współczynników do zadań pogrupowanych w obszary umiejętności.

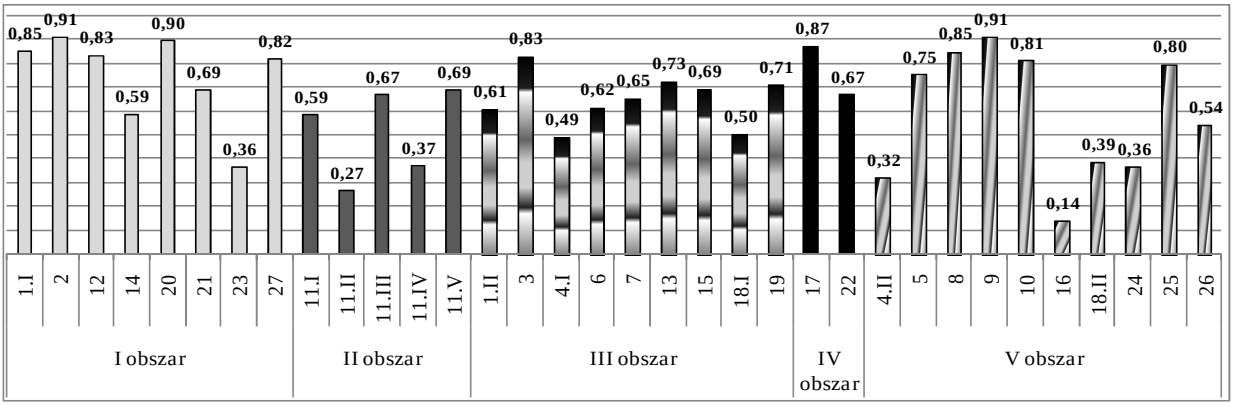

Wykres 25. Łatwość zadań/czynności w arkuszu uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (I obszar) każdy uczeń mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie lubuskim otrzymali 73% punktów możliwych do uzyskania. Bardzo łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 2., polegającego na odczytaniu z tabeli informacji o cenie wycieczki. Łatwe było także zadanie 1.I i 12., - w obu sprawdzano umiejętność odczytywania informacji podanych w tabeli (cennik wycieczek i rozkład jazdy pociągów). Współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych uzyskano również w zadaniu 20., sprawdzającym wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego, i 27., w którym oceniano umiejętność odczytywania objaśnienia znaku na planie. Umiarkowanie trudne były dwa zadania – 14. i 21., w obu sprawdzano umiejętności odczytywania informacji. Dla tej grupy uczniów trudne okazało się rozpoznanie epitetu (zad. 23.).

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisania,* oceniano w zadaniu 11., w którym za wykonanie pięciu czynności można było uzyskać 8 punktów. Uczniowie otrzymali 52% punktów możliwych do uzyskania. Ponad połowa populacji potrafiła opisać osobę, z którą chciałaby pojechać na wycieczkę (zad. 11.I), ale zadbanie o to, by opis był bogaty treściowo, okazało się czynnością trudną (zad. 11.II). Wartości współczynników łatwości przekonują, że pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 11.III) oraz interpunkcyjnym (zad. 11.V) okazało się umiarkowanie trudne, a pisanie poprawne pod względem ortograficznym (zad. 11.IV) – trudne. Jest to zastanawiające, ponieważ w przypadku tej grupy uczniów ocenia się tylko pisownię wyrazów z „rz, ż, u, ó, h, ch" i wielką literą.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 64% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 3., w którym oceniano opanowanie umiejętności porównywania liczb – cen wycieczek. Powyżej 70% punktów możliwych do uzyskania otrzymali piszący za rozwiązanie zadania 13. i 19. – w obu należało porównać liczby (czas podróży oraz liczbę miejsc

noclegowych). Pięć zadań z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazało się dla uczniów zadaniami umiarkowanie trudnymi: w zad. 1.II (współczynnik łatwości 0,61) należało określić miejsce wydarzenia odbywającego się w tym samym czasie. W zad. 6. wystarczyło w kalendarzu zaznaczyć datę spełniającą warunki zadania, a w zad. 7. określić, ile dni ma październik. 69% uczniów upośledzonych w stopniu lekkim potrafiło zaznaczyć godzinę na tarczy zegara (zad. 15.), a jedynie 50% - ustalić sposób obliczenia ilości miejsc noclegowych w schronisku (18.I). Mniej niż połowa piszących potrafiła zapisać sposób obliczenia, o ile jedna wycieczka jest droższa od drugiej (współczynnik łatwości 0,49 – charakteryzuje to zadanie jako trudne).

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – zostało ono opanowane przez uczniów na zadowalającym poziomie 75%, przy czym zadanie 17. okazało się łatwe, natomiast zadanie 22 – umiarkowanie trudne. W obu zadaniach należało wskazać źródło informacji – najpierw właściwą stronę internetową, a następnie przewodnik turystyczny zawierający opis szlaku wiodącego przez Dolinę Chochołowską.

Najwięcej punktów (12) uczniowie mogli uzyskać, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Współczynnik łatwości 0,91, charakterystyczny dla zadań bardzo łatwych, miało zadanie 9., w którym uczniowie mieli określić, jaki wpływ na zdrowie człowieka ma wędrowanie bez nakrycia głowy. Łatwe było zadanie 5. (obliczenie czasu trwania wycieczki), 8. (wskazanie przyrządów służących do obserwacji i do wyznaczania kierunku), 10. (nazwanie opadów atmosferycznych) i 25. (określenie sposobu bezpiecznego zachowania się podczas burzy). Określenie kierunku geograficznego (zad. 26.) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania nr 4.II (obliczenie różnicy cen wycieczek), 18.II (obliczenie liczby miejsc noclegowych) i 24. (wyrażenie w metrach długości podanej w kilometrach). Bardzo trudne, najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 16., w którym należało określić, jak należy zachowywać się podczas podróży pociągiem, żeby być bezpiecznym.

Na podstawie analizy wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie lubuskim można stwierdzić, że umiejętności ważne dla funkcjonowania tych dzieci w środowisku, czyli wykorzystywanie wiedzy w praktyce, zostały opanowane na najniższym poziomie.

VIII. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Obserwowana od kilku lat tendencja do zmniejszania się populacji uczniów powinna skutkować podnoszeniem się poziomu opanowania umiejętności z poszczególnych obszarów, ponieważ w mniej licznych zespołach klasowych łatwiej indywidualizować pracę z uczniem słabym czy zdolnym.
2. Umiejętności z zakresu czytania uczniowie opanowali na bardzo zróżnicowanym poziomie od 40% do 98%, lepiej niż w województwie wielkopolskim i na tym samym poziomie jak w województwie zachodniopomorskim. Uczniowie bez problemów wnioskowali na podstawie informacji z tekstu literackiego, określali uczucia bohatera lub czas wydarzeń, ale za wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego otrzymywali o 24 punktów procentowych mniej niż

za tę samą umiejętność badaną w tekście literackim. *Świadczy to o nieopanowaniu umiejętności odczytywania tekstów popularnonaukowych.*

3. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu, jednak nadal zdarzały się prace nie na temat oraz niespełniające kryterium objętości. Wobec tego można powtórzyć, że podobnie jak w latach poprzednich, *należy doskonalić umiejętność pisania wypowiedzi na temat, o określonej długości, zgodnie z formą, pokazywać uczniom sposoby poszukiwań nieogólnikowych sformułowań w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu.*
4. Uczniowie nadal uzyskują mniej niż połowę punktów (ale od 1 do 5 punktów procentowych więcej niż w dwóch pozostałych województwach) możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności pisania poprawnego pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, toteż *stale należy zwiększać liczbę ćwiczeń służących doskonaleniu tych sprawności.* Szczególną troską należy otoczyć uczniów słabo widzących.
5. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji. Chcąc pomóc uczniom, należy w codziennej pracy wykorzystywać różne źródła informacji i stale uświadamiać celowość wykorzystywania tych źródeł.*
6. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* zostały opanowane na nieco wyższym poziomie niż w latach ubiegłych. Uczniowie jednak nadal mieli problemy z zapisaniem sposobu obliczenia ceny towaru kupionego za gotówkę oraz obliczeniem tej ceny, poprawniej stosowali porównania ilorazowe niż różnicowe. Nadal tylko 30% z nich potrafiło wyrazić w kilometrach czy centymetrach wyznaczoną długość oraz zastosować skalę w obliczeniach. *Uczniowie nie opanowali umiejętności łączenia zdobytej podczas lekcji teoretycznej wiedzy z praktyką życiową oraz umiejętności przydatnych na co dzień.*
7. Przygotowania do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności testowej. W niektórych szkołach jest to rozumiane jako systematyczne rozwiązywanie testów, co w konsekwencji prowadzi do uzyskiwania przez uczniów technicznej sprawności w tej dziedzinie, a skutkuje wieloma przypadkowymi, niezweryfikowanymi wyborami odpowiedzi do zadań zamkniętych.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

III. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W dniu 8 kwietnia 2010 r. w szkołach znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego do sprawdzianu przystąpiło 36 966 uczniów klas szóstych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań (omówiono je w rozdziale I.). W zamieszczonych poniżej tabelach 8a. i 8b. podano informacje dotyczące populacji z uwzględnieniem następujących zmiennych: płeć ucznia, specyficzne trudności w uczeniu (dysleksja rozwojowa), status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 8a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. wielkopolskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu się

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	**36 966**	**100,00**	18 910	51,16	18 056	48,84	34 091	92,22	2 223	6,01
S-1	**36 276**	**98,13**	18 485	50,01	17 791	48,13	34 060	92,14	2 216	5,99
S-4, 5, 6	**38**	**0,10**	24	0,07	14	0,04	31	0,08	7	0,02
S-7	**67**	**0,18**	34	0,09	33	0,09	—	—	—	—
S-8	**585**	**1,58**	367	0,99	218	0,59	—	—	—	—

Na podstawie danych zamieszczonych w tabeli 8a. można stwierdzić, że 98,41% szóstoklasistów w województwie wielkopolskim rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący i niewidomi, słabo słyszący i niesłyszący). Wśród przystępujących było o 854 chłopców więcej niż dziewcząt. Uczniowie z dysleksją stanowili 6% piszących. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w Kaliszu (13,37), a najniższy – w powiecie złotowskim (0,73).

Tabela 8b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. wielkopolskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 tys. do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	36 393	98,45	573	1,55	15 753	42,61	8 091	21,89	7 698	20,82	5 42 4	14,67
S-1	35 705	96,59	571	1,54	15 495	41,92	7 913	21,41	7 539	20,39	5 329	14,42
S-4, 5, 6	38	0,10	—	—	18	0,05	7	0,02	5	0,01	8	0,02
S-7	67	0,18	—	—	18	0,05	12	0,03	9	0,02	28	0,08
S-8	583	1,58	2	0,01	222	0,60	159	0,43	145	0,39	59	0,16

Ponad 64% uczniów to piszący ze szkół wiejskich i z małych miast (poniżej 20 tys. mieszkańców). Uczniowie szkół niepublicznych stanowili 1,55% piszących.

W tabeli 9. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent), rozwiązując zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów.

Tabela 9. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	**w %**
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	59	51,8
Laureaci konkursów przedmiotowych	55	48,2
Razem	**114**	**100,0**

Laureaci byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim.

W tabeli 10. zestawiono dane dla powiatów województwa wielkopolskiego – liczby przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku (różne typy arkuszy) i liczby laureatów.

Tabela 10. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów w powiatach województwa wielkopolskiego

Powiat	**L***	**S-1**	**S-4, 5, 6**	**S-7**	**S-8**	**Powiat**	**L***	**S-1**	**S-4, 5, 6**	**S-7**	**S-8**
chodzieski	1	589	—	—	5	**pilski**	2	1461	—	3	25
czarnkowsko-trzcianecki	1	999	—	2	20	**pleszewski**	1	698	1	1	11
gnieźnieński	1	1560	—	4	38	**poznański**	2	3157	4	4	31
gostyński	7	850	4	2	25	**rawicki**	1	688	1	1	11
grodziski	—	663	—	1	6	**słupecki**	—	663	1	—	11
jarociński	—	824	1	3	10	**szamotulski**	1	949	2	—	15
kaliski	1	937	—	—	7	**średzki**	1	604	—	—	18
kępiński	1	642	—	—	19	**śremski**	5	663	1	—	8
kolski	—	1057	2	1	22	**turecki**	1	1003	2	—	10
koniński	—	1613	—	1	21	**wągrowiecki**	1	762	1	2	15
kościański	2	868	—	2	24	**wolsztyński**	—	683	1	—	16
krotoszyński	—	887	—	1	20	**wrzesiński**	3	858	1	—	18
leszczyński	—	587	2	2	8	**złotowski**	—	822	1	—	19

międzychodzki	—	396	1	4	11	**Kalisz**	3	1032	3	9	14
nowotomyski	—	844	—	1	15	**Konin**	2	780	—	1	5
obornicki	3	685	1	—	9	**Leszno**	2	630	—	1	18
ostrowski	—	1766	—	2	30	**Poznań**	13	4370	5	19	45
ostrzeszowski	—	686	3	—	5						

*L-liczba laureatów

W 2010 r., w porównaniu z rokiem 2009, do szkół w województwie wielkopolskim uczęszczało o 987 mniej uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym oraz mniej o dwóch uczniów słabo widzących i niewidomych. Liczba uczniów słabo słyszących i niesłyszących zwiększyła się o pięciu, a upośledzonych w stopniu lekkim – o 75. Natomiast liczba laureatów w województwie zwiększyła się o 43: największy wzrost odnotowano w Poznaniu (z 2 do 13), w powiecie gostyńskim (z 0 do 7) i śremskim (z 0 do 5). W 14 powiatach i dwóch miastach (Kalisz i Konin), w których w ubiegłym roku nie było laureatów, w 2010 r. widać efekty pracy z uczniem zdolnym. W 9 powiatach (kolskim, konińskim, krotoszyńskim, leszczyńskim, międzychodzkim, nowotomyskim, słupeckim, wolsztyńskim i złotowskim) sytuacja nie uległa zmianie – nie było i nie ma laureatów.

IV. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

W tabeli 11. zamieszczono dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy.

Tabela 11. Wyniki sprawdzianu 2010 – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Okręg/ Województwo	Minimum	Maksimum	Mediana	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	Okręg	0	40	24,0	23,79	7,94
	wielkopolskie	2	40	24,0	23,76	7,95
S-4, 5, 6	Okręg	4	37	18,0	18,84	8,03
	wielkopolskie	4	36	17,5	18,92	8,70
S-7	Okręg	2	40	21,5	21,55	9,13
	wielkopolskie	5	40	21,0	21,10	8,82
S-8	Okręg	1	40	26,0	25,41	7,19
	wielkopolskie	2	40	25,0	24,70	7,35

Na 40 punktów możliwych do uzyskania najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim, a najniższy uczniowie słabo widzący. Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie wielkopolskim uzyskali o 0,4 punktu wynik niższy (po raz kolejny) niż uczniowie w Okręgu. W województwie, bez względu na typ arkusza, nie było uczniów, którzy uzyskaliby 0 punktów. Maksymalną liczbę punktów uzyskał jeden uczeń upośledzony w stopniu lekkim, jeden rozwiązujący zadania w arkuszu dla uczniów słabo słyszących oraz 59 uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym S-1.

Tabela 12 .Wyniki sprawdzianu w powiatach województwa wielkopolskiego

Powiaty woj. wielkopolskiego	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8	Powiaty woj. wielkopolskiego	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8
chodzieski	23,10	—	—	28,60	**pilski**	23,24	—	21,00	25,00
czarnkowsko-trzcianecki	22,98	—	31,00	22,20	**pleszewski**	22,41	27,00	19,00	21,73
gnieźnieński	22,70	—	25,00	23,76	**poznański**	24,46	10,30	29,25	25,42
gostyński	22,90	16,00	28,50	26,60	**rawicki**	23,55	10,00	12,00	23,09
grodziski	21,78	—	22,00	23,50	**słupecki**	22,60	28,00	—	25,27
jarociński	24,11	29,00	19,00	22,30	**szamotulski**	23,43	25,50	—	23,53
kaliski	24,10	—	—	26,86	**średzki**	24,05	—	—	26,83
kępiński	23,19	—	—	25,37	**śremski**	23,05	30,00	—	22,63
kolski	22,56	21,00	—	27,68	**turecki**	23,43	10,00	—	28,40
koniński	22,50	—	26,00	20,10	**wągrowiecki**	23,38	15,00	24,00	31,13
kościański	23,74	—	24,00	25,17	**wolsztyński**	23,28	18,00	—	21,44
krotoszyński	22,98	—	28,00	25,70	**wrzesiński**	24,52	16,00	—	26,06
leszczyński	23,10	10,50	8,00	29,50	**złotowski**	22,25	36,00	—	21,11
międzychodzki	21,67	20,00	29,00	27,27	**Kalisz**	25,12	12,70	17,44	27,14
nowotomyski	22,90	—	22,00	21,47	**Konin**	24,36	—	40,00	26,20
obornicki	22,19	10,00	—	24,44	**Leszno**	25,19	—	22,00	22,94
ostrowski	23,61	—	30,00	23,67	**Poznań**	26,39	23,80	15,95	24,98
ostrzeszowski	24,32	28,00	—	22,40					

Nie wolno porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązywanie zadań w arkuszach różnego typu. Znaczne ich zróżnicowanie jest spowodowane przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do sprawdzianu, rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach (rozdział III. - dane o uczniach). Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego lub średnim wynikiem kilkorga uczniów.

IV.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – *arkusz S-1*

Poniżej omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 17 punktów (1. - 3. stanin), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 18 do 31 punktów (4. - 6. stanin), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (7. - 9. stanin), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

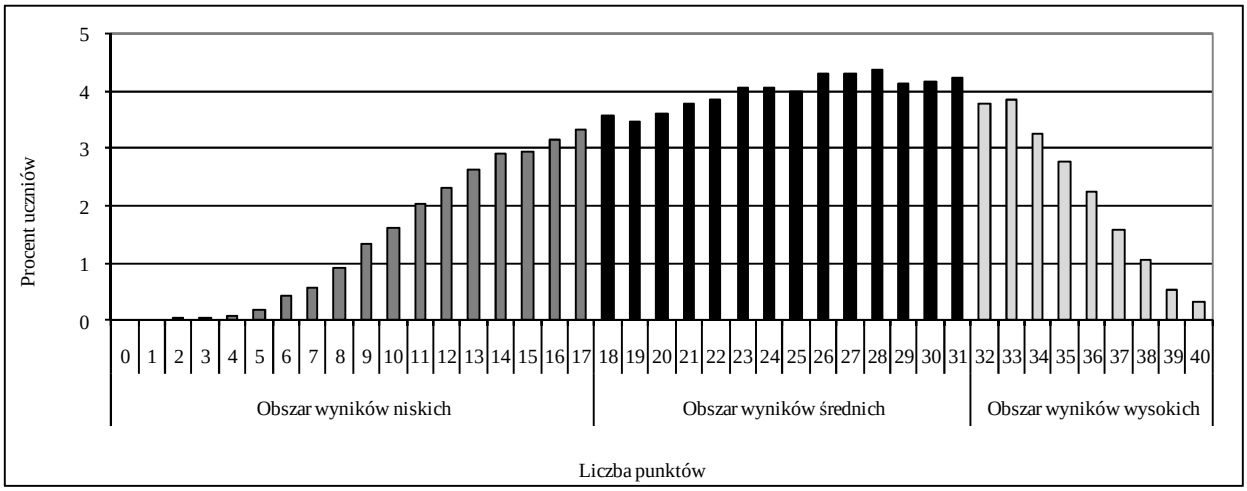

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie wielkopolskim

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, co w porównaniu z rozkładem z roku ubiegłego, gdy wykres miał kształt rozkładu normalnego, świadczy o tym, że sprawdzian w 2010 roku był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2009 r.
W obszarze wyników niskich w województwie wielkopolskim znajduje się 24,6% uczniów, czyli jest to odsetek nieco wyższy jak w kraju. W obszarze wyników średnich jest 56,0% uczniów, czyli w porównaniu z krajem o 2 punkty procentowe więcej, natomiast wyników wysokich jest 19,42%, czyli mniej niż w kraju o 3 punkty procentowe.

Podobnie jak w latach poprzednich, przedstawiamy na mapce zamieszczonej na kolejnej stronie średnie wyniki uczniów w powiatach województwa wielkopolskiego w porównaniu ze średnim wynikiem uzyskanym przez wszystkich szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku.

W porównaniu do wyniku krajowego wyniki niższe o więcej niż 1,6 punktu uzyskano w 8 powiatach (“białe plamy” w 2009 i 2010 r.): złotowskim, obornickim, międzychodzkim, nowotomyskim, słupeckim, konińskim, kolskim i pleszewskim. W powiecie gnieźnieńskim i gostyńskim niekorzystnie zwiększyła się różnica między wynikami uzyskanymi w tych powiatach, a wynikiem krajowym (zmiana z koloru seledynowego na biały), ale w czterech powiatach ta różnica zmniejszyła się (w powiecie chodzieskim, szamotulskim, leszczyńskim i krotoszyńskim). Wynik zbliżony do krajowego odnotowano w powiecie ostrzeszowskim (wzrost w porównaniu z 2009 r.) oraz w Koninie, powiecie poznańskim i wrzesińskim. Wynik wyższy od krajowego uzyskano w Kaliszu, Lesznie i Poznaniu.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym
(kolorem czerwonym zapisano procent dysleksji w 2010 roku)

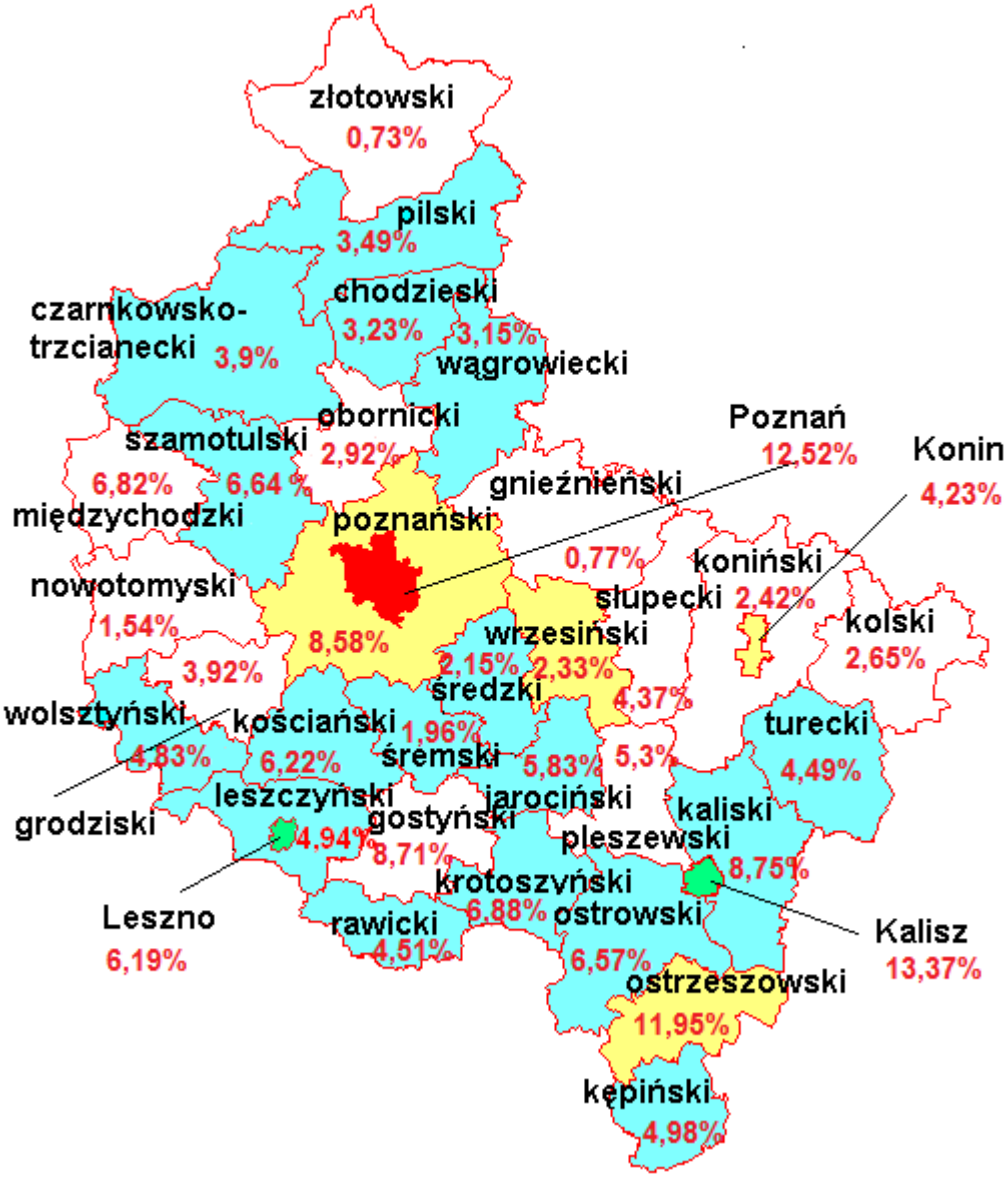

Średni wynik-

Arkusz S-1(4, 5, 6)

kraj : 24,56

woj. wielkopolskie: 23,76

Procent dysleksji:

woj. wielkopolskie: 6,05%

- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu
- średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy zbliżony do krajowego (± 0,4 punktu)
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu
- średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi w kraju i w województwie wielkopolskim.

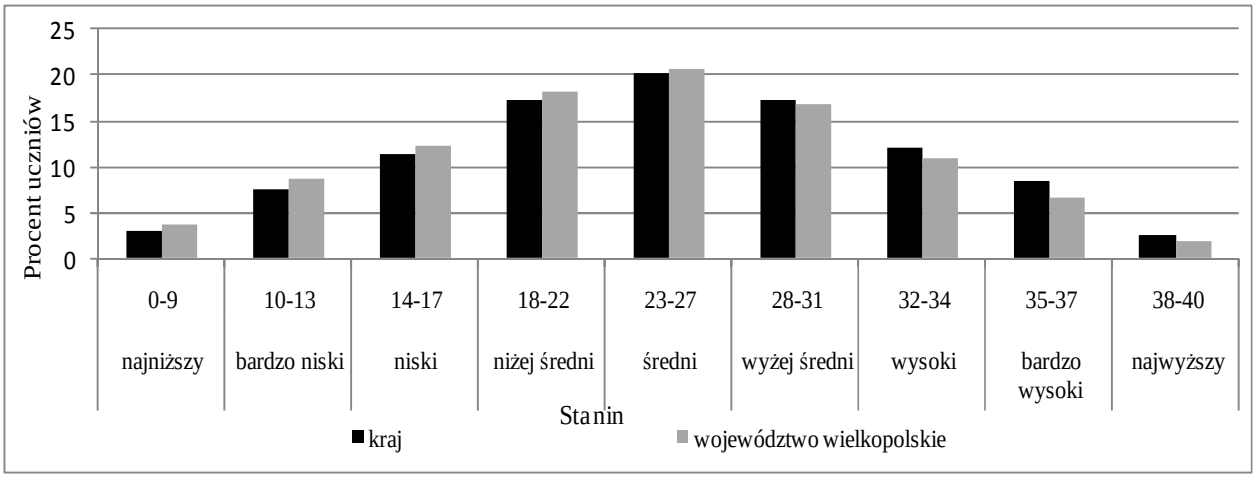

Wykres 2. Rozkład w skali staninowej wyników uczniów w kraju i woj. wielkopolskim

W województwie wielkopolskim procent szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższego do średniego (stanin 1. – 5.) jest wyższy niż w kraju. Wyniki od wyżej średniego do najwyższego (stanin 6. - 9.) w kraju uzyskiwano częściej niż w województwie wielkopolskim.

W rozdziałach od IV.1a do IV.1d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć ucznia, wielkość miejscowości oraz status szkoły.

IV.1a Wyniki uczniów bez dysfunkcji i z dysleksją rozwojową

W tabeli 13. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów bez dysleksji i z dysleksją.

Tabela 13. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	**Średni wynik**
Uczniowie z dysleksją	2 216	24,58
Uczniowie bez dysleksji	34 060	23,71

Uczniowie z dysleksją stanowią 6 procent przystępujących do sprawdzianu w województwie wielkopolskim. Podobnie jak w latach ubiegłych, średni wynik uczniów bez dysleksji jest prawie o 1 punkt niższy od średniego wyniku uczniów z dysleksją.

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników sprawdzianu obu grup uczniów.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

Z wykresu można odczytać, że uczniowie z dysleksją w województwie wielkopolskim rzadziej uzyskiwali wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 18 punktów), częściej natomiast z obszaru wyników średnich (w przedziale od 18 do 31 punktów) oraz z obszaru wyników wysokich (od 32 do 34 punktów).

W tabeli 14. przedstawiono, jaki odsetek uczniów z dysleksją i bez dysleksji osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich.

Tabela 14. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		% uczniów	Uczniowie z dysleksją		% uczniów
Obszar wyników	niskich	24,93	Obszar wyników	niskich	19,14
	średnich	55,73		średnich	60,24
	wysokich	19,34		wysokich	20,62

Uczniowie korzystający z opinii o dysleksji częściej uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica 5 punktów procentowych) i wysokich (różnica 1,3 punktu procentowego), rzadziej natomiast w obszarze wyników niskich (różnica - 6 punktu procentowego).

Podsumowując, wysoki odsetek dyslektyków w klasie, szkole czy gminie, ma wpływ na podwyższenie średniego wyniku tej grupy przystępującej do sprawdzianu.

IV.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

W tabeli 15. zestawiono liczebność dziewcząt i chłopców, którzy przystąpili do sprawdzianu w 2010 roku oraz średni wynik każdej z tych grup.

Tabela 15. Zestawienie liczebności i wyników dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	Średni wynik
Dziewczęta	17 791	24,64
Chłopcy	18 485	22,93

Tak jak w latach ubiegłych, wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili 51 % piszących). Za rozwiązanie zadań w arkuszu

statystyczny chłopiec w województwie wielkopolskim otrzymał 1,7 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka. Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

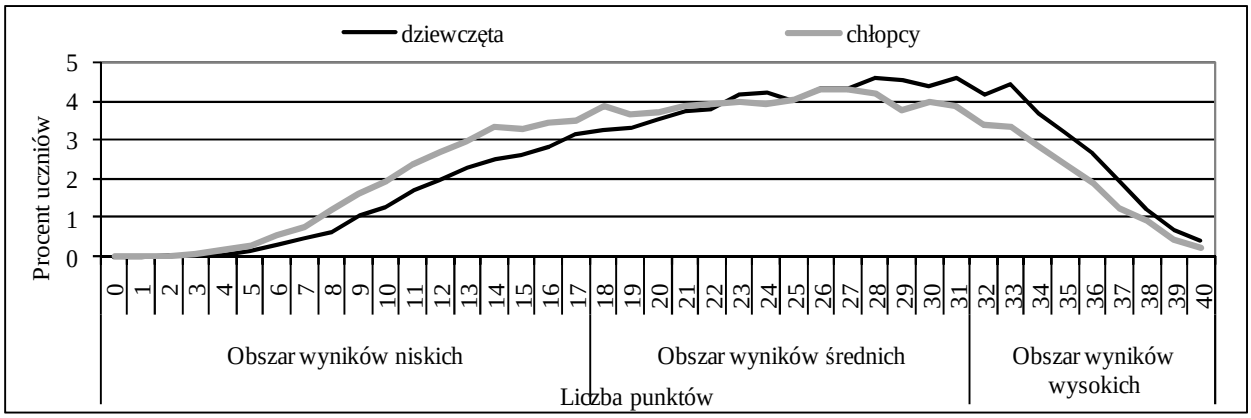

Wykres 4. Rozkład wyników punktowych dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 25 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 16. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 16. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		**% uczniów**	**Chłopcy**		**% uczniów**
Obszar wyników	niskich	20,92	Obszar wyników	niskich	28,09
	średnich	56,74		średnich	55,29
	wysokich	22,34		wysokich	16,62

Dziewcząt z wynikiem wysokim jest więcej niż z wynikiem niskim (o 251). Wśród chłopców jest odwrotnie. Wynik niski uzyskało o 2120 chłopców więcej niż wynik wysoki.

IV.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

W tabeli 17. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 17. Liczebność i średnie wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości

	Wieś	**Miasto**		
		do 20 tys.	**od 20 do 100 tys.**	**powyżej 100 tys.**
Liczba uczniów	15 496	7 913	7 539	5 328
Średni wynik	22,80	23,12	24,74	26,13

W szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) do sprawdzianu przystąpiło 65% szóstoklasistów z województwa wielkopolskiego. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich i małych miastach jest zbliżony

co do wartości (o 0,32 niższy w szkołach wiejskich), ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach (o prawie 3 punkty na jednego ucznia).

Wykres 5. ilustruje, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie wielkopolskim.

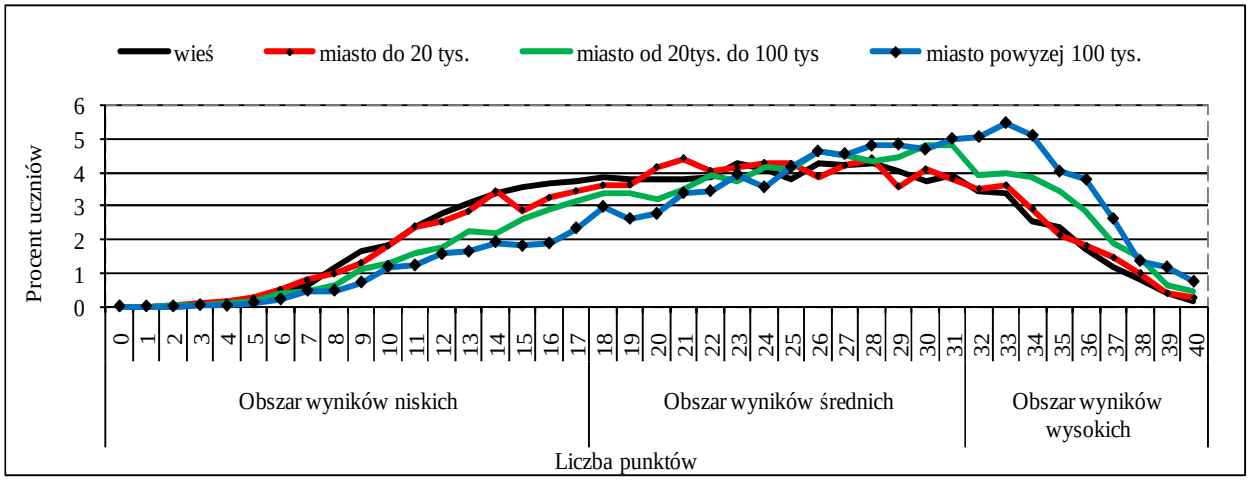

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zawartymi w tabeli 18.

Tabela 18. Odsetek uczniów uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców			**% uczniów**	**Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców**			**% uczniów**
Wieś	Obszar wyników	niskich	28,61	**Miasto do 20 tys.**	Obszar wyników	niskich	26,55
		średnich	55,60			średnich	56,49
		wysokich	15,79			wysokich	17,05
Miasto od 20 tys. do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	20,60	**Miasto od 100 tys.**	Obszar wyników	niskich	15,54
		średnich	56,96			średnich	55,22
		wysokich	22,44			wysokich	29,24

Rozkład procentowy wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców pokazuje wyraźnie, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągane przez uczniów. W miejscowościach wiejskich i w małych miastach odsetek wyników jest zbliżony we wszystkich obszarach. Jeżeli natomiast porównamy rozkład wyników we wszystkich typach miejscowości, zauważymy, że odsetek uczniów w obszarze wyników średnich jest podobny, natomiast znaczące różnice występują w obszarach wyników niskich i wysokich, np. w szkole wiejskiej w obszarze wyników niskich jest prawie co trzeci uczeń, a w szkole wielkomiejskiej co szósty. W obszarze wyników wysokich jest odwrotnie.

IV.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

W tabeli 19. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie wielkopolskim.

Tabela 19. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół:	Liczba uczniów	Średni wynik
publicznych	35 705	23,70
niepublicznych	571	28,07

W województwie wielkopolskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 1,6% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu. Uzyskali średnio o 4,4 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych.
Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie wielkopolskim.

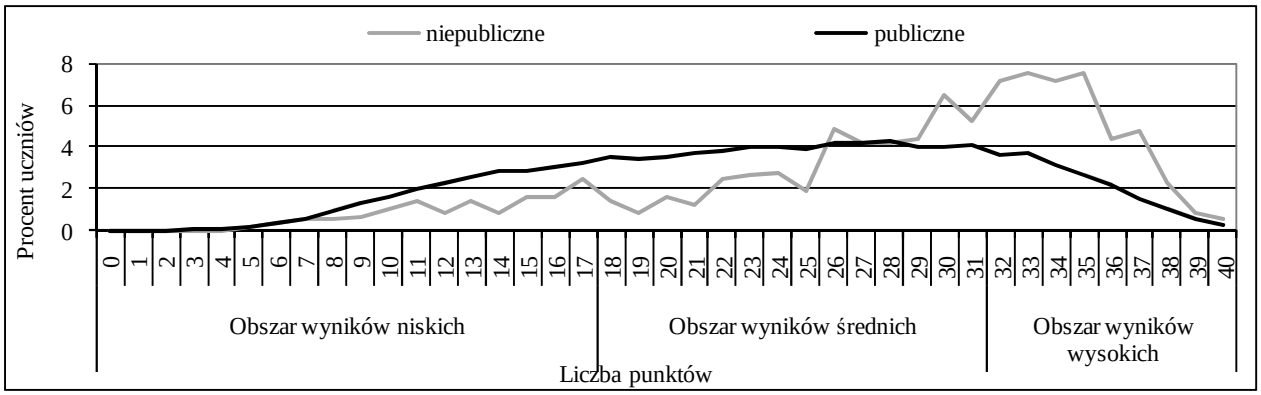

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres wyników uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny, natomiast wykres przedstawiający rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest wyraźnie lewoskośny (przeważają wyniki wyżej średnie i wysokie).

W tabeli 20. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 20. Odsetek uczniów szkół publicznych i niepublicznych uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie z wynikami	% uczniów w szkołach	
	publicznych	**niepublicznych**
niskimi	23,79	18,55
średnimi	56,32	48,00
wysokimi	19,89	33,45

W szkołach publicznych co czwarty uczeń miał wynik niski, w szkołach niepublicznych, co siódmy piszący sprawdzian miał taki wynik.

IV.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – *arkusz S - 4, 5, 6*

Do tegorocznego sprawdzianu przystąpiło w województwie wielkopolskim 38 uczniów słabo widzących, dla których przygotowano zestawy dostosowane S-4, S-5 i S-6. Uczniowie uczęszczali do 34 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 18,92, czyli uczniowie uzyskali 47% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy.

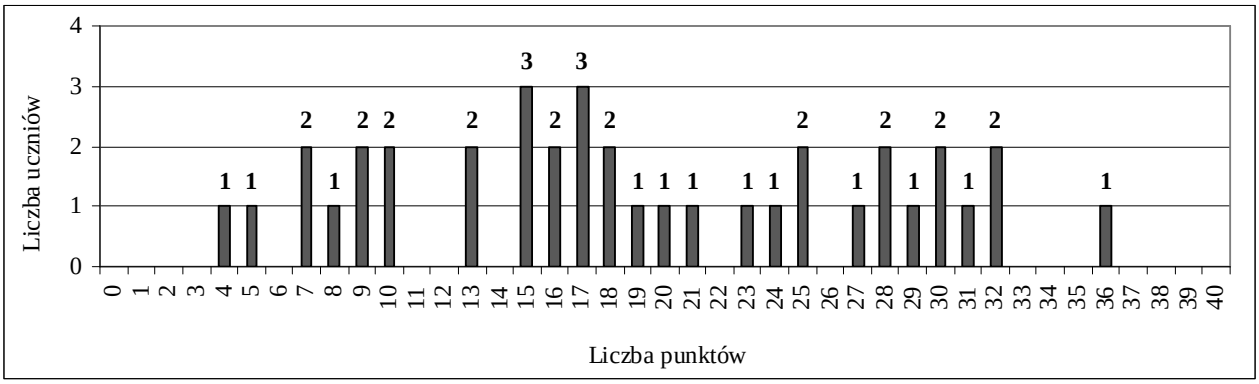

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących i niewidomych

Ponad 55% uczniów otrzymało za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania). Najniższy wynik to 4 punkty, a najwyższy - 36 punktów.

IV.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – *arkusz S-7*

W województwie wielkopolskim do sprawdzianu przystąpiło 67 uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Uczęszczali do 45 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 21,1 punktu, czyli średnio 53% punktów możliwych do uzyskania. Rozkład wyników uzyskanych przez uczniów zaprezentowano na wykresie 8.

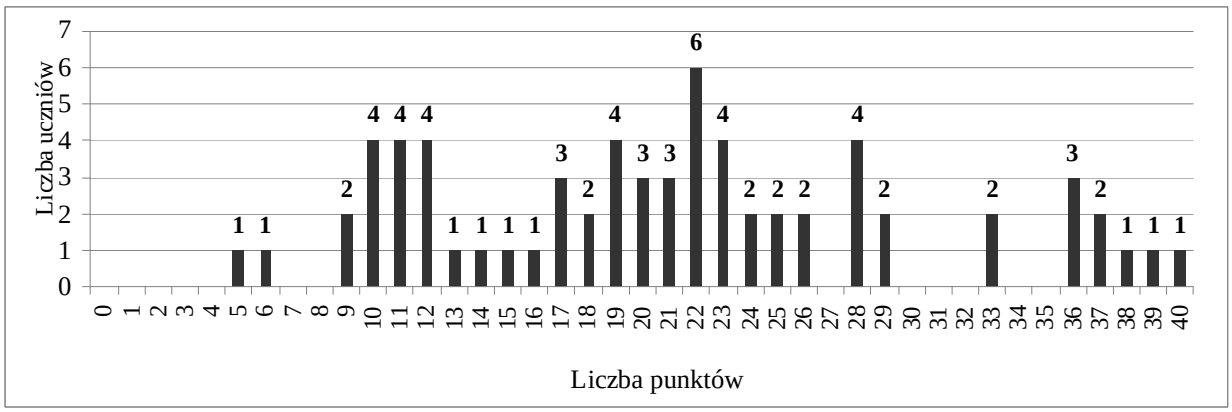

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Dwudziestu dziewięciu uczniów (43%) zdobyło mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania. Najniższy wynik to 5 punktów, a najwyższy – 40 punktów.
Najczęściej występujący wynik (dominanta rozkładu) wynosi 22 punkty - uzyskało go sześciu uczniów.

IV.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – *arkusz S-8*

Zadania w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim rozwiązywało 585 uczniów w 251 szkołach. Średni wynik punktowy to 24,7 punktu, czyli 62% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy szóstoklasistów.

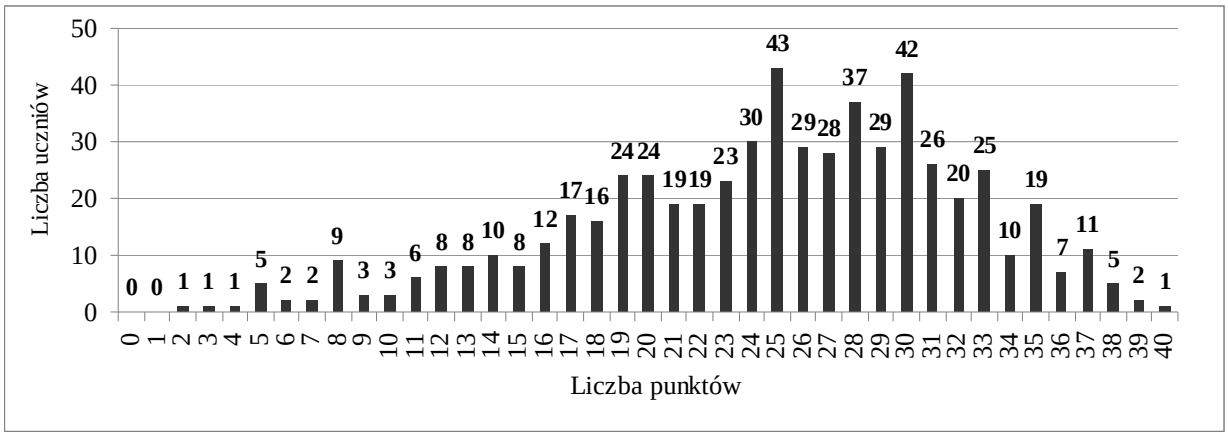

Wykres 9. Rozkład wyników punktowych uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Najczęściej występującym wynikiem jest 25 punktów – uzyskało go 43 uczniów, czyli 7% piszących sprawdzian, ale jeszcze wyższy wynik 30 punktów uzyskało 42 uczniów. Wynik poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania uzyskało 24% szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-8.

V. Wyniki szkół

W województwie wielkopolskim uczniowie uczęszczali do 1092 szkół. Ponad 79% (868 szkół) to placówki z jednym lub dwiema oddziałami na poziomie klas szóstych. W 196 szkołach były 3 lub 4 oddziały klas szóstych, a w 28 szkołach od 5 do 7 oddziałów.

W tabeli 21. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości, z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 21. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	745	117	97	95
Niepublicznych	20	3	4	11

W miejscowościach wiejskich znajduje się 70% szkół, a w dużych miastach 10% szkół województwa wielkopolskiego. Szkoły niepubliczne znajdują się we wszystkich typach miejscowości. Średni wynik szkół publicznych wynosi 23,29, a niepublicznych 25,73 punktu.

Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie wielkopolskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie wielkopolskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

Średni wynik 23 punkty uzyskano w 162 (15%) spośród nich. Najniższy średni wynik - 8 punktów - uzyskano w jednej szkole. Najwyższy średni wynik – 37 punktów - uzyskano również w jednej szkole.

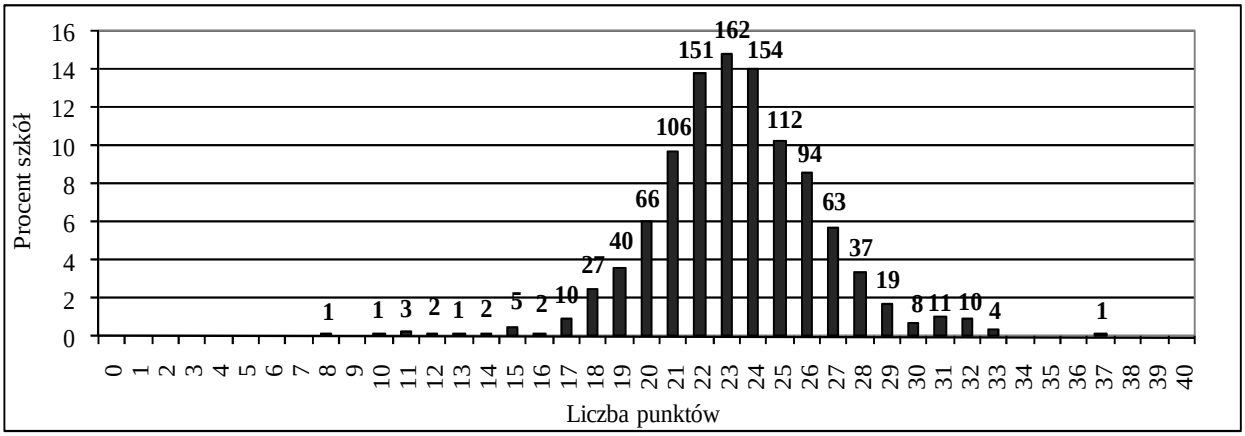

Wykres 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa wielkopolskiego

Dominanta rozkładu to - 23 punkty - taki wynik uzyskano w 162 szkołach. Najniższy średni wynik to 8 punktów, a najwyższy 37 punktów (w jednej szkole).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu, dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie wielkopolskim z wynikami krajowymi.

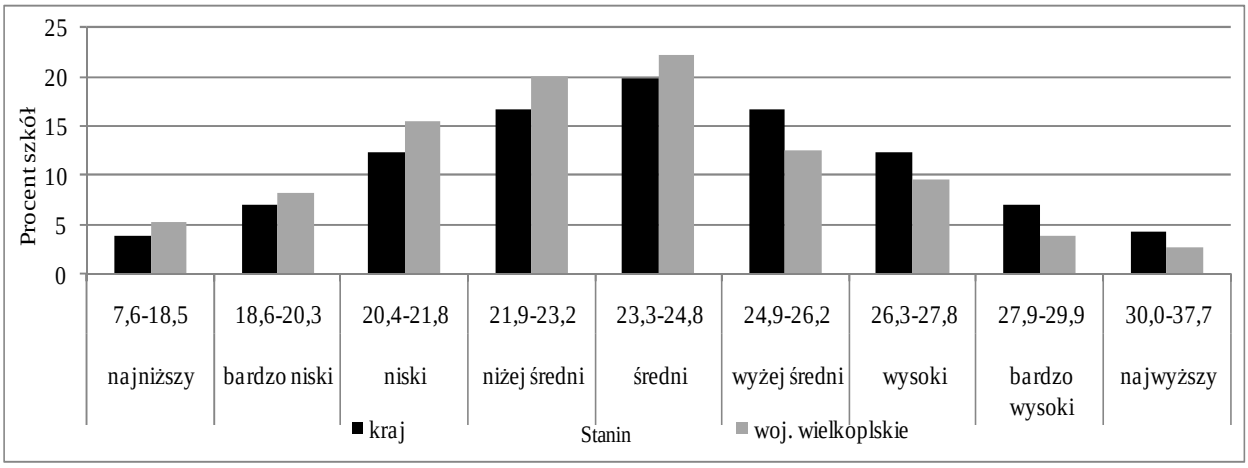

Wykres 11. Rozkład w skali staninowej średnich wyników szkół w kraju i w województwie wielkopolskim

W trzech niskich staninach znajduje się 29,1% szkół województwa wielkopolskiego, czyli dużo więcej niż w kraju (23,3%). W województwie wielkopolskim odsetek szkół z wynikami wysokimi (3 najwyższe staniny) jest o 6 punktów procentowych niższy niż w kraju i wynosi 17,3%. Wyższy niż w kraju (o 2 punkty procentowe) jest natomiast odsetek szkół z wynikiem średnim.

VI. Wyniki gmin

Średni wynik 226 gmin w województwie wielkopolskim wynosi 22,99 punktu. Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach województwa wielkopolskiego.

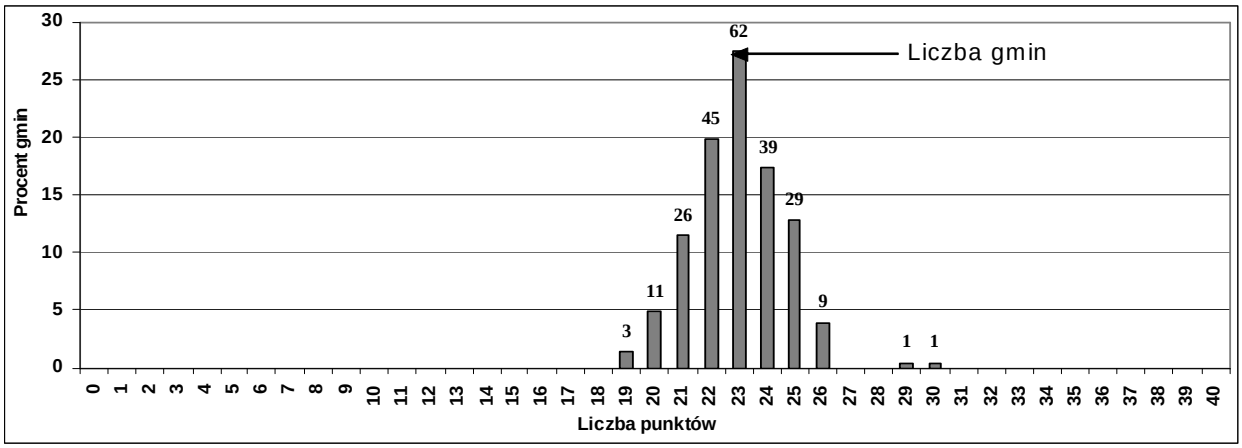

Wykres 12. Rozkład średnich wyników gmin

Najniższy wynik – 19 punktów – uzyskano w trzech gminach: Pępowo, Kwilcz i Wapno. Najwyższy wynik – 30 punktów – uzyskano w jednej gminie Obrzycko i 29 punktów – również w jednej gminie – Kraszewice. W 40 gminach (18%) uzyskano wyniki w przedziale od 25 do 30 punktów (*www.oke.poznan.pl*).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu, dla wszystkich gmin w Okręgu opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie wielkopolskim z wynikami gmin w Okręgu.

Tabela 22. Procentowy rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i woj. wielkopolskim

Przedział	**17,18-19,73**	**19,74-20,78**	**20,79-21,68**	**21,69-22,50**	**22,51-23,35**	**23.36-24,06**	**24,07-24,92**	**24,93-25,83**	**25,84-30,15**
Wynik	**najniższy**	**bardzo niski**	**niski**	**niżej średni**	**średni**	**wyżej średni**	**wysoki**	**bardzo wysoki**	**najwyższy**
Gmin w Okręgu	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
Gmin w województwie wielkopolskim	2%	6%	13%	18%	23%	17%	11%	6%	4%

VII. Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów

W tabeli 23. przedstawiono w procentach wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań z pięciu obszarów umiejętności dla różnych typów arkuszy. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności, w arkuszu określonego typu w woj. wielkopolskim i w powiatach.

Tabela 23. Procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności w powiatach województwa wielkopolskiego

	Procent uzyskanych punktów za																							
	cały arkusz				czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
Symbol arkusza	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S– 4,5,6	S - 7	S - 8
Woj. wielkopolskie	**59**	**47**	**53**	**62**	**72**	**62**	**65**	**72**	**49**	**39**	**60**	**50**	**64**	**47**	**40**	**61**	**58**	**48**	**63**	**76**	**53**	**39**	**36**	**60**
chodzieski	58	—	—	72	71	—	—	69	48	—	—	75	61	—	—	67	54	—	—	80	51	—	—	73
czarnkowsko-trzcianecki	57	—	78	56	71	—	95	68	47	—	65	36	62	—	63	58	53	—	100	73	51	—	75	54
gnieźnieński	57	—	63	59	70	—	80	65	45	—	75	44	61	—	38	61	55	—	63	72	51	—	50	62
gostyński	57	40	71	67	71	55	85	79	46	30	75	62	61	41	75	60	55	50	63	80	52	28	50	63
grodziski	54	—	55	59	70	—	60	74	42	—	90	38	58	—	38	57	55	—	50	83	47	—	25	58
jarociński	60	73	48	56	72	70	53	69	49	40	67	38	66	100	25	61	57	100	75	60	56	75	25	53
kaliski	60	—	—	67	72	—	—	76	52	—	—	61	65	—	—	75	57	—	—	86	53	—	—	56
kępiński	58	—	—	63	71	—	—	74	47	—	—	51	63	—	—	63	55	—	—	79	51	—	—	61
kolski	56	53	—	69	71	50	—	77	46	65	—	55	60	50	—	71	55	56	—	93	48	56	—	68
koniński	56	—	65	50	70	—	70	68	46	—	100	36	60	—	25	46	54	—	75	64	49	—	50	48
kościański	59	—	60	63	72	—	55	72	50	—	75	52	63	—	56	64	57	—	75	73	53	—	44	61
krotoszyński	57	—	70	64	71	—	90	77	45	—	80	60	63	—	50	59	55	—	75	83	51	—	50	58
leszczyński	58	26	20	74	70	40	50	79	46	30	0	67	62	19	13	71	58	38	38	81	52	6	6	75
międzychodzki	54	50	73	68	70	40	80	71	45	30	85	67	59	63	66	70	52	75	75	82	41	63	53	64
nowotomyski	57	—	55	54	70	—	70	64	47	—	60	43	62	—	25	44	57	—	75	67	48	—	50	59

obornicki	55	25	—	61	69	30	—	74	43	40	—	54	60	13	—	60	56	25	—	67	51	13	—	56
ostrowski	59	—	75	59	72	—	70	71	48	—	90	55	64	—	88	57	56	—	63	73	53	—	56	52
ostrzeszowski	61	70	—	56	73	83	—	62	51	53	—	33	66	79	—	56	59	58	—	80	54	71	—	63
pilski	58	—	53	63	71	—	70	74	47	—	77	37	63	—	29	67	55	—	50	80	52	—	25	65
pleszewski	56	88	48	54	70	90	40	66	43	30	70	45	61	100	13	51	55	75	50	64	51	50	63	53
poznański	61	26	73	64	74	50	75	71	50	3	85	52	67	22	78	61	59	31	75	77	54	25	50	65
rawicki	59	25	30	58	72	40	50	67	50	10	0	52	64	25	38	51	57	25	75	68	50	25	13	58
słupecki	56	70	—	63	70	90	—	72	45	90	—	60	62	75	—	61	54	50	—	77	50	25	—	58
szamotulski	59	64	—	59	72	80	—	68	48	70	—	59	64	56	—	47	57	63	—	77	50	44	—	57
średzki	60	—	—	67	73	—	—	76	48	—	—	66	65	—	—	64	57	—	—	83	56	—	—	61
śremski	58	75	—	57	70	90	—	71	44	80	—	41	65	50	—	54	56	100	—	69	52	63	—	56
turecki	59	25	—	71	73	40	—	89	48	5	—	51	63	31	—	70	58	38	—	75	51	19	—	71
wągrowiecki	58	38	60	78	72	60	65	90	46	60	85	55	64	25	50	84	58	0	75	87	53	13	25	78
wolsztyński	58	45	—	54	72	60	—	65	49	30	—	39	63	50	—	57	56	50	—	75	50	38	—	48
wrzesiński	61	40	—	65	72	60	—	70	52	20	—	53	65	50	—	68	59	25	—	89	56	38	—	64
złotowski	56	90	—	53	70	100	—	63	44	70	—	33	60	88	—	52	53	100	—	71	49	100	—	56
Kalisz	63	32	44	68	74	53	54	76	54	20	33	57	69	29	33	67	59	33	72	79	56	21	29	68
Konin	61	—	100	66	74	—	100	76	52	—	100	50	65	—	100	73	60	—	100	60	52	—	100	63
Leszno	63	—	55	57	75	—	90	62	53	—	50	44	66	—	38	58	61	—	50	75	58	—	38	59
Poznań	66	60	40	62	78	78	56	77	55	58	44	51	72	50	24	61	64	55	50	76	60	50	26	58

W kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VII zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy. Po raz pierwszy oddzielnie zostały przedstawione wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych. Omówienie zadań zostało połączone z odwołaniem do charakterystyki współczynników łatwości, których wartości zostały zapisane na wykresach. Jak pokazano w rozdziale III, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, stanowią prawie 98% populacji, zatem w prezentacji osiągnięć tych uczniów pokazano rozkłady wyników punktowych w każdym z obszarów oraz współczynniki łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności. W odniesieniu do arkuszy dostosowanych ograniczono się do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności.

VII.1. Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym S-1

W województwie wielkopolskim do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym przystąpiło 36 276 uczniów. Otrzymali oni 23,76 punktów na 40 możliwych, czyli 59% punktów możliwych do uzyskania.

VII.1a Czytanie

Na 10 punktów możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie (Wykres 13.)* 8299 uczniów, czyli 23% populacji piszących w województwie wielkopolskim, uzyskało 8 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało 5% przystępujących do sprawdzianu (1783 uczniów). Czternastu uczniów nie uzyskało żadnego punktu, 60 uczniów – 1 punkt, a 262 uczniów – 2 punkty.

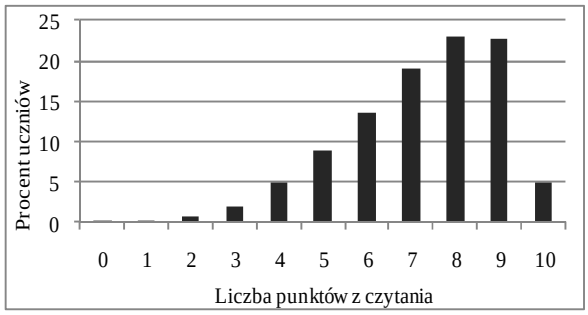

Wykres 13.

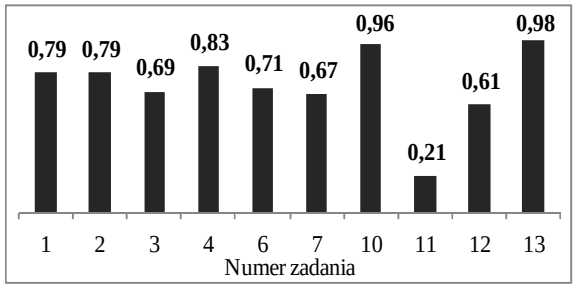

Wykres 14.

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 72% punktów możliwych do uzyskania. Współczynnik łatwości 0,72 świadczy o tym, że dla piszących zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności były łatwe. Najłatwiejsze (*Wykres 14.)* dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym było zadanie 13., w którym należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu, oraz 10. – wnioskowanie na podstawie informacji odczytanych z tekstu poetyckiego. Łatwe były również zadania 1., 2., 4. i zadanie 6.: wszystkie odnosiły się do tekstu literackiego i wymagały, aby uczeń określił czas wydarzeń, wskazał cechę wyróżniającą bohatera, na podstawie zwrotu przenośnego określił uczucia bohatera, a w ostatnim z wymienionych zadań - wnioskował na podstawie informacji zamieszczonej w tekście popularnonaukowym. Trzy zadania były umiarkowanie trudne: w zadaniu 3. należało rozpoznać narrację pierwszoosobową, w 7. - wybrać tytuł odpowiedni dla całego tekstu popularnonaukowego, natomiast w zadaniu 12. – rozpoznać rytm jako charakterystyczną cechę fragmentu wiersza „Łyżwiarka”. Najtrudniejsze dla tej samej grupy uczniów okazało się zadanie nr 11, czyli rozpoznanie funkcji porównania.

VII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25. W województwie wielkopolskim (*Wykres 15.*) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 4 punkty. Tę liczbę punktów uzyskało 4856 uczniów. Ponad 4% , czyli 1621 uczniów – uzyskało 0 punktów, a 3% - 1147 uczniów - maksymalną liczbę 10 punktów. Symboliczny jeden punkt za opanowanie umiejętności z tego obszaru otrzymało 2207 uczniów.

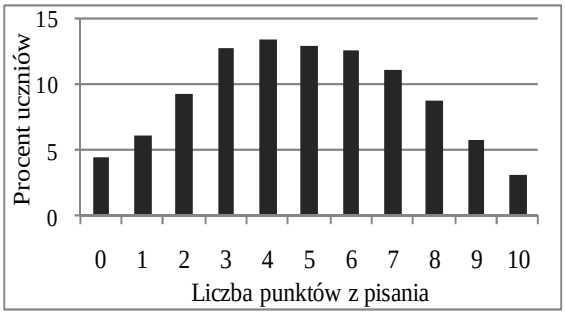

Wykres 15.

Współczynnik łatwości 0,49 dla całego obszaru *pisanie*, zgodnie z jego charakterystyką dydaktyczną informuje, że jest to dla uczniów umiejętność trudna, ponieważ z napisaniem poprawnej wypowiedzi na podany temat poradziła sobie niespełna połowa populacji. Uczniowie (*Wykres 16.*) za pisanie na temat uzyskali 74% punktów możliwych do uzyskania. Mniej niż jedna trzecia populacji swoje wypracowanie napisała poprawnie pod względem językowym (zad. 25.III), stosując funkcjonalny styl i bogate słownictwo (zad. 25.II). W województwie wielkopolskim uczniowie w bieżącym roku, pisząc wypracowanie, uzyskali wynik o 4 punkty procentowe wyższy w zakresie poprawności ortograficznej i o 6 punktów procentowych - w zakresie poprawności interpunkcyjnej niż w roku ubiegłym, jednak nadal obie umiejętności są dla uczniów trudne.

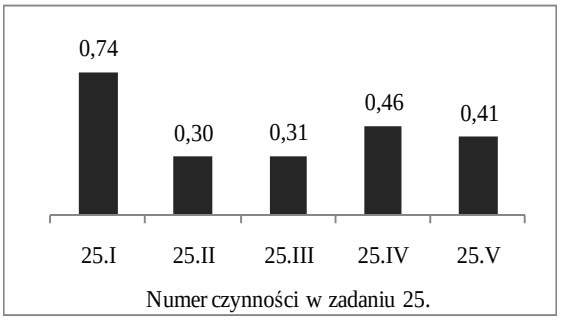

Wykres 16.

VII.1c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie (Wykres 17.)*, na 8 punktów możliwych do uzyskania, 22% populacji piszących sprawdzian w województwie wielkopolskim, czyli 8179 uczniów, uzyskało maksymalny wynik. W sumie prawie 37 % uczniów uzyskało również wysokie wyniki od 5 do 7 punktów. Około 2% (677) uczniów nie uzyskało żadnego punktu, czyli nie rozwiązało poprawnie lub nie podjęło się rozwiązania zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z tego obszaru. Jeden punkt przyznano 2139 uczniom, a 3971 uczniów uzyskało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania. W sumie za wykonanie wszystkich zadań z tego obszaru uczniowie otrzymali 64% punktów możliwych do uzyskania.

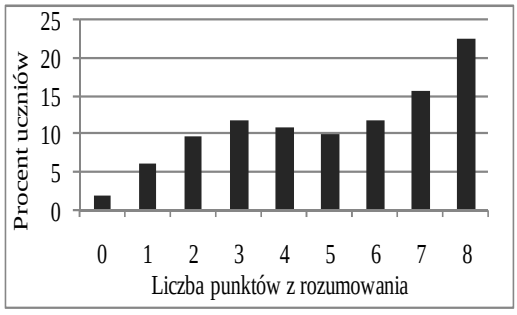

Wykres 17.

Najłatwiejsze dla uczniów (*Wykres 18.*) okazało się zadanie 16., w którym należało wskazać, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 24.II – obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę. Łatwe było także określenie informacji brakujących do rozwiązania zadania (zad. 17.) o liczbie butelek wody mineralnej. Wykonanie trzech zadań okazało się czynnością umiarkowanie trudną: w zadaniu 9. należało wyznaczyć liczbę spełniającą warunki zadania, w zadaniu 14. rozpoznać trójkąt prostokątny równoramienny, a w zadaniu 24.I – obliczyć cenę towaru kupionego na raty.

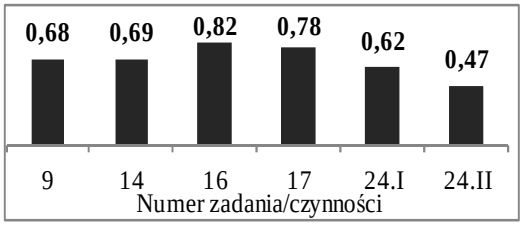

Wykres 18.

VII.1d Korzystanie z informacji

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *korzystanie z informacji* uczniowie uzyskali 57% punktów możliwych do uzyskania. Na 4 punkty możliwe do uzyskania z tego obszaru *(Wykres 19.)* prawie 30% populacji szóstoklasistów w woj. wielkopolskim (10 410 uczniów) uzyskało 3 punkty. Niewiele mniejszy odsetek uczniów (10 104) otrzymał 2 punkty. Zastanawiające jest to, że aż 8% uczniów, czyli 2763, nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z obszaru umiejętności, którego opanowanie jest bardzo ważne dla młodego człowieka, chcącego prawidłowo funkcjonować we współczesnym świecie. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 6273 uczniów.

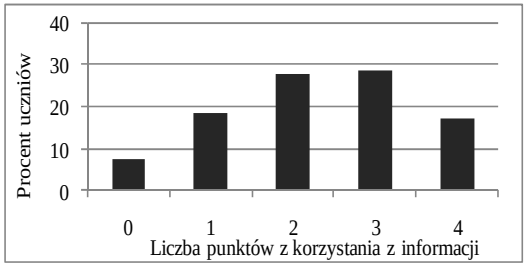

Wykres 19.

Spośród czterech zadań (*Wykres 20.)* najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 5. – uczniowie uzyskali 75% punktów możliwych do uzyskania za to, że potrafili skorzystać z informacji zawartych w przypisie do tekstu. Łatwe było zadanie 20., w którym, na podstawie informacji zamieszczonej w tabeli, należało wyznaczyć przedział czasowy spełniający warunki zadania, tzn. określić, kiedy odbyła się wycieczka. W zadaniu 18., umiarkowanie trudnym, na podstawie tego samego źródła uczniowie mieli wskazać, o ile tygodni później w jednym regionie niż w drugim rozpoczęły się ferie. Jedynie 34% punktów możliwych uzyskali szóstoklasiści za rozwiązanie zadania 19. - należało w nim odczytać z tabeli i wskazać liczbę regionów, w których dane wydarzenie (ferie) miało miejsce w tym samym czasie.

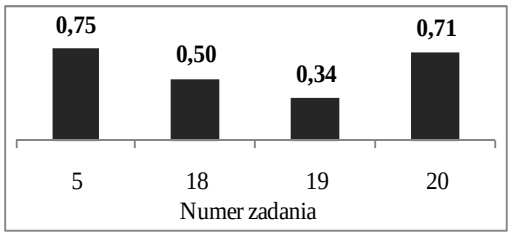

Wykres 20.

VII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie otrzymali 53% punktów możliwych do uzyskania. Podobnie jak w latach ubiegłych *(Wykres 21.)* największa liczba uczniów - w sumie 10 417 - (ok. 30%) uzyskała 3 i 4 punkty na 8 możliwych do uzyskania. Najwyższy wynik w tym obszarze umiejętności uzyskało 13% szóstoklasistów (4371), a najniższy – 0 punktów – 1425 uczniów (3%). Jeden punkt otrzymało 3454 uczniów.

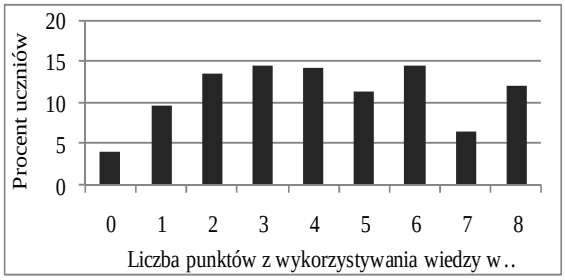

Wykres 21.

Spośród umiejętności szczegółowych z tego obszaru (*Wykres 22.)* najłatwiejsze okazało się stosowanie porównania ilorazowego (zad. 22.I – uczniowie uzyskali 89% punktów), a trudne zadanie zad. 23.II (26% punktów), w którym oceniano umiejętność wyrażania w kilometrach poprawnie obliczonej długości trasy. Poza tym jeszcze trzy zadania okazały się trudne (21.I, 21.II, 23.I) i również trzy - umiarkowanie trudne (8., 15., 22.II). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom wykazanie się umiejętnością zamiany długości wyrażonej w kilometrach na metry (zad. 8.), obliczenie pola prostokąta (zad.15.) oraz zastosowanie porównania różnicowego (zad. 22.II). Trudne były czynności badane w zadaniach otwartych: obliczenie długości nart z zastosowaniem podanego algorytmu (zad. 21.I) i wyrażenie w centymetrach obliczonej długości (21.II) oraz obliczenie, z zastosowaniem podanej skali, rzeczywistej długości trasy (zad. 23.I).

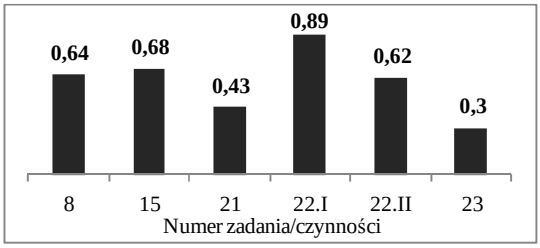

Wykres 22.

Po przeprowadzeniu analizy wartości współczynników łatwości można stwierdzić, że nadal należy doskonalić umiejętności czytania tekstów popularnonaukowych, pisania poprawnego pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym oraz planowania rozwiązań zadań tekstowych, a przede wszystkim umiejętności poprawnego wykonywania różnych działań w odniesieniu do przykładów z życia codziennego.

VII.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – arkusz S-4, 5, 6

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie wielkopolskim przystąpiło 38 uczniów słabo widzących. W tej populacji było dwóch uczniów niewidomych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący otrzymali 18,92, czyli 47% punktów możliwych do uzyskania. Żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *czytanie* okazały się umiarkowanie trudne, a *pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – trudne.

W całym arkuszu tylko jedno zadanie było bardzo łatwe (14.) i sześć łatwych.

Na wykresie 23. przedstawiono łatwości zadań w arkuszu S - 4, 5, 6 w obszarach umiejętności.

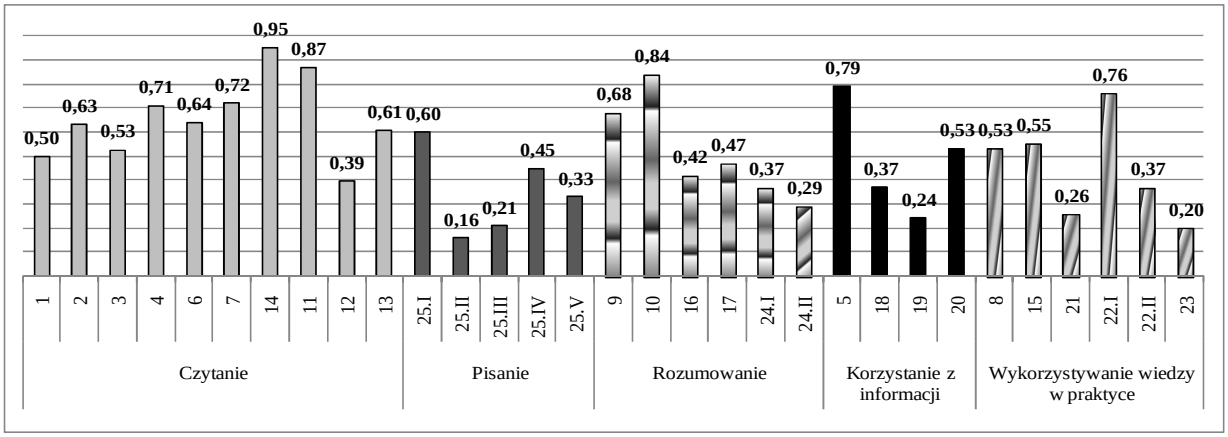

Wykres 23. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo widzących i niewidomych

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie uzyskali 62% punktów możliwych do uzyskania. Bardzo łatwe dla uczniów okazało się zadanie 14. – rozpoznanie uczuć osoby mówiącej w wierszu „Łyżwiarka". Uczniowie nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 11. (wnioskowanie na podstawie tekstu literackiego) i 4., w którym należało określić uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi. Łatwe było zadanie 7., w którym należało wybrać tytuł dla całego tekstu popularnonaukowego. Wskazanie cechy wyróżniającej bohatera (zad. 2.) to umiejętność umiarkowanie trudna, podobnie jak rozpoznanie narracji w tekście literackim (zad. 3.) oraz wnioskowanie na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego (zad. 6.). Trudne było rozpoznanie rytmu jako charakterystycznej cechy wiersza (zad. 13.) oraz określenie czasu wydarzeń (zad. 1.), a bardzo trudne – rozpoznanie funkcji porównania (zad. 12.).

Uczniowie słabo widzący i niewidomi w województwie wielkopolskim otrzymali tylko 39% punktów możliwych do uzyskania za umiejętność *pisania*. Ponad połowa (60%) uczniów potrafiła napisać tekst na podany temat (zad. 25.I), ale uzyskali oni zaledwie 21% punktów możliwych za pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 25.III) i tylko 16% za stosowanie bogatego słownictwa (zad. 25.II). Opanowanie zasad poprawności ortograficznej (zad. 25.IV) i interpunkcyjnej (zad. 25.V) było dla tej grupy uczniów umiejętnością trudną.

Żadna umiejętność badana w obszarze *rozumowanie*, za który uczniowie otrzymali 46% punktów możliwych do uzyskania, nie okazała się dla tej grupy uczniów bardzo łatwa. Łatwe było rozpoznanie figury pokazanej na rysunku (trapez – zad. 10.). Również jedna umiejętność była umiarkowanie trudna: wyznaczenie liczby spełniającej warunki zadania (zad. 9.). Trudne dla uczniów było wskazanie, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment (zad. 16.), określenie, jakie informacje są potrzebne do rozwiązania zadania o liczbie butelek wody mineralnej (zad. 17.), obliczenie ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I) oraz obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę (zad. 24.II).

Za wykonanie zadań z zakresu *korzystania z informacji* uczniowie słabo widzący i niewidomi uzyskali 48% punktów możliwych do zdobycia. Łatwe do wykonania było zadanie 5. – wykorzystanie informacji zamieszczonej w przypisie. Umiarkowanie trudne okazało się zadanie 20., a trudne zadanie 18. i 19. We wszystkich tych zadaniach należało odczytać informacje podane w tabeli w arkuszu S-4 i zapisane tekstem ciągłym w arkuszu S-5 i S-6, dotyczące terminów ferii w różnych województwach, np. o ile tygodni później rozpoczęły się ferie w jednym regionie niż w drugim (zad. 18.), w ilu regionach trwały w tym samym czasie (zad. 19.) i kiedy odbyła się wspólna wycieczka (zad. 20.).

Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*, podobnie jak za *rozumowanie*, uczniowie otrzymali 39% punktów możliwych do uzyskania. Tylko jedno zadanie było łatwe (22.I) – stosowanie porównania ilorazowego. Zadanie 15., w którym oceniano umiejętność obliczania pola prostokąta, okazało się umiarkowanie trudne. Podobny współczynnik łatwości miało zadanie 8., w którym uczniowie mieli zamienić długość wyrażoną kilometrach na metry. Trzy zadania były trudne: w zad. 21. – w arkuszu S-4 uczniowie mieli obliczyć długość nart, a w arkuszu S-5 obliczyć czas trwania biegu, w zad. 22.II – zastosować porównanie różnicowe, natomiast w zadaniu 23. obliczyć, z zastosowaniem podanej skali, długości trasy wyścigu i wyrazić tę długość w kilometrach.

Uczniowie słabo widzący i niewidomi, w porównaniu z uczniami rozwiązującymi zadania zamieszczone w pozostałych typach arkuszy, uzyskali najniższe wyniki, wobec tego w szkołach masowych i specjalistycznych ośrodkach, do których uczęszczają, należy zaplanować działania umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

VII.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – *arkusz S-7*

Do sprawdzianu w województwie wielkopolskim przystąpiło 67 uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymywali 53% (czyli 21,1 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się umiarkowanie trudne.

Poniżej na wykresie pokazano wszystkie zadania/czynności, z podziałem na obszary umiejętności. Przy każdym zadaniu/czynności zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości. Na wykresie 24. przedstawiono łatwości zadań w arkuszu S-7 w obszarach umiejętności.

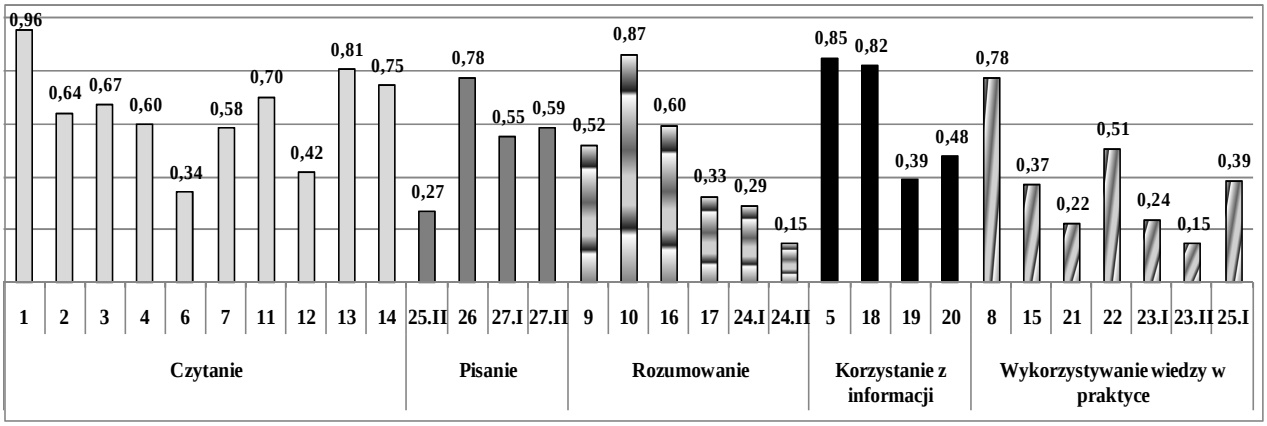

Wykres 24. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszący otrzymali 65 % punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 1. i 13. W zadaniu 1. wymagano, aby uczniowie wykazali się umiejętnością wnioskowania na podstawie informacji zamieszczonej w tekście prozatorskim o Kazimierzu Górskim, natomiast w zadaniu 13. (współczynnik łatwości 0,81) na podstawie informacji z tekstu poetyckiego, należało wnioskować o stanie pogody. Łatwe okazało się również zadanie 14., w którym należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu D. Gellnerowej „Zawody atletyczne" oraz nawiązujące do tego samego tekstu zad. 11. (sprawdzano umiejętność wnioskowania na podstawie informacji zawartych w wierszu). Umiarkowanie trudne okazało się określanie czasu

wydarzeń (zad. 2.), wnioskowanie na podstawie informacji w tekście prozatorskim (zad. 3.) i określanie uczuć bohatera na podstawie zwrotu przenośnego (zad. 4.). Trudność sprawiło uczniom rozwiązanie dwóch zadań: 6. i 12. W zadaniu 6. badano także opanowanie umiejętności wnioskowania, ale na podstawie tekstu popularnonaukowego – wartość współczynnika łatwości tego zadania po raz kolejny potwierdza, że uczniowie mają problemy z odczytywaniem i rozumieniem tekstów popularnonaukowych. Na podstawie współczynnika łatwości zadania 12. można sądzić, że 58% populacji nie potrafiło rozpoznać porównania i wskazać zwrotki, w której ono się znajdowało.

W arkuszu dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w trzech zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 60% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 26., w którym należało, podając trzy propozycje, odpowiedzieć na pytanie, co można robić na świeżym powietrzu. Umiarkowanie trudne było zadanie 27. – uczeń miał stworzyć komunikatywny, poprawny tekst (zad. 27.II) o dziecku, które wygrało konkurs lub zawody (zad. 27.I). Napisanie, w sposób poprawny językowo, uzasadnienia, dlaczego ruch na świeżym powietrzu jest potrzebny, było trudne (zad. 15.II).

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 40% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 10., w którym należało wskazać proporczyk mający kształt trójkąta. Dwa zadania (9., 16.) były umiarkowanie trudne, również dwa - trudne (17. i 24.I) i jedno bardzo trudne: zadanie 24.II, w którym uczniowie mieli obliczyć cenę towaru kupionego za gotówkę. W kolejno wymienionych zadaniach badano umiejętności: wyznaczania liczby spełniającej warunki zadania (zad. 9.), określania, jaką część całości stanowi pomalowana część prostokąta (zad. 16.), wskazywania informacji potrzebnych do rozwiązania zadania (zad. 17.) oraz obliczania ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I).

Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za które uczniowie otrzymali 80 % punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność łatwa. Jednak patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. Zadanie 5. i 18. było bardzo łatwe. W zadaniu 5. należało skorzystać z informacji zapisanych w przypisie. Zadanie18. – polegało na odczytaniu informacji podanej w tabeli i wskazaniu początku ferii zimowych. Trudne okazało się zadanie 19. oraz 20. - korzystając z tego samego tekstu, co w zadaniu 18., należało wskazać liczbę województw, w których ferie wypadały w tym samym czasie oraz określić termin wycieczki.

Mniej niż jedną trzecią punktów możliwych do uzyskania (31%) otrzymali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce.* Spośród siedmiu zadań/czynności łatwe było tylko zadanie 8., czyli zamiana na centymetry długości podanej w metrach. Jedno zadanie okazało się umiarkowanie trudne (zad. 22.) i cztery trudne (zad. 15., 21., 23.I i 25.I). W zadaniu 15., korzystając ze skali, należało obliczyć rzeczywiste wymiary proporczyka, natomiast w zadaniu 25.I - sensownie uzasadnić korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu. Z kolei w zadaniu 21. uczniowie mieli obliczyć, ile razy jedna liczba jest większa od drugiej (dotyczyło turnusów kolonijnych), a w zadaniu 23.I – obliczyć obwód boiska. Bardzo trudna dla uczniów była umiejętność sprawdzana w zadaniu 23.II. To zadanie rozwiązało 15% uczniów, a 85% nie potrafiło obliczyć, ile rolek siatki należy kupić, aby ogrodzić prostokątne boisko, którego obwód uczeń wcześniej wyliczył.

Planując pracę z uczniami słabo słyszącymi i niesłyszącymi, należy doskonalić wszystkie umiejętności, ale przede wszystkim te, które sprawiły uczniom trudność, czyli rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce.

VII.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – *arkusz S-8*

Uczniowie (585 osób) upośledzeni w stopniu lekkim w województwie wielkopolskim na 40 punktów otrzymywali średnio 24,7 punktu, czyli 62% punktów możliwych do uzyskania. O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych. Poniżej, na wykresie 25. zaprezentowano wartości współczynników do zadań pogrupowanych w obszary umiejętności.

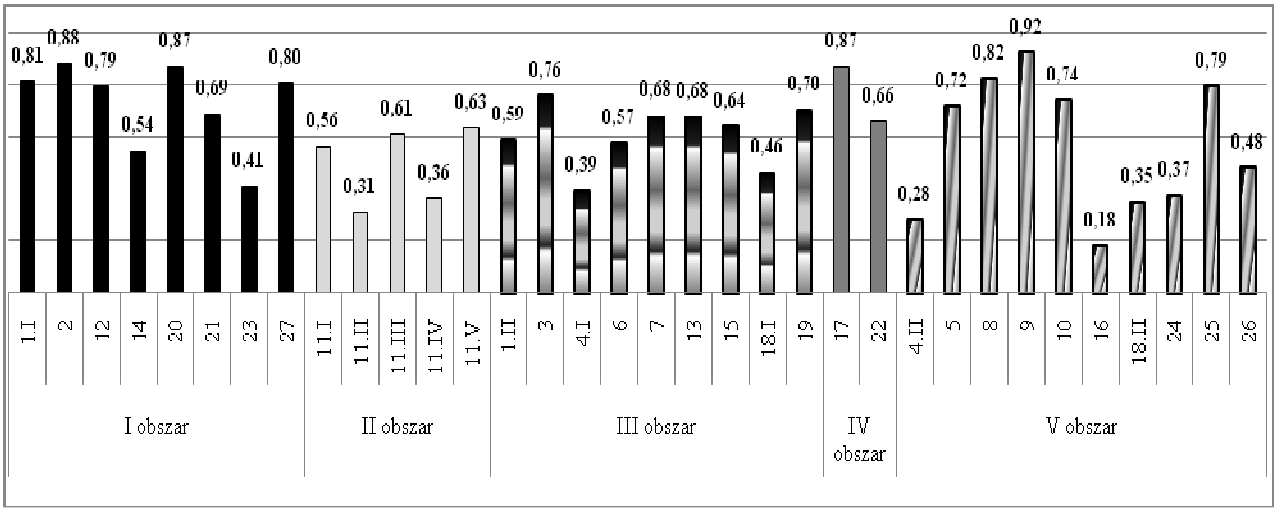

Wykres 25. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (I obszar) każdy uczeń mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie wielkopolskim otrzymali 72% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 2., polegającego na odczytaniu z tabeli informacji o cenie wycieczki. Łatwe także było zadanie 1.I i 12., - w obu sprawdzano umiejętność odczytywania informacji podanych w tabeli (cennik wycieczek i rozkład jazdy pociągów). Współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych uzyskano również w zadaniu 20., sprawdzającym wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego i 27., w którym oceniano umiejętność odczytywania objaśnienia znaku na planie. Umiarkowanie trudne były dwa zadania – 14. i 21., w obu sprawdzano umiejętności odczytywania informacji. Dla tej grupy uczniów trudne okazało się rozpoznanie epitetu (zad. 23.).

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisania*, oceniano w zadaniu 11., w którym za wykonanie pięciu czynności można było uzyskać 8 punktów. Uczniowie otrzymali 50% punktów możliwych do uzyskania. Ponad połowa populacji potrafiła opisać osobę, z którą chciałaby pojechać na wycieczkę (zad. 11.I), ale zadbanie o to, by opis był bogaty treściowo, okazało się czynnością trudną (zad. 11.II). Wartości współczynników łatwości przekonują, że pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 11.III) oraz interpunkcyjnym (zad. 11.V) okazało się umiarkowanie trudne, a pisanie poprawne pod względem ortograficznym (zad. 11.IV) – trudne. Jest to zastanawiające, ponieważ w przypadku tej grupy uczniów ocenia się tylko pisownię wyrazów z „rz, ż, u, ó, h, ch" i wielką literą.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 61% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 3., w którym oceniano opanowanie umiejętności porównywania liczb – cen wycieczek. 70% punktów możliwych do uzyskania otrzymali piszący za rozwiązanie zadania 19. i niewiele mniej za rozwiązanie zadania 13. – w obu należało porównać liczby (czas podróży oraz liczbę miejsc

noclegowych). Pięć zadań z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazało się dla uczniów zadaniami umiarkowanie trudnymi: w zad. 1.II (współczynnik łatwości 0,59) należało określić miejsce wydarzenia odbywającego się w tym samym czasie. W zad. 6. wystarczyło w kalendarzu zaznaczyć datę spełniającą warunki zadania, a w zad. 7. określić, ile dni ma październik. 64% uczniów upośledzonych w stopniu lekkim potrafiło zaznaczyć godzinę na tarczy zegara (zad. 15.), a jedynie 53% - ustalić sposób obliczenia ilości miejsc noclegowych w schronisku (18.I). Mniej niż połowa piszących potrafiła zapisać sposób obliczenia, o ile jedna wycieczka jest droższa od drugiej (współczynnik łatwości 0,39 – charakteryzuje zadanie 4.I jako trudne).

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – uczniowie otrzymali 75% punktów możliwych do uzyskania, przy czym zadanie 17. okazało się łatwe, natomiast zadanie 22 – umiarkowanie trudne. W obu zadaniach należało wskazać źródło informacji – najpierw właściwą stronę internetową, a następnie przewodnik turystyczny zawierający opis szlaku wiodącego przez Dolinę Chochołowską.

Najwięcej punktów (12) uczniowie mogli uzyskać, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce,* uczniowie w Wielkopolsce otrzymali 60% punktów możliwych do uzyskania. Współczynnik łatwości 0,92, charakterystyczny dla zadań bardzo łatwych, miało zadanie 9., w którym uczniowie powinni określić, jaki wpływ na zdrowie człowieka ma wędrowanie bez nakrycia głowy. Łatwe było zadanie 5. (obliczenie czasu trwania wycieczki), 8. (wskazanie przyrządów służących do obserwacji i do wyznaczania kierunku), 10. (nazwanie opadów atmosferycznych) i 25. (określenie sposobu bezpiecznego zachowania się podczas burzy). Określenie kierunku geograficznego (zad. 26.) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania nr 4.II (obliczenie różnicy cen wycieczek), 18.II (obliczenie liczby miejsc noclegowych) i 24. (wyrażenie w metrach długości podanej w kilometrach). Najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 16., w którym należało określić, jak należy zachowywać się podczas podróży pociągiem, żeby być bezpiecznym.

Planując w województwie wielkopolskim pracę z dziećmi upośledzonymi w stopniu lekkim, należy w działaniach dydaktycznych uwzględnić przede wszystkim te umiejętności, które okazały się bardzo trudne i trudne, a są ważne dla funkcjonowania tych dzieci w środowisku.

VIII. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Obserwowana od kilku lat tendencja do zmniejszania się populacji uczniów powinna skutkować podnoszeniem się poziomu opanowania umiejętności z poszczególnych obszarów, ponieważ w mniej licznych zespołach klasowych łatwiej indywidualizować pracę z uczniem słabym czy zdolnym.
2. W województwie wielkopolskim dostrzega się efekty pracy z uczniem zdolnym, potwierdzeniem jest wzrost w 2010 r. liczby laureatów.
3. Umiejętności z zakresu *czytania* uczniowie opanowali na bardzo zróżnicowanym poziomie od 40% do 98%, w Wielkopolsce z reguły o 1 – 2 punktu procentowego gorzej niż w województwie lubuskim i zachodniopomorskim. Uczniowie bez problemów wnioskowali na podstawie informacji z tekstu literackiego, określali uczucia bohatera lub czas wydarzeń, ale za wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego otrzymywali o 25 punktów procentowych mniej niż za tę samą umiejętność badaną

w tekście literackim. *Wobec tego należy doskonalić umiejętności odczytywania tekstów popularnonaukowych.*

4. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu, jednak nadal zdarzały się prace nie na temat oraz niespełniające kryterium objętości. W związku z tym można powtórzyć, że podobnie jak w latach poprzednich, *należy doskonalić umiejętność pisania wypowiedzi na temat, o określonej długości, zgodnie z formą, pokazywać uczniom sposoby poszukiwań nieogólnikowych sformułowań w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu.*
5. Uczniowie nadal uzyskują mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności pisania poprawnego pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym, toteż *stale należy zwiększać liczbę ćwiczeń służących doskonaleniu tych sprawności.* Szczególną troską należy otoczyć uczniów słabo widzących.
6. Na bardzo zróżnicowanym poziomie uczniowie opanowali umiejętności *korzystania z informacji. Chcąc pomóc uczniom, należy w codziennej pracy wykorzystywać różne źródła informacji i stale uświadamiać celowość wykorzystywania tych źródeł.*
7. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* zostały opanowane na nieco wyższym poziomie niż w latach ubiegłych. Uczniowie jednak nadal mieli problemy z zapisaniem sposobu obliczenia ceny towaru kupionego za gotówkę oraz obliczeniem tej ceny, poprawniej stosowali porównania ilorazowe niż różnicowe. Nadal tylko 30% z nich potrafiło wyrazić w kilometrach czy centymetrach wyznaczoną długość oraz zastosować skalę w obliczeniach. *Niezbędne jest wobec tego łączenie podczas lekcji teoretycznej wiedzy z praktyką życiową, pokazywanie umiejętności przydatnych na co dzień.*
8. Przygotowania do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności testowej. W niektórych szkołach jest to rozumiane jako systematyczne rozwiązywanie testów, co w konsekwencji prowadzi do uzyskiwania przez uczniów technicznej sprawności w tej dziedzinie, a skutkuje wieloma przypadkowymi, niezweryfikowanymi wyborami odpowiedzi do zadań zamkniętych.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

III. Charakterystyka populacji – dane o uczniach

W dniu 8 kwietnia 2010 r. w szkołach znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego do sprawdzianu przystąpiło 16 986 uczniów klas szóstych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w różnych typach zestawów zadań (omówiono je w rozdziale I.). W tabelach 8a. i 8b. podano informacje dotyczące populacji z uwzględnieniem następujących zmiennych: płeć ucznia, specyficzne trudności w uczeniu (dysleksja rozwojowa), status szkoły oraz wielkość miejscowości.

Tabela 8a. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. zachodniopomorskim, z uwzględnieniem płci i specyficznych trudności w uczeniu

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu									
	Ogółem		chłopcy		dziewczęta		uczniowie bez dysleksji		uczniowie z dysleksją	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	16 986	100,00	8 681	51,11	8 305	48,89	14 962	88,08	1 589	9,35
S-1	16 522	97,27	8 388	49,38	8 134	47,89	14 937	87,94	1 585	9,33
S-4, 5 , 6	29	0,17	12	0,07	17	0,10	25	0,15	4	0,02
S-7	50	0,29	31	0,16	19	0,11	—	—	—	—
S-8	385	2,27	250	1,47	135	0,79	—	—	—	—

Na podstawie danych znajdujących się w tabeli 8a. można stwierdzić, że 97,73% szóstoklasistów w województwie zachodniopomorskim rozwiązywało zadania w arkuszu standardowym (w tym uczniowie słabo widzący, niewidomi, słabo słyszący i niesłyszący). Wśród przystępujących do sprawdzianu było o 376 chłopców więcej niż dziewcząt. Uczniowie z dysleksją stanowili ponad 9% piszących. Najwyższy odsetek uczniów z dysleksją rozwojową odnotowano w powiecie pyrzyckim, najniższy – w powiecie łobeskim.

Tabela 8b. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu w woj. zachodniopomorskim, z uwzględnieniem statusu szkoły i wielkości miejscowości

Rodzaj arkusza	Przystępujący do sprawdzianu											
	w szkołach				w miejscowościach							
	publicznych		niepublicznych		wiejskich		poniżej 20 tys.		od 20 tys. do 100 tys.		powyżej 100 tys.	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Razem	16 535	97,34	451	2,66	4 922	28,98	4 543	26,75	3 566	20,99	3 955	23,28
S-1	16 074	94,63	448	2,64	4 771	28,09	4 411	25,97	3 465	20,40	3 875	22,81
S-4 ,5, 6	29	0,17	—	—	6	0,04	7	0,04	13	0,08	3	0,02
S-7	49	0,29	1	0,01	10	0,06	13	0,08	7	0,04	20	0,12
S-8	383	2,25	2	0,01	135	0,79	112	0,66	81	0,48	57	0,34

Prawie 56% uczniów to piszący ze szkół wiejskich i z małych miast (poniżej 20 tys. mieszkańców). Uczniowie szkół niepublicznych stanowili 2,66% piszących.

W tabeli 9. przedstawiono, ilu uczniów (jaki procent), rozwiązując zadania zamieszczone w arkuszu standardowym, uzyskało ze sprawdzianu maksymalny wynik – 40 punktów. W województwie zachodniopomorskim nie było uczniów, którzy za rozwiązanie zadań w arkuszach dostosowanych uzyskali maksymalny wynik.

Tabela 9. Uczniowie, którzy uzyskali maksymalny wynik ze sprawdzianu (arkusz S-1)

	Liczba	**w %**
Uczniowie, którzy przystąpili do sprawdzianu i uzyskali wynik 40 pkt	30	50,8
Laureaci konkursów przedmiotowych	29	49,2
Razem	**59**	**100,0**

Laureaci byli zwolnieni z przystąpienia do sprawdzianu na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu laureata konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim.

W tabeli 10. zestawiono dane dla powiatów województwa zachodniopomorskiego – liczby przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku (różne typy arkuszy) i liczby laureatów.

Tabela 10. Liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu i liczba laureatów konkursów w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Powiat	**L***	**S-1**	**S-4,5,6**	**S-7**	**S-8**	**Powiat**	**L***	**S-1**	**S-4,5,6**	**S-7**	**S-8**
białogardzki	—	567	1	—	6	**pyrzycki**	—	422	—	—	22
choszczeński	—	524	2	1	8	**sławieński**	—	641	—	1	11
drawski	—	640	1	1	33	**stargardzki**	1	1178	2	—	30
goleniowski	—	864	5	2	34	**szczecinecki**	1	868	7	1	45
gryficki	—	661	2	—	22	**świdwiński**	1	520	—	—	25
gryfiński	2	872	2	2	15	**wałecki**	4	611	2	—	8
kamieński	3	460	—	—	10	**łobeski**	—	424	—	—	13
kołobrzeski	6	761	—	—	9	**Koszalin**	2	862	—	2	11
koszaliński	1	736	2	2	6	**Szczecin**	6	3275	3	10	47
myśliborski	1	670	—	—	15	**Świnoujście**	—	331	—	—	4
policki	1	635	—	—	11						

*L-liczba laureatów

W 2010 r., w porównaniu z rokiem 2009, do szkół w województwie zachodniopomorskim uczęszczało o 1422 mniej uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym oraz o 6 mniej uczniów słabo widzących i niewidomych. Liczba uczniów słabo słyszących i niesłyszących zmniejszyła się o jednego ucznia, a upośledzonych w stopniu lekkim zwiększyła się o 14. Natomiast liczba laureatów w województwie zmniejszyła się o 28: największy spadek odnotowano w Szczecinie (z 25 do 6) i Koszalinie (z 7 do 2) oraz w powiecie szczecineckim (z 7 do 1). W powiatach kamieńskim i kołobrzeskim liczba laureatów zwiększyła się o dwóch w każdym z tych powiatów. W powiatach koszalińskim i wałeckim, w których w ubiegłym roku nie było laureatów, w 2010 r. widać efekty pracy z uczniem zdolnym. W pięciu powiatach: choszczeńskim, drawskim, sławieńskim i łobeskim sytuacja nie uległa zmianie – nie było i nie ma laureatów.

IV. Ogólne wyniki uzyskane przez uczniów za rozwiązanie zadań we wszystkich typach arkuszy

W tabeli 11. zamieszczono dane o wynikach uzyskanych przez uczniów za rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich typach arkuszy.

Tabela 11. Wyniki sprawdzianu 2010 – ogólne dane statystyczne

Arkusz	Okręg/ Województwo	Minimum	Maksimum	Mediana	Średni wynik	Odchylenie standardowe
S-1	Okręg	0	40	24,0	23,79	7,94
	zachodniopomorskie	0	40	24,0	23,67	7,97
S-4, 5, 6	Okręg	4	37	18,0	18,84	8,03
	zachodniopomorskie	8	37	19,0	20,97	7,80
S-7	Okręg	2	40	21,5	21,55	9,13
	zachodniopomorskie	2	39	22,0	20,98	10,1
S-8	Okręg	1	40	26,0	25,41	7,19
	zachodniopomorskie	3	39	27,0	26,28	7,01

Na 40 punktów możliwych do uzyskania najwyższy średni wynik uzyskali uczniowie upośledzeni w stopniu lekkim, a najniższy uczniowie słabo widzący (ale o 2 punkty wyższy niż w Okręgu). Uczniowie słabo słyszący i niesłyszący w województwie zachodniopomorskim uzyskali wynik o 0,5 punktu niższy niż uczniowie w Okręgu. W województwie jeden uczeń rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym uzyskał 0 punktów. W tabeli 12. zestawiono średnie wyniki powiatów województwa zachodniopomorskiego w różnych typach arkuszy.

Tabela 12 .Wyniki sprawdzianu w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Powiaty woj. zachodnio-pomorskiego	S-1	S-4, 5, 6	S-7	S-8	Powiaty woj. zachodnio-pomorskiego	S-1	S-4, 5 ,6	S-7	S-8
białogardzki	21,32	11,00	—	20,83	**pyrzycki**	23,36	—	—	29,18
choszczeński	22,44	16,50	25,00	14,38	**sławieński**	22,21	—	13,13	24,36
drawski	22,72	29,00	17,00	29,06	**stargardzki**	23,09	24,00	—	24,47
goleniowski	22,18	19,00	21,00	24,88	**szczecinecki**	23,79	22,14	12,00	27,13

gryficki	23,12	24,50	28,00	26,50	**świdwiński**	22,57	—	—	27,60
gryfiński	23,14	26,00	20,50	26,53	**wałecki**	22,88	26,50	26,00	22,13
kamieński	23,47	—	32,00	27,20	**łobeski**	21,73	—	31,00	27,85
kołobrzeski	24,04	—	24,25	24,33	**Koszalin**	26,00	—	32,67	26,73
koszaliński	22,81	17,00	—	22,67	**Szczecin**	25,61	16,33	20,26	28,17
myśliborski	23,28	—	—	30,27	**Świnoujście**	23,32	—	—	18,75
policki	24,70	—	—	20,45					

Nie wolno porównywać średnich wyników punktowych uzyskanych za rozwiązywanie zadań w arkuszach różnego typu. Znaczne ich zróżnicowanie spowodowane jest przede wszystkim liczebnością populacji przystępujących do sprawdzianu, rozwiązujących zadania w arkuszach dostosowanych, w poszczególnych powiatach (rozdział III. - dane o uczniach). Często średni wynik powiatu jest wynikiem jednego piszącego lub średnim wynikiem kilkorga uczniów.

IV.1. Wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym – arkusz S-1

Poniżej omówiono wyniki uczniów, którzy przystąpili do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym S-1 (uczniowie bez dysfunkcji oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się). Na wykresie 1. przedstawiono rozkład wyników punktowych i trzy obszary osiągnięć szóstoklasistów. Do wyznaczenia tych obszarów posłużono się dziewięciostopniową skalą staninową. Uczniowie, którzy uzyskali od 0 do 17 punktów (1.- 3. stanin), znajdują się w obszarze wyników niskich. Szóstoklasiści, których wynik ze sprawdzianu wyniósł od 18 do 31 punktów (4. - 6. stanin), są w obszarze wyników średnich, a ci, którzy otrzymali 32 punkty i więcej (7.- 9. stanin), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

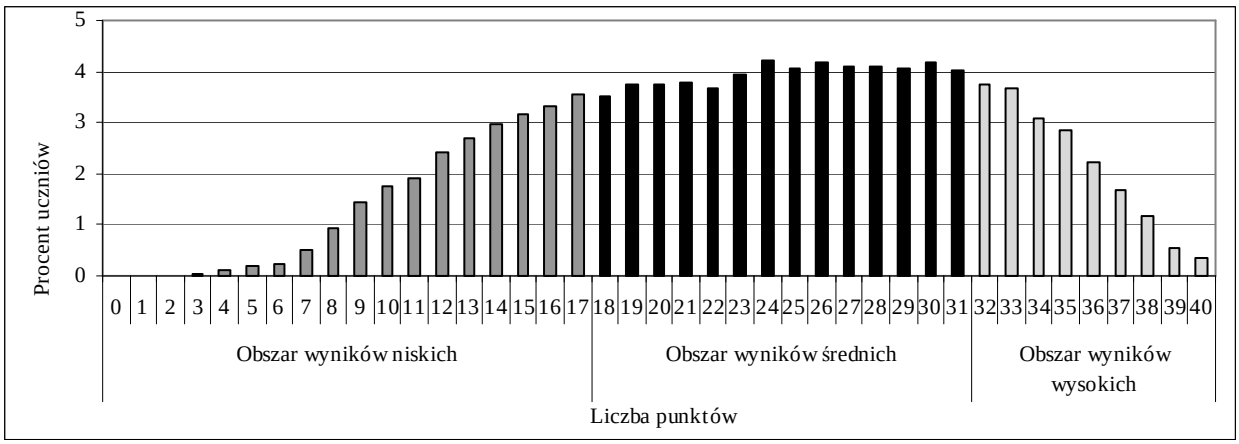

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów w województwie zachodniopomorskim

Rozkład wyników uczniów jest lekko lewoskośny, co w porównaniu z rozkładem z roku ubiegłego, gdy wykres miał kształt rozkładu normalnego, świadczy o tym, że sprawdzian w 2010 roku był dla uczniów łatwiejszy niż sprawdzian w 2009 r. W obszarze wyników niskich w województwie zachodniopomorskim znajduje się 25,3% uczniów, czyli jest to odsetek nieco wyższy jak w kraju. W obszarze wyników średnich jest 55,4% wyników, czyli w porównaniu

z krajem o 1,5 punktu procentowego więcej, natomiast wyników wysokich jest 19,33%, czyli mniej niż w kraju o 3,7 punktu procentowego.

Podobnie jak w latach poprzednich, przedstawiamy na mapce porównanie średnich wyników uczniów w powiatach województwa zachodniopomorskiego ze średnim wynikiem uzyskanym przez całą populację przystępujących do sprawdzianu w 2010 roku.

Porównanie wyników uzyskanych przez uczniów w powiatach z wynikiem krajowym
(kolorem czerwonym zapisano procent dysleksji w 2010 roku)

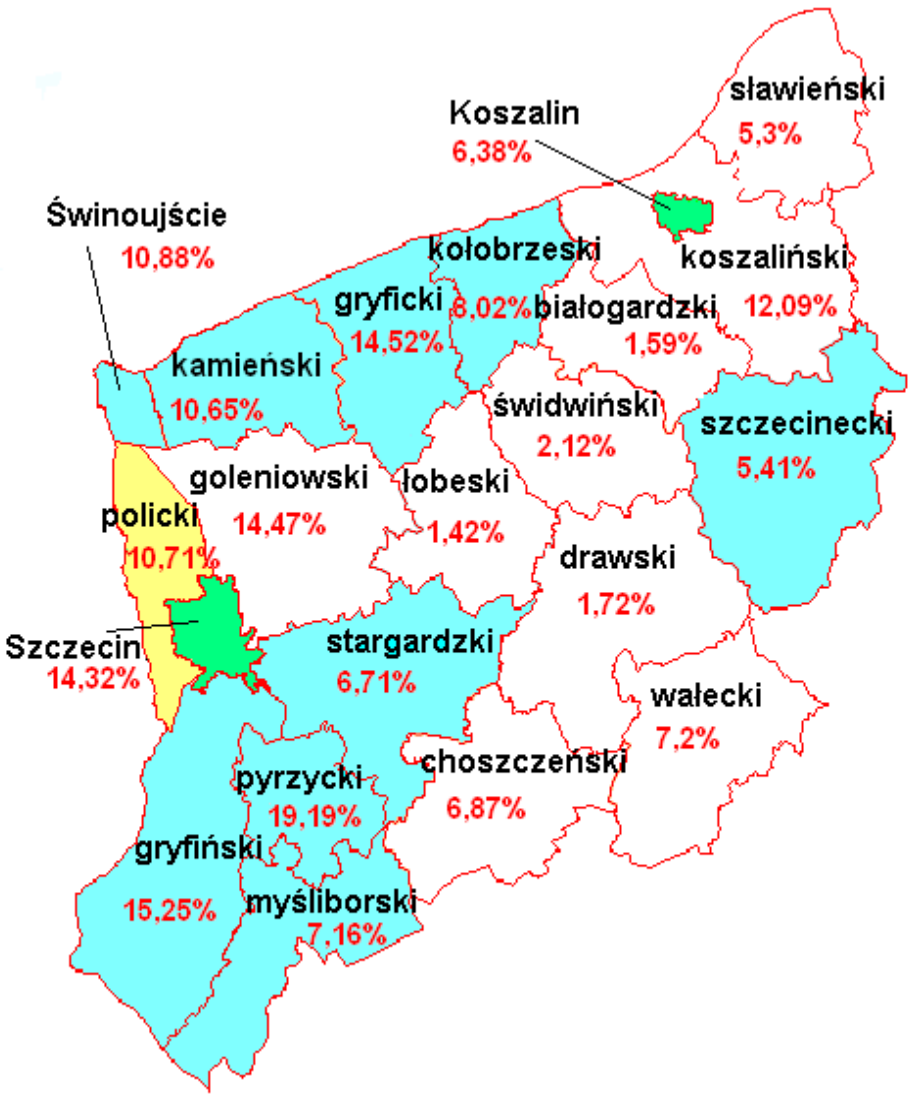

Średni wynik-

Arkusz S-1(4, 5, 6)

kraj : 24,56

woj zachodnio-pomorskie: 23,67.

Procent dysleksji:

woj. zachodnio-pomorskie: 9,61 %

średni wynik punktowy wyższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

średni wynik punktowy wyższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu

średni wynik punktowy zbliżony do krajowego (± 0,4 punktu)

średni wynik punktowy niższy od krajowego o 0,41-1,6 punktu

średni wynik punktowy niższy od krajowego o więcej niż 1,6 punktu

O obniżeniu średnich wyników punktowych uzyskanych w województwie zachodniopomorskim w porównaniu ze średnim wynikiem uzyskanym w kraju świadczy liczba powiatów zaznaczonych na mapie białym kolorem (w 2009 r. były trzy takie powiaty, a obecnie jest ich 9, przy czym powiaty łobeski i białogardzki od dwóch lat stanowią na mapie "białe plamy"). Niższe wyniki w porównaniu z krajem uzyskali uczniowie w Świnoujściu i powiecie kołobrzeskim. Stale wyniki, nieco wyższe od wyniku krajowego, uzyskują uczniowie w Szczecinie i Koszalinie.

W porównaniu do 2009 roku odsetek uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową znacznie wzrósł w powiecie gryfickim (z 8,33% na 14,52%) i kołobrzeskim (z 5,83% na 8,02%). O 2% zmniejszył się odsetek dyslektyków w powiecie sławieńskim.

Na wykresie 2. przedstawiono, jaki jest procent szóstoklasistów z wynikami niskimi, średnimi lub wysokimi w kraju i w województwie zachodniopomorskim.

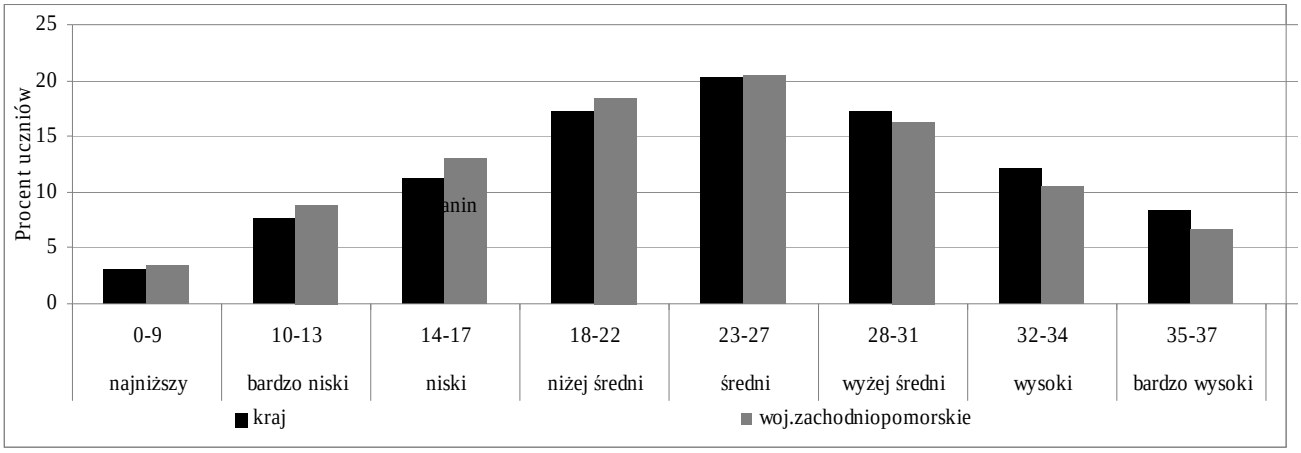

Wykres 2. Rozkład w skali staninowej wyników uczniów w kraju i woj. zachodniopomorskim

W województwie zachodniopomorskim procent szóstoklasistów uzyskujących wyniki od najniższego do średniego (stanin 1. – 5.) jest wyższy niż w kraju. Wyniki od wyżej średniego do najwyższego (stanin 6. - 9.) w kraju uzyskiwano częściej niż w województwie zachodniopomorskim.

W rozdziałach od IV.1a do IV.1.d zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za rozwiązanie zadań w arkuszu standardowym, z uwzględnieniem zmiennych takich, jak: dysleksja rozwojowa, płeć dziecka, typ miejscowości oraz status szkoły.

IV.1a Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

W tabeli 13. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów bez dysleksji i z dysleksją.

Tabela 13. Zestawienie liczebności i wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

	Liczba uczniów	**Średni wynik**
Uczniowie z dysleksją	1 585	24,13
Uczniowie bez dysleksji	14 937	23,62

Uczniowie z dysleksją stanowią 9,6 procent przystępujących do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim. Średni wynik uczniów bez dysleksji jest o 0,5 punktu procentowego niższy od średniego wyniku uczniów z dysleksją (w roku 2009 był niższy o 1 punkt procentowy).

Na wykresie 3. przedstawiono rozkład wyników sprawdzianu obu grup uczniów.

Wykres 3. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji i z dysleksją

Z wykresu można odczytać, że uczniowie z dysleksją w województwie zachodniopomorskim rzadziej uzyskiwali wynik z obszaru wyników niskich (poniżej 15 punktów), częściej natomiast z obszaru wyników średnich (w przedziale od 19 do 25 punktów).

W tabeli 14. przedstawiono, jaki odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją osiągnął wyniki w obszarze wyników niskich, średnich i wysokich.

Tabela 14. Odsetek uczniów bez dysleksji i z dysleksją uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Uczniowie bez dysleksji		**% uczniów**	**Uczniowie z dysleksją**		**% uczniów**
Obszar wyników	niskich	25,81	Obszar wyników	niskich	20,25
	średnich	54,78		średnich	61,14
	wysokich	19,41		wysokich	18,61

Uczniowie korzystający z opinii o dysleksji częściej niż uczniowie bez dysleksji uzyskiwali wyniki w obszarze wyników średnich (różnica 5 punktów procentowych), rzadziej natomiast w obszarze wyników niskich (różnica 5 punktów procentowych). W obszarze wyników wysokich nieznacznie wyższy jest odsetek uczniów bez dysleksji (0,8 punktu procentowego). Podsumowując, wysoki odsetek uczniów z dysleksją w klasie, szkole czy gminie, ma wpływ na podwyższenie średniego wyniku tej grupy przystępującej do sprawdzianu.

IV.1b Wyniki dziewcząt i chłopców

W tabeli 15. zestawiono liczebność i średni wynik dziewcząt i chłopców.

Tabela 15. Zestawienie liczebności i wyników dziewcząt i chłopców

	Liczba uczniów	**Średni wynik**
Dziewczęta	8 134	24,44
Chłopcy	8 388	22,92

Tak jak w latach ubiegłych wśród uczniów przystępujących do sprawdzianu było więcej chłopców niż dziewcząt (stanowili 51 % piszących). Za rozwiązanie zadań w arkuszu statystyczny chłopiec w województwie zachodniopomorskim otrzymał 1,5 punktu mniej niż statystyczna dziewczynka. Na wykresie 4. przedstawiono rozkład wyników obu grup.

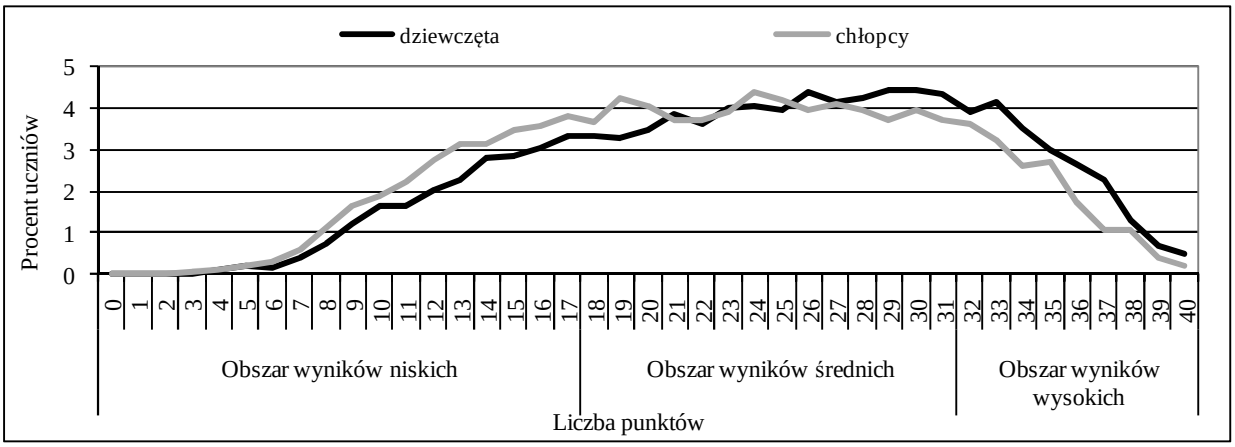

Wykres 4. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców

Dziewczęta częściej niż chłopcy uzyskiwały wyniki w obszarze wyników średnich powyżej 25 punktów i w obszarze wyników wysokich, a chłopcy częściej niż dziewczęta uzyskiwali wyniki w obszarze wyników niskich, zatem dla chłopców zadania w arkuszu sprawdzianu okazały się trudniejsze niż dla dziewcząt. W tabeli 16. przedstawiono, jaki procent każdej grupy uzyskał wynik niski, średni czy wysoki.

Tabela 16. Odsetek dziewcząt i chłopców uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Dziewczęta		**% uczniów**	**Chłopcy**		**% uczniów**
Obszar wyników	niskich	22,36	Obszar wyników	niskich	28,11
	średnich	55,56		średnich	55,22
	wysokich	22,08		wysokich	16,67

Dziewcząt z wynikiem niskim jest nieznacznie więcej niż z wynikiem wysokim (o 23). Wśród chłopców natomiast wynik niski uzyskało o 960 chłopców więcej niż wynik wysoki.

IV.1c Wyniki sprawdzianu w różnych typach miejscowości

Wyniki tegorocznego sprawdzianu po raz kolejny potwierdziły, że wielkość miejscowości ma wpływ na osiągnięcia uczniów. W tabeli 17. zestawiono liczebność i średnie wyniki szóstoklasistów w każdej z warstw (typie miejscowości).

Tabela 17. Liczebność i średnie wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości

	Wieś	**Miasto**		
		do 20 tys.	**od 20 do 100 tys.**	**powyżej 100 tys.**
Liczba uczniów	4 771	4 411	3 465	3 875
Średni wynik	21,98	22,96	24,63	25,70

W szkołach wiejskich i w małych miastach (do 20 tysięcy mieszkańców) do sprawdzianu przystąpiło 56% szóstoklasistów z województwa zachodniopomorskiego. Średni wynik uczniów uczęszczających do szkół w miejscowościach wiejskich jest niższy o 1 punkt procentowy od średniego wyniku w małych miastach, ale znacznie niższy niż w średnich i dużych miastach (o prawie 4 punkty na jednego ucznia).

Wykres 5. ilustruje, jak rozkładały się wyniki uczniów w poszczególnych typach miejscowości w województwie zachodniopomorskim.

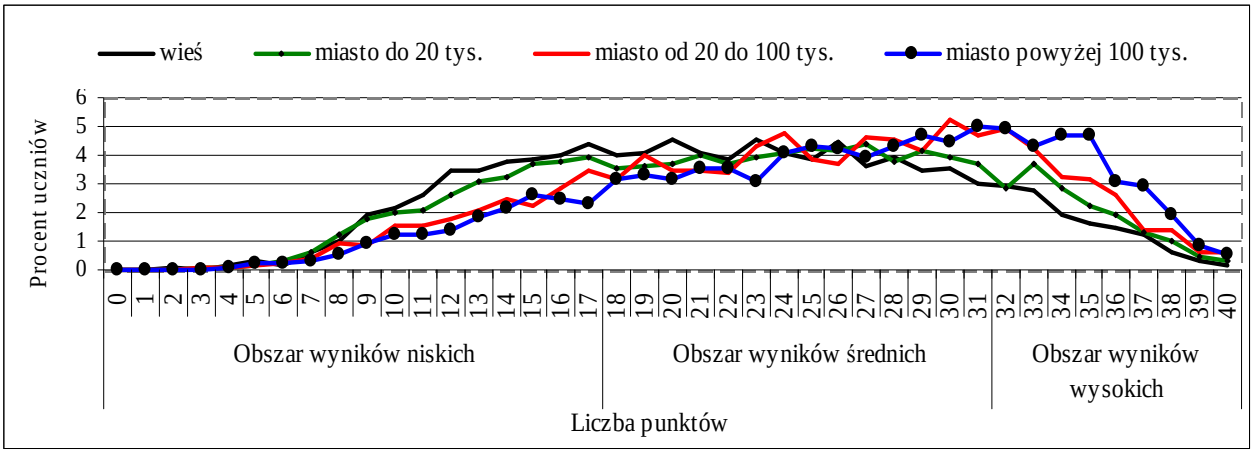

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów z poszczególnych typów miejscowości

Dane zawarte na wykresie 5. należy uzupełnić informacjami zawartymi w tabeli 18.

Tabela 18. Odsetek uczniów uzyskujący wyniki niskie, średnie czy wysokie

Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców			**% uczniów**	**Obszary wyników w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców**			**% uczniów**
Wieś	Obszar wyników	niskich	31,90	**Miasto do 20 tys.**	Obszar wyników	niskich	28,61
		średnich	55,11			średnich	54,82
		wysokich	12,93			wysokich	16,57
Miasto od 20 tys. do 100 tys.	Obszar wyników	niskich	20,63	**Miasto od 100 tys.**	Obszar wyników	niskich	17,42
		średnich	57,26			średnich	54,71
		wysokich	22,11			wysokich	27,87

Rozkład procentowy wyników uczniów w miejscowościach o różnej liczbie mieszkańców pokazuje wyraźnie, że wielkość miejscowości ma wpływ na wyniki osiągane przez uczniów. W miejscowościach wiejskich jest wysoki odsetek uczniów w obszarze wyników niskich (co trzeci uczeń ma niski wynik), natomiast co ósmy uczeń w szkole wiejskiej ma wynik wysoki. Ta dysproporcja pomiędzy odsetkiem wyników niskich i wysokich ulega zmianie wraz z wielkością miejscowości i w dużych miastach wyników wysokich jest dużo więcej niż wyników niskich.

IV.1d Wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

W tabeli 19. zestawiono liczebność i średni wynik uczniów szkół publicznych i niepublicznych w województwie zachodniopomorskim.

Tabela 19. Liczebność i średnie wyniki uczniów szkół publicznych i niepublicznych

Uczniowie szkół:	Liczba uczniów	Średni wynik
publicznych	16 074	23,53
niepublicznych	448	28,76

W województwie zachodniopomorskim uczniowie szkół niepublicznych stanowili 3% szóstoklasistów przystępujących do sprawdzianu. Uzyskali średnio o 5,5 punktu więcej niż uczniowie szkół publicznych.
Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników uczniów ze szkół publicznych i niepublicznych w województwie zachodniopomorskim.

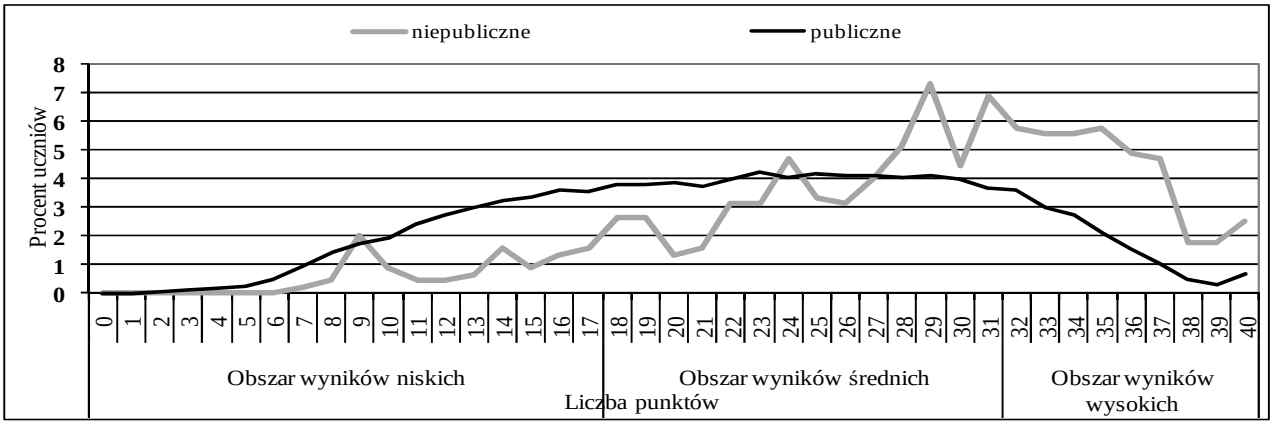

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych

Rozkłady wyników punktowych różnią się kształtem. Wykres wyników uzyskanych przez uczniów szkół publicznych jest lekko lewoskośny, natomiast wykres przedstawiający rozkład wyników uczniów szkół niepublicznych jest wyraźnie lewoskośny (przeważają wyniki wyżej średnie i wysokie).

W tabeli 20. przedstawiono procentowy rozkład liczby uczniów w trzech obszarach wyników (niskim, średnim i wysokim).

Tabela 20. Odsetek wyników niskich, średnich i wysokich

Uczniowie z wynikami	% uczniów w szkołach	
	publicznych	niepublicznych
niskimi	25,73	8,93
średnimi	55,59	48,21
wysokimi	18,68	42,86

W województwie zachodniopomorskim co dziesiąty uczeń szkoły niepublicznej osiągnął wynik znajdujący się w obszarze wyników niskich, a w szkole publicznej, co czwarty uczeń osiągnął taki wynik. Wyraźna różnica występuje także w obszarze wyników wysokich.

IV.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych – *arkusz S-4, 5, 6*

Do tegorocznego sprawdzianu przystąpiło w województwie zachodniopomorskim 29 uczniów słabo widzących, dla których przygotowano zestawy dostosowane S-4, S-5 i S-6. Uczniowie uczęszczali do 24 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 20,97, czyli zdobyli 53% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 7. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy.

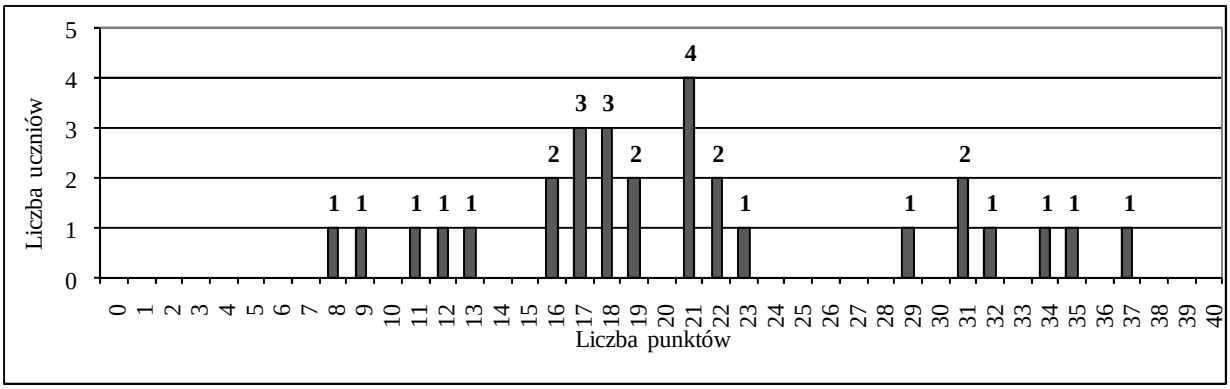

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów słabo widzących i niewidomych

Piętnastu uczniów (52%) za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu otrzymało wynik niższy niż 20 punktów (połowa punktów możliwych do uzyskania). Najniższy wynik to 8 punktów, najwyższy - 37 punktów.

IV.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących – *arkusz S-7*

W województwie zachodniopomorskim do sprawdzianu przystąpiło 50 uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Uczęszczali do 33 szkół. Średni wynik punktowy wyniósł 23,7 punktu, czyli średnio 60% punktów możliwych do uzyskania. Rozkład wyników przez nich uzyskanych zaprezentowano na wykresie 8.

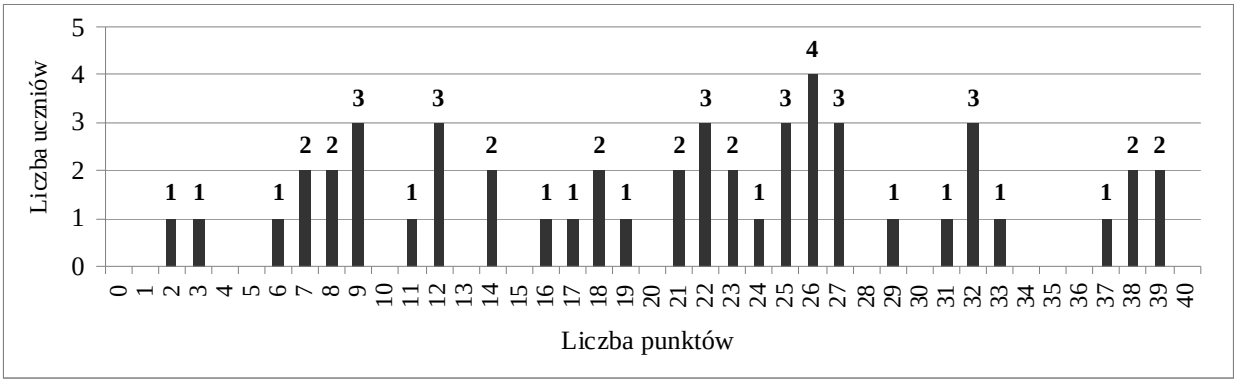

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Dwudziestu jeden uczniów (42%) uzyskało mniej niż 20 punktów (połowę punktów możliwych do uzyskania). Najniższy wynik to 2 punkty, najwyższy – 39 punktów.

IV.4. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – *arkusz S-8*

Zadania w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim rozwiązywało 385 uczniów w 156 szkołach. Średni wynik punktowy to 26,3 punktu, czyli 66% punktów możliwych do uzyskania. Na wykresie 9. przedstawiono rozkład wyników punktowych tej grupy szóstoklasistów.

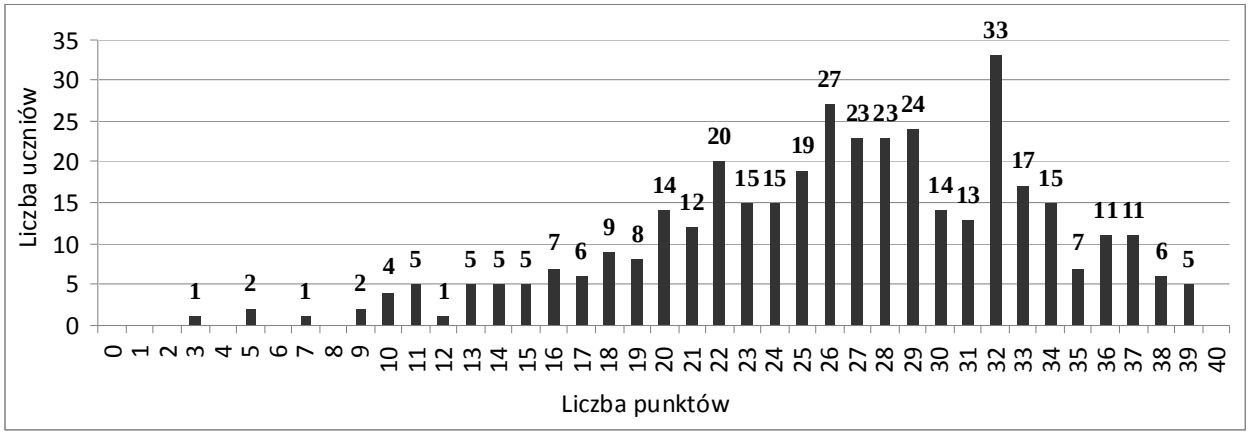

Wykres 9. Rozkład wyników uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Najwyższy wynik to 32 punkty – uzyskało go 33 uczniów, czyli 9% piszących. Poniżej połowy punktów możliwych do uzyskania otrzymało 16% szóstoklasistów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym S-8.

V. Wyniki szkół

W województwie zachodniopomorskim uczniowie uczęszczali do 461 szkół. Prawie 75% (345 szkół) to placówki z jednym lub dwiema oddziałami na poziomie klas szóstych. W 94 szkołach były 3 lub 4 oddziały klas szóstych, a w 22 szkołach od 5 do 7 oddziałów.
W tabeli 21. zestawiono liczebność szkół w różnych typach miejscowości z uwzględnieniem statusu szkoły.

Tabela 21. Liczba szkół w czterech typach miejscowości

Liczba szkół	Wieś	Miasto		
		poniżej 20 tys.	od 20 ty. do 100 tys.	powyżej 100 tys.
Publicznych	256	72	47	59
Niepublicznych	8	0	5	14

W miejscowościach wiejskich znajduje się 57% szkół, a w dużych miastach 13% szkół województwa zachodniopomorskiego. Szkół niepublicznych jest w sumie 27 - nie ma ich w małych miastach (do 20 tys. mieszkańców). Średni wynik szkół publicznych wynosi 22,77, a niepublicznych 27,13 punktu.

Na wykresie 10. przedstawiono rozkład średnich wyników punktowych szkół w województwie zachodniopomorskim. Po usytuowaniu w tym rozkładzie średniego wyniku konkretnej szkoły możemy odczytać, ile szkół (jaki procent) w województwie zachodniopomorskim uzyskało taki sam wynik oraz obliczyć, ile szkół (jaki procent) otrzymało wynik wyższy lub niższy.

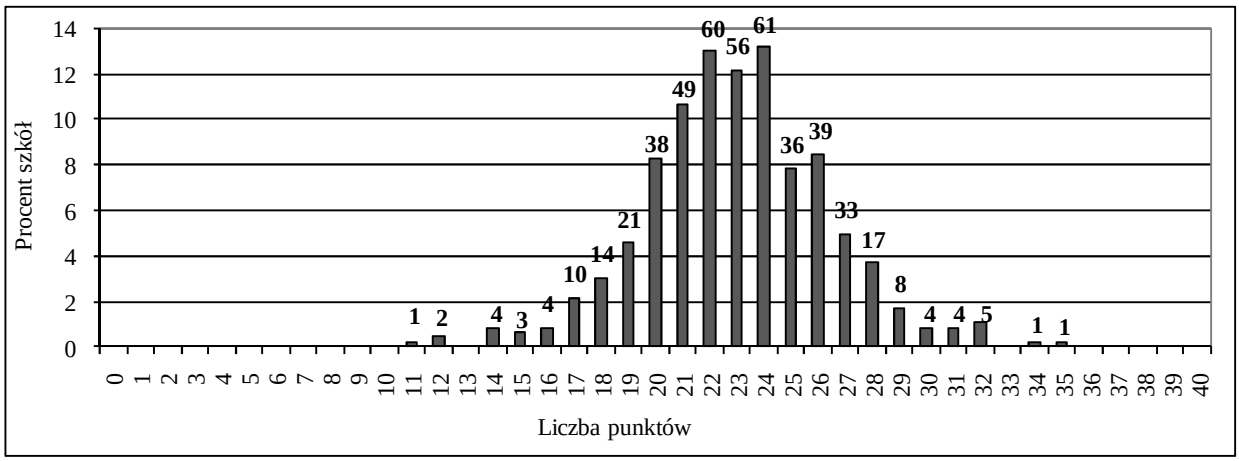

Wykres 10. Rozkład średnich wyników szkół województwa zachodniopomorskiego

Dominanta rozkładu to wynik 24 punkty – taki wynik uzyskano w 61 szkołach, ale równie często wystąpił wynik 22 punkty – 60 szkół. Najniższy średni wynik to 11 punktów, a najwyższy 35 punktów (w jednej szkole).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu, dla wszystkich szkół w kraju opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu porównała wyniki szkół znajdujących się w województwie zachodniopomorskim z wynikami krajowymi.

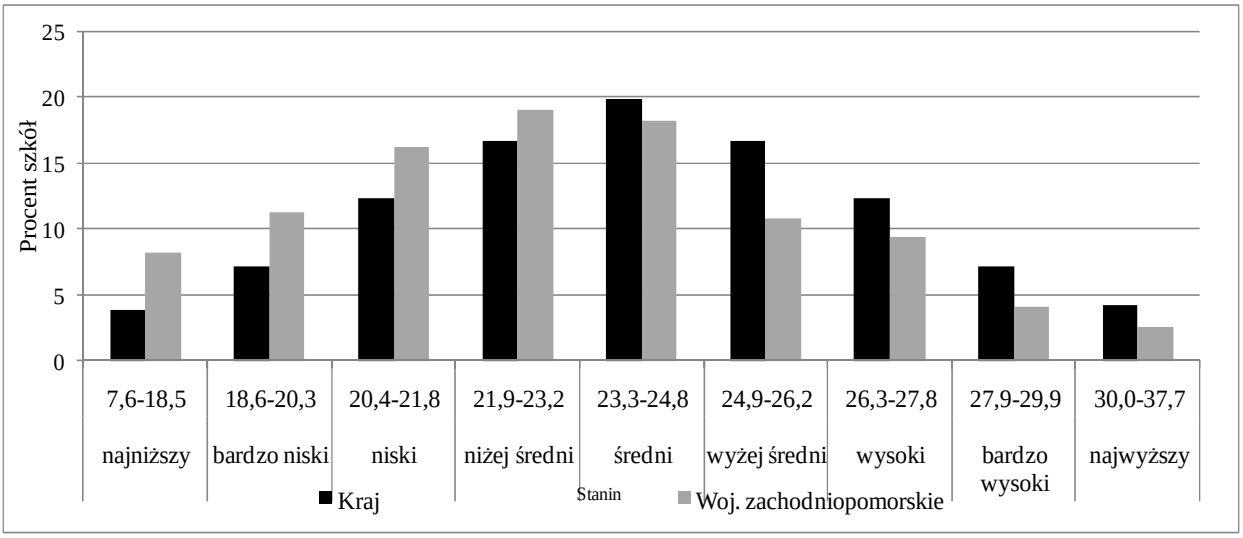

Wykres 11. Rozkład w skali staninowej średnich wyników szkół w kraju i województwie zachodniopomorskim

W województwie zachodniopomorskim większy procent szkół niż w kraju uzyskał wyniki najniższe, bardzo niskie i niskie (stanin 1. i 3.), natomiast niższy niż w kraju jest odsetek szkół z wynikami średnimi, wyżej średnimi, wysokimi, bardzo wysokimi i najwyższymi (stanin 5 -9), co oznacza, że w województwie przeważa liczba szkół, w których uzyskano znacznie niższe wyniki niż w kraju.

VI. Wyniki gmin

Średni wynik 114 gmin województwa zachodniopomorskiego wynosi 22,0 punktu.

Na wykresie 12. zaprezentowano wyniki uzyskane w gminach w woj. zachodniopomorskim.

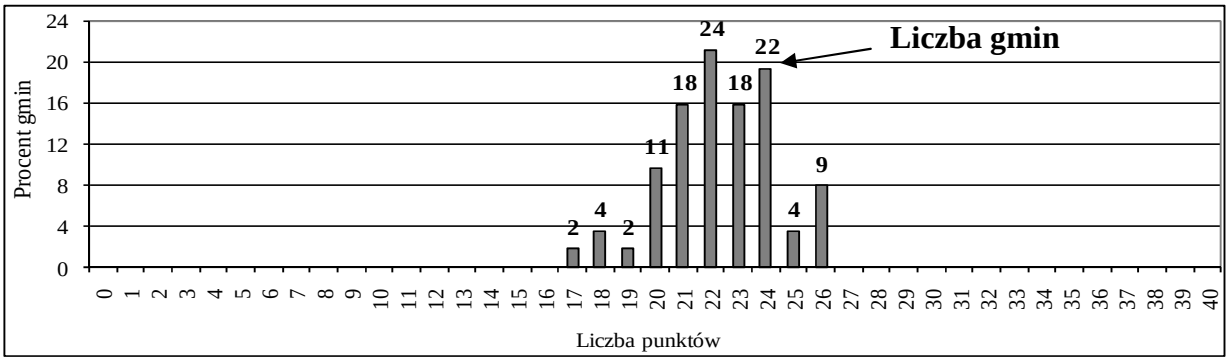

Wykres 12. Rozkład średnich wyników punktowych gmin

Najniższy wynik – 17 punktów – uzyskano w dwóch gminach: Nowe Warpno i Osina. Najwyższy wynik – 26 punktów – uzyskano w dziewięciu gminach (7%): czyli w Dziwnowie, Kołobrzegu, Policach, Pyrzycach, Rewalu, Ustroniu Morskim, Warnicach, Koszalinie i Szczecinie (*www.oke.poznan.pl*).

Na podstawie wyników uzyskanych ze sprawdzianu dla wszystkich gmin w Okręgu opracowano skalę staninową. Korzystając z niej, można porównać wyniki gmin znajdujących się w województwie zachodniopomorskim z wynikami w Okręgu.

Tabela 22. Procentowy rozkład średnich wyników gmin w Okręgu i woj. zachodniopomorskim

Przedział	**17,18-19,73**	**19,74-20,78**	**20,79-21,68**	**21,69-22,50**	**22,51-23,35**	**23.36-24,06**	**24,07-24,92**	**24,93-25,83**	**25,84-30,15**
Wynik	**najniższy**	**bardzo niski**	**niski**	**niżej średni**	**średni**	**wyżej średni**	**wysoki**	**bardzo wysoki**	**najwyższy**
Gmin w Okręgu	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
Gmin w województwie zachodnio-pomorskim	10%	12%	13%	19%	10%	15%	10%	6%	5%

VII. Wyniki uczniów uzyskane w obszarach standardów

W tabeli 23. przedstawiono w procentach wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań z pięciu obszarów umiejętności dla różnych typów arkuszy. Wynik podany w procentach oznacza, ile procent punktów uzyskali uczniowie za rozwiązanie zadań z danego obszaru umiejętności, w arkuszu określonego typu w woj. zachodniopomorskim i w powiatach.

Tabela 23. Procent punktów uzyskanych w poszczególnych obszarach umiejętności w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Symbol arkusza	Procent uzyskanych punktów za																							
	cały arkusz				czytanie				pisanie				rozumowanie				korzystanie z informacji				wykorzystywanie wiedzy w praktyce			
	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8	S - 1	S – 4,5,6	S - 7	S - 8
Województwo zachodniopomorskie	**59**	**52**	**52**	**66**	**73**	**67**	**63**	**74**	**49**	**44**	**57**	**54**	**63**	**53**	**43**	**65**	**57**	**58**	**59**	**78**	**53**	**42**	**39**	**66**
białogardzki	53	28	—	52	70	70	—	59	44	10	—	15	57	13	—	54	52	50	—	67	42	0	—	68
choszczeński	56	41	—	36	70	55	—	36	46	20	—	25	58	50	—	35	55	63	—	44	49	31	—	43
drawski	57	73	43	73	72	60	40	78	45	90	30	72	63	100	0	69	55	75	100	76	47	38	75	71
goleniowski	55	48	53	62	71	80	63	71	45	36	55	52	58	40	41	62	54	60	69	78	48	23	41	60
gryficki	58	61	70	66	72	75	80	75	47	45	70	49	62	56	67	67	54	63	83	73	51	69	54	69
gryfiński	58	65	51	66	71	75	65	73	49	65	65	58	62	75	31	67	53	50	63	70	51	50	31	66
kamieński	59	—	80	68	72	—	90	67	48	—	90	31	63	—	88	76	54	—	75	80	53	—	50	86
kołobrzeski	60	—	61	61	74	—	60	74	51	—	80	57	64	—	47	59	58	—	81	83	51	—	41	51
koszaliński	57	43	—	57	70	50	—	70	49	40	—	63	60	31	—	52	55	50	—	67	49	44	—	44
myśliborski	58	—	—	76	72	—	—	81	48	—	—	63	62	—	—	79	56	—	—	87	52	—	—	76
policki	62	—	—	51	75	—	—	64	50	—	—	34	67	—	—	48	59	—	—	64	56	—	—	53
pyrzycki	58	—	—	73	70	—	—	76	52	—	—	57	59	—	—	75	56	—	—	86	52	—	—	77
sławieński	56	—	33	61	70	—	54	76	44	—	34	58	60	—	27	55	52	—	25	73	49	—	16	55
stargardzki	58	60	—	61	72	65	—	71	47	45	—	46	62	69	—	57	56	63	—	85	49	63	—	63

szczecinecki	59	55	30	68	72	69	35	75	46	41	40	62	67	54	25	64	55	64	25	79	55	54	19	67
świdwiński	56	—	—	69	71	—	—	76	44	—	—	54	60	—	—	73	55	—	—	76	51	—	—	69
wałecki	57	66	65	55	70	70	80	64	48	80	90	48	61	63	38	54	53	50	50	88	51	56	50	49
łobeski	54	—	78	70	70	—	70	78	44	—	90	55	57	—	88	66	54	—	50	85	46	—	75	74
Koszalin	65	—	82	67	76	—	83	77	53	—	90	65	71	—	83	66	63	—	92	77	61	—	63	60
Szczecin	64	41	51	70	77	47	64	79	54	40	52	53	69	50	41	74	63	42	57	80	56	25	39	71
Świnoujście	58	—	—	47	72	—	—	64	47	—	—	38	62	—	—	53	59	—	—	63	51	—	—	33

W kolejnych podrozdziałach zamieszczonych w rozdziale VII zaprezentowano wyniki uczniów uzyskane za zadania w poszczególnych typach arkuszy. Po raz pierwszy oddzielnie zostały przedstawione wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych. Omówienie zadań zostało połączone z odwołaniem do charakterystyki współczynników łatwości, których wartości zostały zapisane na wykresach. Jak pokazano w rozdziale III, uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym, stanowią prawie 98% populacji, zatem w prezentacji osiągnięć tych uczniów pokazano rozkłady wyników punktowych w każdym z obszarów oraz współczynniki łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności. W odniesieniu do arkuszy dostosowanych ograniczono się do przedstawienia na wykresie współczynników łatwości zadań dla każdego obszaru umiejętności.

VII.1. Wyniki uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym

W województwie zachodniopomorskim do rozwiązania zadań w arkuszu standardowym przystąpiło 16 522 uczniów. Otrzymali oni 23,67 punktu na 40 możliwych, czyli 59% punktów możliwych do uzyskania (tyle samo co w Okręgu).

VII.1a Czytanie

Na 10 punktów możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie (Wykres 13.)* 3951 uczniów, czyli 23% populacji piszących w województwie zachodniopomorskim, uzyskało 8 punktów. Maksymalne 10 punktów uzyskało 5% przystępujących do sprawdzianu (844 uczniów). Sześciu uczniów nie uzyskało żadnego punktu, 29 uczniów – 1 punkt, a 123 uczniów – 2 punkty.

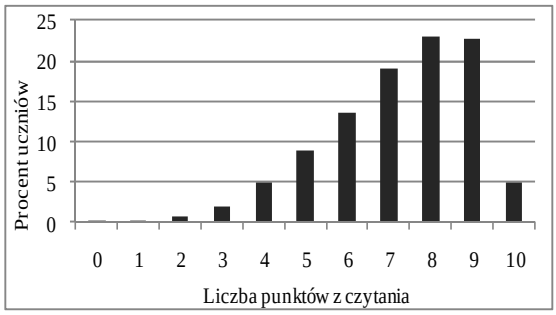

Wykres 13.

Za wykonanie zadań z obszaru *czytanie* uczniowie otrzymali 73% punktów możliwych do uzyskania. Współczynnik łatwości 0,73 świadczy o tym, że dla piszących zadania sprawdzające poziom opanowania tej umiejętności były łatwe. Najłatwiejsze (*Wykres 14.)* dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym było zadanie 13., w którym należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu oraz 10. – wnioskowanie na podstawie informacji odczytanych z tekstu poetyckiego.

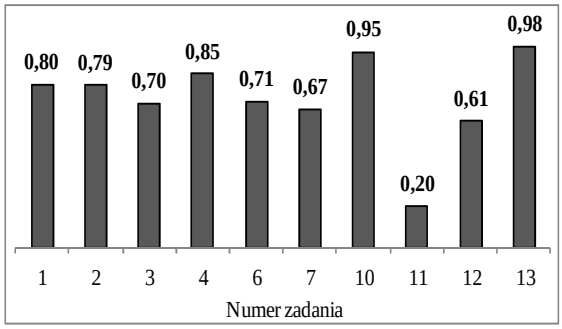

Wykres 14.

Łatwe były również zadania 1., 2., 3., 4. i zadanie 6.: wszystkie odnosiły się do tekstu literackiego i wymagały, aby uczeń określił czas wydarzeń, wskazał cechę wyróżniającą bohatera, rozpoznał narrację pierwszoosobową, na podstawie zwrotu przenośnego określił uczucia bohatera, a w ostatnim z wymienionych zadań - wnioskował na podstawie informacji zamieszczonej w tekście popularnonaukowym. Dwa zadania były umiarkowanie trudne: w zadaniu 7. należało wybrać tytuł odpowiedni dla całego tekstu popularnonaukowego, natomiast w zadaniu 12. – rozpoznać rytm jako charakterystyczną cechę fragmentu wiersza „Łyżwiarka". Najtrudniejsze dla tej samej grupy uczniów okazało się zadanie nr 11, czyli rozpoznanie funkcji porównania.

VII.1b Pisanie

Poziom opanowania umiejętności *pisania* w arkuszach S-1 oceniano na podstawie odpowiedzi zredagowanych do zadania nr 25. W województwie zachodniopomorskim (*Wykres 15.*) uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym na 10 punktów możliwych do uzyskania najczęściej otrzymywali 6 punktów. Tę liczbę punktów uzyskało 2168 uczniów. Ponad 4% , czyli 698 uczniów – uzyskało 0 punktów, a 3% - 499 uczniów - maksymalną liczbę 10 punktów. Współczynnik łatwości 0,49 dla całego obszaru *pisanie*, zgodnie z jego charakterystyką dydaktyczną informuje, że jest to dla uczniów umiejętność trudna, ponieważ z napisaniem poprawnej wypowiedzi na podany temat poradziła sobie niespełna połowa populacji. Uczniowie (*Wykres 16.*) za pisanie na temat uzyskali 75% punktów możliwych do zdobycia.

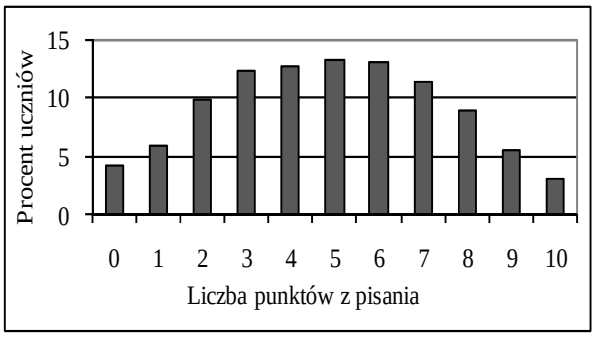

Wykres 15.

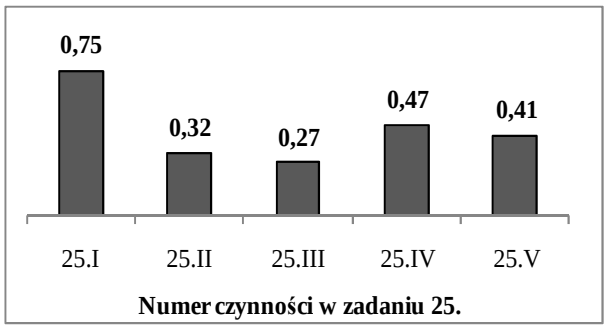

Wykres 16.

Mniej niż jedna trzecia populacji swoje wypracowanie zapisała poprawnie pod względem językowym (zad. 25.III), stosując funkcjonalny styl i bogate słownictwo (zad. 25.II). W województwie zachodniopomorskim w bieżącym roku uczniowie, pisząc wypracowanie, uzyskali o 5% wyższy wynik w zakresie poprawności ortograficznej i o 6% - w zakresie poprawności interpunkcyjnej niż w roku ubiegłym, jednak nadal obie umiejętności są dla uczniów trudne.

VII.1c Rozumowanie

Z obszaru *rozumowanie (Wykres 17.)*, na 8 punktów możliwych do uzyskania, prawie 23% populacji piszących sprawdzian w województwie zachodniopomorskim, czyli 3665 uczniów, uzyskało maksymalny wynik. Prawie 36 % uczniów uzyskało również wysokie wyniki od 5 do 7 punktów. Około 2% (283) uczniów nie uzyskało żadnego punktu, czyli nie rozwiązało poprawnie lub nie podjęło się rozwiązania zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności z tego obszaru. Jeden punkt przyznano 989 uczniom, a 1887 uczniów uzyskało 4 punkty – połowę puli punktów możliwych do uzyskania.

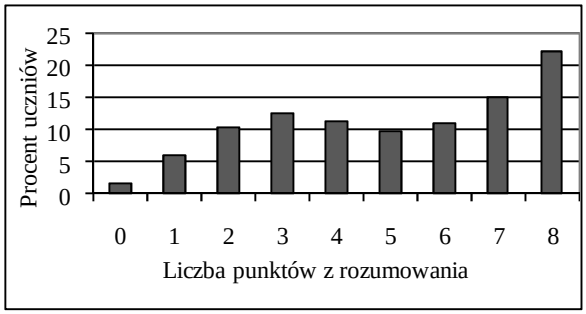

Wykres 17.

Najłatwiejsze dla uczniów (*Wykres 18.*) okazało się zadanie 16., w którym należało wskazać, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment. Natomiast najtrudniejsze było zadanie 24.II – obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę. Łatwe było także określenie informacji brakujących do rozwiązania zadania (zad. 17.) o liczbie butelek wody mineralnej. Wykonanie trzech zadań okazało się czynnością umiarkowanie trudną: w zadaniu 9. należało wyznaczyć liczbę spełniającą warunki zadania, w zadaniu 14. rozpoznać trójkąt prostokątny równoramienny, a w zadaniu 24.I – obliczyć cenę towaru kupionego na raty.

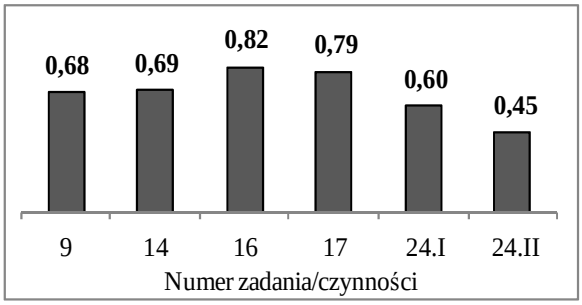

Wykres 18.

VII.1d Korzystanie z informacji

Na 4 punkty możliwe do uzyskania z tego obszaru *(Wykres 19.)* prawie 30% populacji szóstoklasistów w województwie zachodniopomorskim (4710 uczniów) uzyskało 3 punkty. Niewiele mniejszy odsetek uczniów (4491) otrzymał 2 punkty. Zastanawiające jest to, że aż 8%, czyli 1320 uczniów nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało poprawnie żadnego zadania z obszaru umiejętności, którego opanowanie jest bardzo ważne dla młodego człowieka, chcącego prawidłowo funkcjonować we współczesnym świecie. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 2857 uczniów.

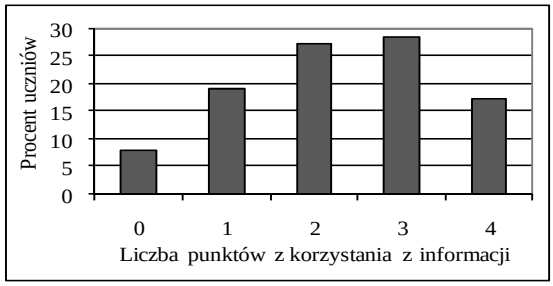

Wykres 19.

Spośród czterech zadań (*Wykres 20.)* najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 5. – uczniowie uzyskali 75% punktów możliwych do uzyskania za to, że potrafili skorzystać z informacji zawartych w przypisie do tekstu. Łatwe było zadanie 20., w którym, na podstawie informacji zamieszczonej w tabeli, należało wyznaczyć przedział czasowy spełniający warunki zadania, tzn. określić, kiedy odbyła się wycieczka.

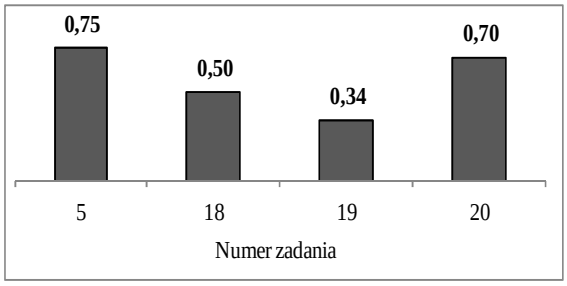

Wykres 20.

W zadaniu 18., umiarkowanie trudnym, na podstawie tego samego źródła uczniowie mieli wskazać, o ile tygodni później w jednym regionie niż w drugim rozpoczęły się ferie. Jedynie 34% punktów możliwych uzyskali szóstoklasiści za rozwiązanie zadania 19. - należało w nim odczytać z tabeli i wskazać liczbę regionów, w których dane wydarzenie (ferie) miało miejsce w tym samym czasie.

VII.1e Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie otrzymali 52% punktów możliwych do uzyskania. Podobnie jak w latach ubiegłych *(Wykres 21.)* największa liczba uczniów – 2473 (ok. 15%) uzyskała 3 punkty na 8 możliwych do uzyskania. Najwyższy wynik w tym obszarze umiejętności uzyskało 13% szóstoklasistów (2012), a najniższy – 0 punktów – 618 uczniów (3%). Jeden punkt otrzymało 1756 uczniów.

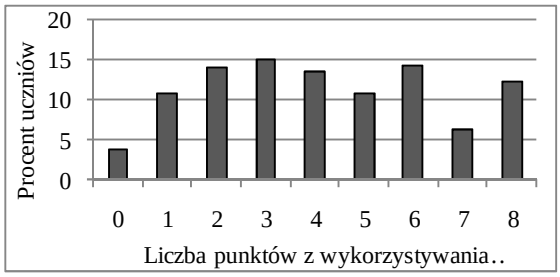

Wykres 21.

Spośród umiejętności szczegółowych z tego obszaru (*Wykres 22.)* najłatwiejsze okazało się stosowanie porównania ilorazowego (zad. 22.I – uczniowie uzyskali 88% punktów), a trudne zadanie zad. 23.II (24% punktów), w którym oceniano umiejętność wyrażania w kilometrach poprawnie obliczonej długości trasy. Poza tym jeszcze cztery zadania okazały się trudne (21.I, 21.II, 22.II, 23.I) i dwa - umiarkowanie trudne (8., 15.). Umiarkowaną trudność sprawiło uczniom wykazanie się umiejętnością zamiany długości wyrażonej kilometrach na metry (zad. 8.) i obliczenie pola prostokąta (zad.15.). Trudne były czynności badane w zadaniach otwartych: obliczenie długości nart z zastosowaniem podanego algorytmu (zad. 21.I), wyrażenie w centymetrach obliczonej długości (21.II), zastosowanie porównania różnicowego (zad. 22.II). oraz obliczenie, z zastosowaniem podanej skali, rzeczywistej długości trasy (zad. 23.I).

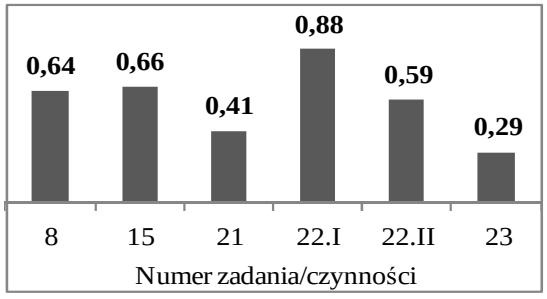

Wykres 22.

Po przeprowadzeniu analizy wartości współczynników łatwości można stwierdzić, że nadal należy doskonalić umiejętności czytania tekstów popularnonaukowych, pisania poprawnego pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym oraz planowania rozwiązań zadań tekstowych, a przede wszystkim umiejętności poprawnego wykonywania różnych działań w odniesieniu do przykładów z życia codziennego.

VII.2. Wyniki uczniów słabo widzących i niewidomych w obszarach standardów – *arkusz S-4, 5, 6*

W bieżącym roku do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim przystąpiło 29 uczniów słabo widzących. W tej populacji było dwóch uczniów niewidomych, którzy rozwiązywali zadania zamieszczone w zestawie S-6. Na 40 punktów możliwych do uzyskania uczniowie słabo widzący i niewidomi otrzymali 20,97, czyli 53% punktów możliwych do uzyskania. Żaden z obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych nie został przez tych uczniów opanowany w stopniu zadowalającym. Umiejętności z obszaru *czytanie, rozumowanie, korzystanie z informacji* okazały się umiarkowanie trudne, a *pisanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* – trudne.
W całym arkuszu dwa zadania były bardzo łatwe (11. i 14.) i osiem łatwych.

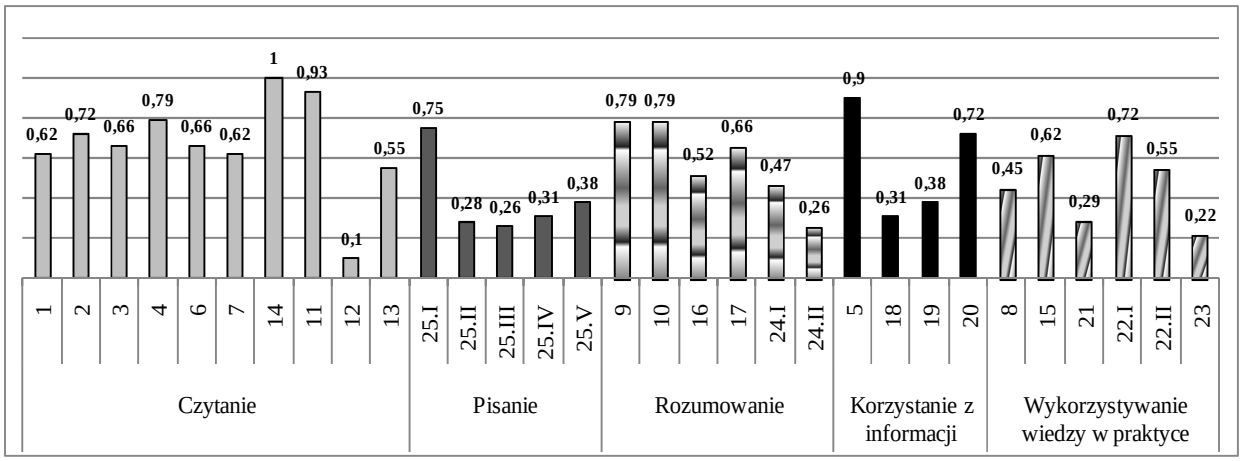

Wykres 23. Łatwość zadań/czynności w arkuszu uczniów słabo widzących i niewidomych

Za zadania sprawdzające opanowanie umiejętności z obszaru *czytanie* uczniowie uzyskali 67% punktów możliwych do zdobycia. Bardzo łatwe dla uczniów okazało się zadanie 14. – rozpoznanie uczuć osoby mówiącej w wierszu „Łyżwiarka", rozwiązało je 100% uczniów. Uczniowie nie mieli także problemów z rozwiązaniem zadania 11. (wnioskowanie na podstawie tekstu literackiego) i 4., w którym należało określić uczucia bohatera na podstawie jego wypowiedzi. Łatwe było zadanie 2. - wskazanie cechy wyróżniającej bohatera. Umiarkowanie trudne okazało się określenie czasu wydarzeń (zad. 1.), podobnie jak rozpoznanie narracji w tekście literackim (zad. 3.) oraz wnioskowanie na podstawie informacji z tekstu popularnonaukowego (zad. 6.) i zad. 7., w którym należało wybrać tytuł do całego tekstu popularnonaukowego. Dla uczniów w tym województwie także umiarkowanie trudne było rozpoznanie rytmu jako charakterystycznej cechy wiersza (zad. 13.), a bardzo trudne – rozpoznanie funkcji porównania (zad. 12.).

Opanowanie umiejętności *pisania* sprawiło problem 56% populacji, ponieważ uczniowie słabo widzący i niewidomi w województwie zachodniopomorskim otrzymali 44% punktów możliwych do uzyskania. 75% uczniów potrafiło napisać tekst na podany temat (zad. 25.I), ale uzyskali oni zaledwie 26% punktów możliwych za pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 25.III) i 28% za stosowanie bogatego słownictwa (zad. 25.II). Opanowanie zasad poprawności ortograficznej (zad. 25.IV) i interpunkcyjnej (zad. 25.V) było dla tej grupy uczniów umiejętnością trudną.

Żadna umiejętność badana w obszarze *rozumowanie,* za który uczniowie otrzymali 53% punktów możliwych do uzyskania, nie okazała się dla tej grupy uczniów bardzo łatwa. Łatwe było rozpoznanie figury pokazanej na rysunku (trapez – zad. 10.) i wyznaczenie liczby spełniającej warunki zadania (zad.9.). Umiarkowanie trudne dla uczniów było wskazanie, jaką część boiska stanowi wyróżniony fragment (zad. 16.) oraz określenie, jakie informacje są potrzebne do rozwiązania zadania o liczbie butelek wody mineralnej (zad. 17.). Trudne okazało się obliczenie ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I) oraz obliczenie ceny towaru kupionego za gotówkę (zad. 24.II).

Za wykonanie zadań z zakresu *korzystania z informacji* uczniowie słabo widzący i niewidomi uzyskali 58% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe do wykonania było zadanie 5. – wykorzystanie informacji zamieszczonej w przypisie, i zad. 20., a trudne zadanie 18. i 19. W trzech ostatnio wymienionych zadaniach należało odczytać informacje podane w tabeli w arkuszu S-4 i zapisane tekstem ciągłym w arkuszu S-5 i 6, dotyczące terminów ferii w różnych województwach, np. o ile tygodni później rozpoczęły się ferie w jednym

regionie niż w drugim (zad. 18.), w ilu regionach trwały w tym samym czasie (zad. 19.) i kiedy odbyła się wspólna wycieczka (zad. 20.).

Za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* uczniowie otrzymali 42% punktów możliwych do uzyskania. Tylko jedno zadanie było łatwe (22.I) – stosowanie porównania ilorazowego. Zadanie 15., w którym oceniano umiejętność obliczania pola prostokąta, okazało się umiarkowanie trudne, podobnie jak zad. 22.II, w którym należało zastosować porównanie różnicowe. Trzy zadania były trudne: w zadaniu 8. uczniowie powinni zamienić długość wyrażoną w kilometrach na metry, w zad. 21. – w arkuszu S-4 uczniowie mieli obliczyć długość nart, a w arkuszu S-5 obliczyć czas trwania biegu, natomiast w zadaniu 23. obliczyć, z zastosowaniem podanej skali, długość trasy wyścigu i wyrazić ją w kilometrach.

Uczniowie słabo widzący i niewidomi, w porównaniu z uczniami rozwiązującymi zadania zamieszczone w pozostałych typach arkuszy, uzyskali najniższe wyniki, wobec tego w szkołach masowych i specjalistycznych ośrodkach, do których uczęszczają, należy zaplanować działania umożliwiające opanowanie na wyższym poziomie umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych.

VII.3. Wyniki uczniów słabo słyszących i niesłyszących w obszarach standardów – *arkusz S-7*

Do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim przystąpiło 50 uczniów słabo słyszących i niesłyszących. Za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu S-7 otrzymywali 53% (czyli 21,0 na 40) punktów możliwych do uzyskania, co oznacza, że zadania dla tej grupy uczniów okazały się umiarkowanie trudne.
Poniżej na wykresie 24. pokazano wszystkie zadania/czynności, z podziałem na obszary umiejętności. Przy każdym zadaniu/czynności zamieszczono informację o wartości współczynnika łatwości.

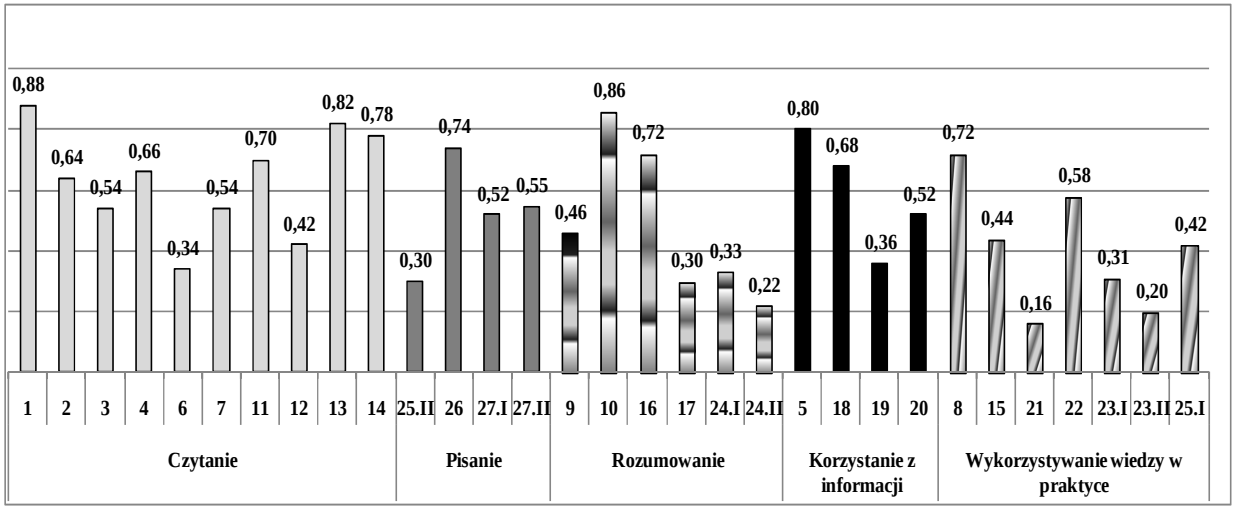

Wykres 24. Łatwość zadań/czynności w arkuszu uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Za wykonanie wszystkich zadań z obszaru *czytanie* uczniowie słabo słyszący i niesłyszący otrzymali 63% punktów możliwych do uzyskania – zadania te okazały się umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze dla uczniów okazały się zadania 1. i 13. W zadaniu 1. wymagano, aby uczniowie wykazali się umiejętnością wnioskowania na podstawie informacji zamieszczonej w tekście prozatorskim o Kazimierzu Górskim, natomiast w zadaniu 13.

(współczynnik łatwości 0,82) na podstawie informacji z tekstu poetyckiego należało wnioskować o stanie pogody. Łatwe okazało się również zadanie 14., w którym należało rozpoznać uczucia osoby mówiącej w wierszu D. Gellnerowej „Zawody atletyczne" oraz nawiązujące do tego samego tekstu zad. 11. (sprawdzano umiejętność wnioskowania na podstawie informacji zawartych w wierszu). Umiarkowanie trudne okazało się określanie czasu wydarzeń (zad. 2.), wnioskowanie na podstawie informacji w tekście prozatorskim (zad. 3.) i określanie uczuć bohatera na podstawie zwrotu przenośnego (zad. 4.). Trudność sprawiło uczniom rozwiązanie dwóch zadań: 6. i 12. W zadaniu 6. badano także opanowanie umiejętności wnioskowania, ale na podstawie tekstu popularnonaukowego – wartość współczynnika łatwości tego zadania po raz kolejny potwierdza, że uczniowie mają problemy z odczytywaniem i rozumieniem tekstów popularnonaukowych. Na podstawie współczynnika łatwości zadania 12. można sądzić, że 58% populacji nie potrafiło rozpoznać porównania i wskazać zwrotki, w której ono się znajdowało.

W arkuszu dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących poziom opanowania umiejętności *pisania* sprawdzano w trzech zadaniach otwartych, za wykonanie wszystkich uczniowie otrzymali 57% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 26., w którym należało, podając trzy propozycje, odpowiedzieć na pytanie, co można robić na świeżym powietrzu. Umiarkowanie trudne było zadanie 27. – uczeń miał stworzyć komunikatywny, poprawny tekst (zad. 27.II) o dziecku, które wygrało konkurs lub zawody (zad. 27.I). Napisanie, w sposób poprawny językowo uzasadnienia, dlaczego ruch na świeżym powietrzu jest potrzebny, było trudne (zad. 25.II).

Za wykonanie zadań z trzeciego obszaru standardów – *rozumowania* – uczniowie otrzymali 60% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 10., w którym należało wskazać proporczyk mający kształt trójkąta. Łatwe było zadanie 16. (badano umiejętność określenia, jaką część całości stanowi pomalowana część prostokąta). Cztery zadania były - trudne (9., 17., 24.I i 24.II). W kolejno wymienionych zadaniach badano umiejętności: wyznaczania liczby spełniającej warunki zadania (zad. 9.), wskazania informacji potrzebnych do rozwiązania zadania (zad. 17.) oraz obliczania ceny towaru kupionego na raty (zad. 24.I) i obliczania ceny towaru kupionego za gotówkę (zad. 24.II).

Korzystanie z informacji to obszar umiejętności, za które uczniowie otrzymali 60% punktów możliwych do uzyskania, co sugeruje, że jest to umiejętność łatwa. Jednak, patrząc na wartości współczynników łatwości, zauważa się ich zróżnicowanie. W zadaniu 5. (łatwym) należało skorzystać z informacji zapisanych w przypisie. Umiarkowanie trudne zadanie18. polegało na odczytaniu informacji podanej w tabeli i wskazaniu początku ferii zimowych, a zadanie 20. - na określeniu terminu wycieczki. Trudne okazało się zadanie 19., w którym, korzystając z tego samego tekstu, co w zadaniu 18., należało wskazać liczbę województw, w których ferie wypadały w tym samym czasie.

Jedną trzecią punktów możliwych do uzyskania (39%) otrzymali uczniowie słabo słyszący i niesłyszący za wykonanie zadań z obszaru *wykorzystywanie wiedzy w praktyce*. Spośród siedmiu zadań/czynności łatwe było tylko zadanie 8., czyli zamiana na centymetry długości podanej w metrach. Jedno zadanie okazało się umiarkowanie trudne (22.), a cztery trudne (zad. 15., 23.I, 23.II i 25.I). W zadaniu 15., korzystając ze skali, należało obliczyć rzeczywiste wymiary proporczyka, natomiast w zadaniu 25.I - sensownie uzasadnić korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu. W zadaniu 23.I uczniowie powinni obliczyć obwód boiska, a w zadaniu 23.II. - ile rolek siatki należy kupić, aby ogrodzić prostokątne boisko, którego obwód uczeń wcześniej wyliczył. To zadanie rozwiązało 20% uczniów, 80% nie potrafiło wykonać obliczeń. Trudna dla uczniów była umiejętność sprawdzana w zadaniu 21. - uczniowie mieli obliczyć, ile razy jedna liczba jest większa od drugiej (dotyczyło turnusów kolonijnych).

Planując pracę z uczniami słabo słyszącymi i niesłyszącymi, należy doskonalić wszystkie umiejętności, ale przede wszystkim te, które sprawiły uczniom trudność.

VII.4 Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim w obszarach standardów – *arkusz S-8*

Uczniowie (385) upośledzeni w stopniu lekkim w województwie zachodniopomorskim na 40 punktów otrzymywali średnio 26,3 punktu, czyli 66% punktów możliwych do uzyskania. O poziomie opanowania umiejętności świadczą wartości współczynników łatwości obliczone dla obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych, a przede wszystkim dla poszczególnych zadań i czynności badanych w zadaniach otwartych. Poniżej, na wykresie 25., zaprezentowano wartości współczynników do zadań pogrupowanych w obszary umiejętności.

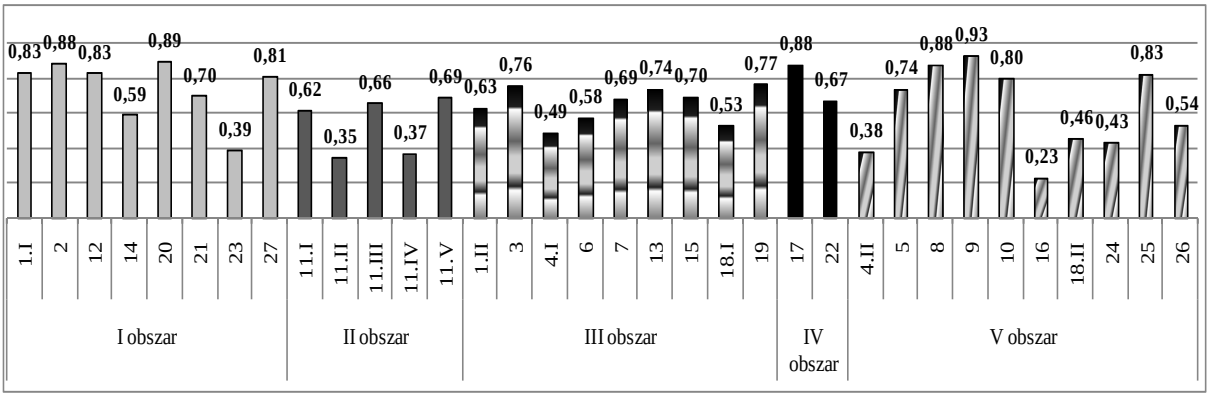

Wykres 25. Łatwość zadań/czynności w arkuszu dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim

Za wykonanie zadań sprawdzających opanowanie umiejętności *czytania* (I obszar) każdy uczeń mógł uzyskać maksymalnie 9 punktów. W sumie wszyscy uczniowie przystępujący do sprawdzianu w województwie zachodniopomorskim otrzymali 73% punktów możliwych do uzyskania. Łatwe dla uczniów było wykonanie zadania 2., polegającego na odczytaniu z tabeli informacji o cenie wycieczki. Łatwe także było zadanie 1.I i 12. - w obu sprawdzano umiejętność odczytywania informacji podanych w tabeli (cennik wycieczek i rozkład jazdy pociągów). Współczynniki charakterystyczne dla zadań łatwych uzyskano również w zadaniu 20., sprawdzającym wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego i zad. 27., w którym oceniano umiejętność odczytywania objaśnienia znaku na planie. Umiarkowanie trudne było zadanie 14., w którym sprawdzano opanowanie umiejętności odczytywania informacji. Ta sama umiejętność sprawdzana w zadaniu 21. okazała się łatwa. Dla tej grupy uczniów trudne okazało się rozpoznanie epitetu (zad. 23.).

Umiejętności z II obszaru, czyli *pisania,* oceniano w zadaniu 11., w którym za wykonanie pięciu czynności można było uzyskać 8 punktów. Uczniowie otrzymali 54% punktów możliwych do uzyskania. Ponad połowa populacji potrafiła opisać osobę, z którą chciałaby pojechać na wycieczkę (zad. 11.I), ale zadbanie o to, by opis był bogaty treściowo, okazało się czynnością trudną (zad. 11.II). Wartości współczynników łatwości przekonują, że pisanie poprawne pod względem językowym (zad. 11.III) oraz interpunkcyjnym (zad. 11.V) okazało się umiarkowanie trudne, a pisanie poprawne pod względem ortograficznym (zad. 11.IV) – trudne. Jest to zastanawiające, ponieważ w przypadku tej grupy uczniów ocenia się tylko pisownię wyrazów z „rz, ż, u, ó, h, ch" i wielką literą.

Rozumowanie to trzeci obszar umiejętności – uczniowie za wykonanie zadań otrzymali 61% punktów możliwych do uzyskania. Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 19. oraz zadanie 3., w którym oceniano opanowanie umiejętności porównywania liczb – cen wycieczek. 77% punktów możliwych do uzyskania otrzymali piszący za rozwiązanie zadania 19. i niewiele mniej za rozwiązanie zadania 13. – w obu należało porównać liczby (czas podróży oraz liczbę miejsc noclegowych). Trzy zadania z tego obszaru umiejętności, sądząc po wartości współczynników łatwości, okazały się dla uczniów zadaniami umiarkowanie trudnymi: w zad. 1.II (współczynnik łatwości 0,63) należało określić miejsce wydarzenia odbywającego się w tym samym czasie. W zad. 6. wystarczyło w kalendarzu zaznaczyć datę spełniającą warunki zadania, a w zad. 7. określić, ile dni ma październik. 70% uczniów upośledzonych w stopniu lekkim potrafiło zaznaczyć godzinę na tarczy zegara (zad. 15.), a jedynie 53% - ustalić sposób obliczenia ilości miejsc noclegowych w schronisku (zad. 18.I). Mniej niż połowa piszących potrafiła zapisać sposób obliczenia, o ile jedna wycieczka jest droższa od drugiej (współ. łatwości 0,39 – charakteryzuje zadanie 4.I jako trudne).

Czwarty obszar umiejętności to *korzystanie z informacji* – uczniowie otrzymali 80% możliwych do uzyskania, przy czym zadanie 17. okazało się łatwe, natomiast zadanie 22 – umiarkowanie trudne. W obu zadaniach należało wskazać źródło informacji – najpierw właściwa stronę internetową, a następnie przewodnik turystyczny zawierający opis szlaku wiodącego przez Dolinę Chochołowską.

Najwięcej punktów (12) mogli uzyskać uczniowie, wykonując zadania z obszaru piątego, czyli *wykorzystywania wiedzy w praktyce.* Uczniowie w Zachodniopomorskiem otrzymali 66% punktów możliwych do uzyskania. Współczynnik łatwości 0,93, charakterystyczny dla zadań bardzo łatwych, miało zadanie 9., w którym uczniowie powinni określić, jaki wpływ na zdrowie człowieka ma wędrowanie bez nakrycia głowy. Łatwe było zadanie 5. (obliczenie czasu trwania wycieczki), zadanie 8. (wskazanie przyrządów służących do obserwacji i do wyznaczania kierunku), zadanie 10. (nazwanie opadów atmosferycznych) i zadanie 25. (określenie sposobu bezpiecznego zachowania się podczas burzy). Określenie kierunku geograficznego (zad. 26.) okazało się umiarkowanie trudne. Opisywanej grupie uczniów trudność sprawiło rozwiązanie zadania 4.II (obliczenie różnicy cen wycieczek), zadanie 18.II (obliczenie liczby miejsc noclegowych) i zadanie 24. (wyrażenie w metrach długości podanej w kilometrach). Najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym okazało się zadanie 16., w którym należało określić, jak należy zachowywać się podczas podróży pociągiem, żeby być bezpiecznym.

Planując w województwie zachodniopomorskim pracę z dziećmi upośledzonymi w stopniu lekkim, należy w działaniach dydaktycznych uwzględnić przede wszystkim te umiejętności, które okazały się bardzo trudne i trudne, a są ważne dla funkcjonowania tych dzieci w środowisku.

VIII. WNIOSKI

Na podstawie informacji oraz szczegółowych analiz zaprezentowanych w niniejszym raporcie można stwierdzić:

1. Obserwowana od kilku lat tendencja do zmniejszania się populacji uczniów powinna skutkować podnoszeniem się poziomu opanowania umiejętności z poszczególnych obszarów, ponieważ w mniej licznych zespołach klasowych łatwiej indywidualizować pracę z uczniem słabym czy zdolnym.
2. Umiejętności z zakresu *czytania* uczniowie opanowali na bardzo zróżnicowanym poziomie od 44% do 98%. Uczniowie bez problemów

wnioskowali na podstawie informacji z tekstu literackiego, określali uczucia bohatera lub czas wydarzeń, ale za wnioskowanie na podstawie tekstu popularnonaukowego otrzymywali o 24 punktów procentowych mniej niż za tę samą umiejętność badaną w tekście literackim. *Wobec tego należy doskonalić umiejętności odczytywania tekstów popularnonaukowych.*

3. Uczniowie chętnie podejmowali próbę zredagowania opisu, jednak nadal zdarzały się prace nie na temat oraz niespełniające kryterium objętości. Wobec tego można powtórzyć, że podobnie jak w latach poprzednich *należy doskonalić umiejętność pisania wypowiedzi na temat, o określonej długości, zgodnie z formą, pokazywać uczniom sposoby poszukiwań nieogólnikowych sformułowań w celu osiągnięcia żywego i barwnego stylu.*
4. Uczniowie nadal uzyskują mniej niż połowę punktów możliwych do uzyskania za opanowanie umiejętności pisania poprawnego pod względem językowym (o 5 punktów procentowych mniej niż w województwie lubuskim i 4 punkty procentowe niż – w wielkopolskim), ortograficznym i interpunkcyjnym, toteż *stale należy zwiększać liczbę ćwiczeń służących doskonaleniu tych sprawności.* Szczególną troską należy otoczyć uczniów słabo widzących i niewidomych.
5. Na bardzo zróżnicowanym poziomie opanowali uczniowie umiejętności *korzystania z informacji. Chcąc pomóc uczniom, należy w codziennej pracy wykorzystywać różne źródła informacji i stale uświadamiać celowość wykorzystywania tych źródeł.*
6. W bieżącym roku umiejętności z obszaru *rozumowanie* oraz *wykorzystywanie wiedzy w praktyce* zostały opanowane na nieco wyższym poziomie niż w latach ubiegłych. Uczniowie jednak nadal mieli problemy z zapisaniem sposobu obliczenia ceny towaru kupionego za gotówkę oraz obliczeniem tej ceny, poprawniej stosowali porównania ilorazowe niż różnicowe. Nadal tylko 36% z nich potrafiło wyrazić w kilometrach czy centymetrach wyznaczoną długość, a 34% zastosować skalę w obliczeniach. *Niezbędne jest wobec tego łączenie podczas lekcji teoretycznej wiedzy z praktyką życiową, pokazywanie umiejętności przydatnych na co dzień.*
7. Przygotowania do kolejnego etapu szkolnej edukacji nie powinno się zastępować ćwiczeniem sprawności testowej. W niektórych szkołach jest to rozumiane jako systematyczne rozwiązywanie testów, co w konsekwencji prowadzi do uzyskiwania przez uczniów technicznej sprawności w ich rozwiązywaniu, a skutkuje wieloma przypadkowymi, niezweryfikowanymi wyborami odpowiedzi do zadań zamkniętych.